

ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพของผู้เรียนกับความพึงพอใจของผู้ปกครอง
ต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา
อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา

นางสาวสุไชน๊ะ เหลี่ยมเม้าะ

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

พ.ศ. 2559

The Relationship between Quality of Students and Satisfaction of
Parents with Operation of Child Development Centers under
Thapraya Subdistrict Municipality, Sabayoi district, Songkhla Province

Miss Sunailah Lemmoh

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education in Educational Administration

School of Educational Studies

Sukhothai Thammathirat Open University

2016

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพของผู้เรียนกับความพึงพอใจของ
ผู้ปกครองต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาล
ตำบลท่าพระยา อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา

ชื่อและนามสกุล นางสาวสุไชน๊ะ เหลี่ยมเม้าะ

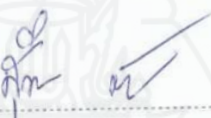
แขนงวิชา บริหารการศึกษา

สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.สุทธิวรรณ ตันตริจนางค์

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 28 สิงหาคม 2560

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุทธิวรรณ ตันตริจนางค์)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.บุญลือ ทองอยู่)

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ชื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพของผู้เรียนกับความพึงพอใจของผู้ปกครอง
ต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา
อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา

ผู้วิจัย นางสาวสุไชน๊ะ เหลี่ยมเม้าะ **รหัสนักศึกษา** 2572300511 **ปริญญา** ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
(บริหารการศึกษา) **อาจารย์ที่ปรึกษา** รองศาสตราจารย์ ดร.สุทิวรรณ ตันตริจนาวงศ์ **ปีการศึกษา** 2559

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาคุณภาพของผู้เรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา (2) ศึกษาระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา และ (3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพของผู้เรียนกับความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา

กลุ่มตัวอย่าง คือผู้ปกครองนักเรียนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา จำนวน 131 คน ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพของนักเรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และความพึงพอใจต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.94 และ 0.95 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า (1) คุณภาพของผู้เรียนศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยแต่ละด้านจากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) ด้านสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว 2) ด้านสุขนิสัย สุขภาพและจิตใจที่ดี 3) ด้านปฏิบัติตนตามระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน และสังคม 4) ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ 5) ด้านความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย/แผนจัดประสบการณ์การเรียนรู้ 6) ด้านทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง 7) ด้านจิตสำนึกในการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อมร่วมกับผู้ปกครองและชุมชน 8) ด้านทักษะในการปฏิบัติกิจกรรม สามารถปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต และ 9) ด้านทักษะด้านการคิด การใช้ภาษา การสังเกต การจำแนก การเปรียบเทียบและแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสมกับวัย (2) ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยแต่ละด้านจากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) ด้านบุคลากร 2) ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร 3) ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย 4) ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน และ 5) ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และ (3) คุณภาพของผู้เรียนกับความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ คุณภาพผู้เรียน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ความพึงพอใจ

Independent Study title: The Relationship between Quality of Students and Satisfaction of Parents with Operation of Child Development Centers under Thapraya Subdistrict Municipality , Sabayoi District, Songkhla Province

Researcher: Miss Sunailah Lemmoh; **ID:** 2572300511; **Degree:** Master of Education (Education Administration); **Independent Study advisors:** Dr. Suthiwan Tantirojanawong, Associate Professor; **Academic year:** 2016

Abstract

The objectives of this study were (1) to the study quality of students in child development centers under the Thapraya Subdistrict Municipality in Sabayoi sub-district, Sabayoi district, Songkhla Province; (2) to the study the level of satisfaction of parents on the implementation of child development centers under the Thapraya Subdistrict Municipality in Sabayoi sub-district, Sabayoi district, Songkhla Province; and (3) to the study the relationship between the quality of students and the satisfaction of parents on the implementation of child development centers under the Thapraya Subdistrict Municipality in Sabayoi sub-district, Sabayoi district, Songkhla Province.

The sample of study were 131 parents of the child development centers under the Thapraya Subdistrict Municipality in Sabayoi sub-district, Sabayoi district, Songkhla Province by simple random sampling. The research instrument were questionnaires, base on quality of students in child development centers under the Thapraya Subdistrict Municipality questionnaires get reliability was 0.94 and satisfaction on the implementation of child development centers under the Thapraya Subdistrict Municipality questionnaires get reliability was 0.95. The statistical applied in data analyze were the frequencies, percentage, means, standard deviation and Pearson's product moment correlation coefficient.

The findings revealed as follows: (1) The quality of students in child development centers was overall at a high level. The aspects were rated respectively as follows : 1) the aspect of aesthetics and characteristic of art , music and movement, 2) good health habits and good mental, 3) self practice on democratic system with the monarchy be good of family, community and society, 4) moral, ethical and desirable values, 5) knowledge and skills required by the early childhood education / learning experience plan, 6) learning skills, love to learn and develop yourself continuously, 7) consciousness of conservation and environmental development together with parents and community, 8) skills of practice activities with others and a good attitude towards a good career and 9) thinking skills, language, observation, classification , comparison and problem solving. (2) The satisfaction of parents on the implementation of child development centers was overall at a high level. The aspects were rated respectively as follows : 1) the aspect of personnel, 2) academic and activity traditionally a formula, 3) building place environment and safety, 4) participation and support from all sectors and 5) management of child development centers. and (3) The quality of students relate to the satisfaction of parents on the implementation of child development centers under the Thapraya Subdistrict Municipality in Sabayoi sub-district, Sabayoi district, Songkhla Province by having significantly statistics at .005.

Keywords: Quality of Students, Child development Centers, Satisfaction

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี ด้วยความเมตตากรุณาช่วยเหลือของ รองศาสตราจารย์ ดร.สุทธีวรรณ ตันติรจนาวงศ์ อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ ในการให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะ ตรวจสอบแก้ไข และติดตามความก้าวหน้าของงานวิจัย และท่าน อาจารย์ ดร.บุญลือ ทองอยู่ กรรมการสอบ ที่ได้ให้คำแนะนำ ชี้แนะและข้อคิดเห็นต่างๆ อันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอาจารย์ทั้งสองท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

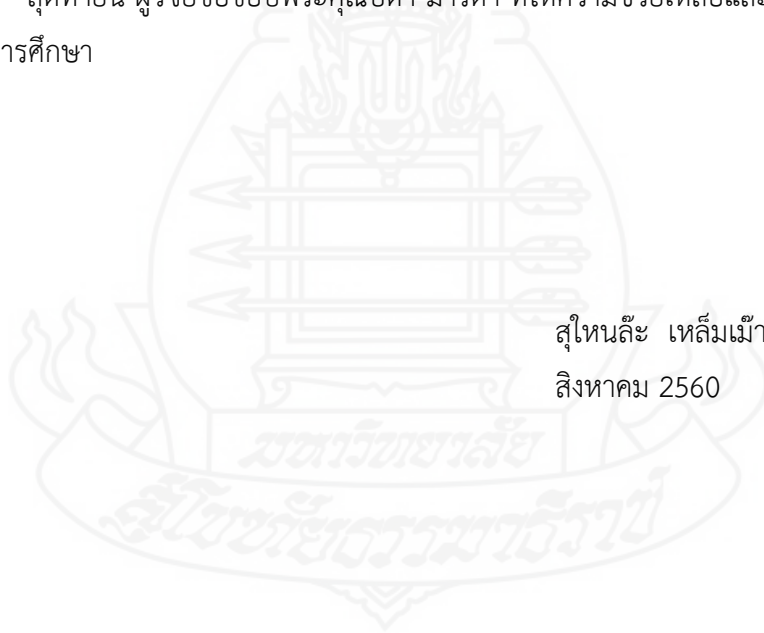
ขอขอบคุณผู้ทรงวุฒิที่ได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย ตลอดจน ครูผู้ดูแลเด็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยาทุกท่านที่ได้กรุณาเก็บรวบรวมแบบสอบถามการวิจัย

ขอขอบคุณผู้ปกครองนักเรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจนทำให้การดำเนินการวิจัยสำเร็จสมบูรณ์ด้วยดี

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณบิดา มารดา ที่ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจเสมอมา จนสำเร็จการศึกษา

สุหน๊ะ เหลี่ยมเม้าะ

สิงหาคม 2560

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	3
กรอบแนวคิดการวิจัย	3
สมมติฐานการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	9
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
การบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา	75
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	77
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	82
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	82
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	83
การเก็บรวบรวมข้อมูล	84
การวิเคราะห์ข้อมูล	85
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	86
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	86
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลคุณภาพของผู้เรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา	87

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงาน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา	98
ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพของผู้เรียนกับความพึงพอใจ+ ของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย	104
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	107
สรุปการวิจัย	107
อภิปรายผล	112
ข้อเสนอแนะ	119
บรรณานุกรม	122
ภาคผนวก	128
ก ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ (แบบสอบถาม).....	129
ข คุณภาพเครื่องมือ.....	131
ค แบบสอบถาม.....	137
ประวัติผู้วิจัย	146

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1 จำนวนผู้ปกครองนักเรียนแยกตามศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	82
ตารางที่ 4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	86
ตารางที่ 4.2 คุณภาพผู้เรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบาย้อย อำเภอสะบาย้อย จังหวัดสงขลา รวมทั้ง 9 ด้าน จำแนกเป็นรายด้าน	88
ตารางที่ 4.3 คุณภาพผู้เรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบาย้อย อำเภอสะบาย้อย จังหวัดสงขลา ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ จำแนกเป็นรายข้อ	89
ตารางที่ 4.4 คุณภาพผู้เรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบาย้อย อำเภอสะบาย้อย จังหวัดสงขลา ด้านจิตสำนึกในการอนุรักษ์ และพัฒนาสิ่งแวดล้อมร่วมกับผู้ปกครองและชุมชน จำแนกเป็นรายข้อ	90
ตารางที่ 4.5 คุณภาพผู้เรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบาย้อย อำเภอสะบาย้อย จังหวัดสงขลา ด้านทักษะในการปฏิบัติ กิจกรรม สามารถปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต จำแนกเป็นรายข้อ	91
ตารางที่ 4.6 คุณภาพผู้เรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบาย้อย อำเภอสะบาย้อย จังหวัดสงขลา ด้านทักษะด้านการคิด การใช้ภาษา การสังเกต การจำแนก การเปรียบเทียบ และแก้ปัญหาได้ เหมาะสมกับวัย จำแนกเป็นรายข้อ	92
ตารางที่ 4.7 คุณภาพผู้เรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบาย้อย อำเภอสะบาย้อย จังหวัดสงขลา ด้านความรู้และทักษะที่จำเป็น ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย/แผนจัดประสบการณ์การเรียนรู้ จำแนกเป็นรายข้อ	93
ตารางที่ 4.8 คุณภาพผู้เรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบาย้อย อำเภอสะบาย้อย จังหวัดสงขลา ด้านทักษะในการแสวงหา ความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง จำแนกเป็นรายข้อ	94

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.9 คุณภาพผู้เรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ด้านสุขนิสัย สุขภาพและจิตใจที่ดี จำแนกเป็นรายข้อ	95
ตารางที่ 4.10 คุณภาพผู้เรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ด้านสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว จำแนกเป็นรายข้อ	96
ตารางที่ 4.11 คุณภาพผู้เรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ด้านปฏิบัติตนตามระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน และสังคม จำแนกเป็นรายข้อ	97
ตารางที่ 4.12 ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา รวมทั้ง 5 ด้าน จำแนกเป็นรายด้าน	98
ตารางที่ 4.13 ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำแนกเป็นรายข้อ	99
ตารางที่ 4.14 ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ด้านบุคลากร จำแนกเป็นรายข้อ	100
ตารางที่ 4.15 ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย จำแนกเป็นรายข้อ	101
ตารางที่ 4.16 ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร จำแนกเป็นรายข้อ	102
ตารางที่ 4.17 ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน จำแนกเป็นรายข้อ	103

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.18 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพของผู้เรียนกับความพึงพอใจ ของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา	105
ตารางที่ 4.19 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพของนักเรียนกับความพึงพอใจ ของผู้ปกครองนักเรียนต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาล ตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร จำแนกเป็นรายข้อ	106

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย	4
ภาพที่ 2.1 แสดงกระบวนการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย	32
ภาพที่ 2.2 แสดงกระบวนการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน	62
ภาพที่ 2.3 ACSI Model	74

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้กำหนดความมุ่งหมายของการจัดการศึกษาตามมาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข มาตรา 10 ต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกัน ในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึง และมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย มาตรา 11 บิดา มารดา หรือผู้ปกครองมีหน้าที่จัดให้บุตรหรือบุคคลในความดูแลได้รับการศึกษาภาคบังคับตามมาตรา 17 และตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องตลอดจนให้ได้รับการศึกษานอกเหนือจากการศึกษาภาคบังคับ ตามความพร้อมของครอบครัว มาตรา 13 บิดา มารดาหรือผู้ปกครองมีสิทธิได้รับสิทธิประโยชน์ โดยการสนับสนุนจากรัฐ ให้มีความรู้ความสามารถในการอบรมเลี้ยงดู และการให้การศึกษาแก่บุตรหรือบุคคลซึ่งอยู่ในความดูแล ได้รับเงินอุดหนุนจากรัฐ สำหรับจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของบุตรหรือบุคคลซึ่งอยู่ในความดูแลที่ครอบครัวจัดให้ ทั้งนี้ตามกฎหมายกำหนด มาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ มาตรา 23 การจัดการศึกษาทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา และมาตรา 41 บัญญัติให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิจัดการศึกษาในระดับใด ระดับหนึ่ง หรือทุกระดับตามความพร้อม ความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่น (ราชกิจจานุเบกษา, 2553) ประกอบกับระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2551 กำหนดให้เด็กปฐมวัยได้รับการพัฒนาอย่างมีคุณภาพตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยโดยมุ่งเน้นให้พ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู ผู้ดูแลเด็ก และผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัยมีความรู้ ความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของการเลี้ยงดู การสร้างประสบการณ์ การส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กปฐมวัยเกิดการเรียนรู้และพัฒนาได้เต็มตามศักยภาพ อีกทั้งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาตรา 16 บัญญัติให้องค์กรบริหารส่วนตำบล เทศบาล และเมืองพัทยา มีอำนาจหน้าที่ในการจัดการศึกษา

การวางพื้นฐานที่ดีให้กับเด็กโดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กช่วงระดับปฐมวัยถือเป็นวัยที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากเป็นวัยเริ่มต้นของการปูพื้นฐานการพัฒนาในด้านต่างๆ ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ-อารมณ์ สังคม ตลอดจนสติปัญญา หากเด็กปฐมวัยได้รับการพัฒนาปลูกฝังในสิ่งที่ดีก็มีแนวโน้มที่จะเติบโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพต่อไปในอนาคต ซึ่งถือเป็นการสร้างรากฐานที่มั่นคงแน่นแฟ้น

ให้แก่สังคมและประเทศชาติต่อไป ซึ่งการศึกษาถือเป็นรากฐานที่สำคัญที่สุดประการหนึ่งในการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าและแก้ปัญหาต่างๆ ในสังคมได้ เนื่องจากการศึกษาเป็นกระบวนการที่ช่วยให้คนได้พัฒนาตนเองในด้านต่างๆ ตลอดชีวิต ตั้งแต่การวางรากฐานพัฒนาการของชีวิตตั้งแต่แรกเกิด การพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถต่างๆ ที่จะดำรงชีวิตและประกอบอาชีพได้อย่างมีความสุข ความรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงรวมทั้งเป็นพลังสร้างสรรค์พัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ทั้งนี้การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยจะได้มาตรฐานและมีคุณภาพได้นั้นนอกจากบุคลากรทางการศึกษาแล้ว ผู้ปกครองถือเป็นบุคคลที่มีความสำคัญอย่างมากในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก เนื่องจากบ้านเป็นสถาบันทางครอบครัวที่มีความสำคัญเป็นอันดับแรกในการปลูกฝังและให้ความรู้ให้ประสบการณ์แก่เด็กและเป็นแบบอย่างในการเรียนรู้ของเด็ก นอกจากพ่อแม่ ผู้ปกครองมีหน้าที่ให้การอบรมเลี้ยงดูเด็กให้เจริญเติบโตแข็งแรงมีความสมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ-อารมณ์ สามารถใช้ชีวิตหรือปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขแล้ว ยังมีหน้าที่ในการสนับสนุนทางด้านการศึกษาที่ประสานเชื่อมโยงต่อจากสถานศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาการที่ดียิ่งขึ้น ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่พ่อแม่ ผู้ปกครองจะต้องรับบทบาทหน้าที่ของตนในการสนับสนุนหรือส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการทุกด้านอย่างสมวัย โดยจะต้องให้ความร่วมมือกับทางสถานศึกษาที่จะพัฒนาเด็กให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามความคาดหวังของชุมชนและสังคม จากการศึกษาวิจัยของ วิตารัตน์ เจริญรูป (2558) เรื่องความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรีพบว่า ระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรีโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และจากการศึกษาวิจัยของ แสงหล้า สุดใจ (2556) เรื่องแนวทางการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของเทศบาลตำบลเวียงต้า อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของเทศบาลตำบลเวียงต้า อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ อยู่ในระดับมาก ทั้งด้านผู้เรียน ด้านศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และด้านบุคลากร ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยนอกจากต้องจัดให้ได้มาตรฐานตามที่กำหนดไว้ก็จะต้องสร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้ปกครอง โดยการพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านร่างกาย สังคม อารมณ์-จิตใจ และสติปัญญาให้เหมาะสมกับตามวัย ให้พัฒนาเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดีในอนาคต

เทศบาลตำบลท่าพระยา เป็นหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทหน้าที่ในการจัดการศึกษา ซึ่งปัจจุบันได้มีการจัดการศึกษานอกระบบในระดับปฐมวัยโดยใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2546 โดยมีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดจำนวน 3 ศูนย์ ได้แก่ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเพ็งยา (รับถ่ายโอนจากกรมศาสนา) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านบ่อคุย (รับถ่ายโอนจากกรมพัฒนาชุมชน) และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านยาเระ (รับถ่ายโอนจากกรมพัฒนาชุมชน) โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ให้เด็กเล็กได้รับการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญาที่เหมาะสมตามวัยตามศักยภาพของเด็กแต่ละคน เพื่อที่จะได้มีความพร้อมในการเข้ารับการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นต่อไป ซึ่งจากผลการประเมินคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก (องค์กรมหาชน) (สมศ.) ในปี 2558 ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ได้แก่ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเพ็งยา ระดับคุณภาพอยู่ในระดับพอใช้ (คะแนนรวม 74.00 คะแนน) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านบ่อคุย ระดับคุณภาพอยู่ในระดับดี (คะแนนรวม 80.00 คะแนน) และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านยาเระ ระดับคุณภาพอยู่ในระดับพอใช้ (คะแนนรวม

68.00 คะแนน) ทั้งนี้ในการดำเนินงานจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ได้มาตรฐานและมีคุณภาพและเป็นที่ยอมรับนั้นต้องขึ้นอยู่กับองค์ประกอบในหลายๆ ด้านด้วยกัน เช่น ด้านการบริหารจัดการ ด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม ด้านกิจกรรมตามหลักสูตร ด้านการมีส่วนร่วมจากชุมชนและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ด้านบุคลากร ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหารครู คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ปกครองซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่สำคัญในเรื่องการศึกษา ดังนั้นการพัฒนาคุณภาพเด็กปฐมวัยจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งที่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายต้องร่วมมือกันเพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติที่มุ่งเน้นคุณภาพของเด็กเป็นหลัก ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพของผู้เรียนกับความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายใต้การกำกับดูแลของเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษามาเป็นแนวทางในการพิจารณาวางแผนพัฒนา ส่งเสริม หรือปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานด้านการศึกษาของเทศบาลตำบลท่าพระยาให้มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติและตรงตามความต้องการของชุมชนหรือท้องถิ่นต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

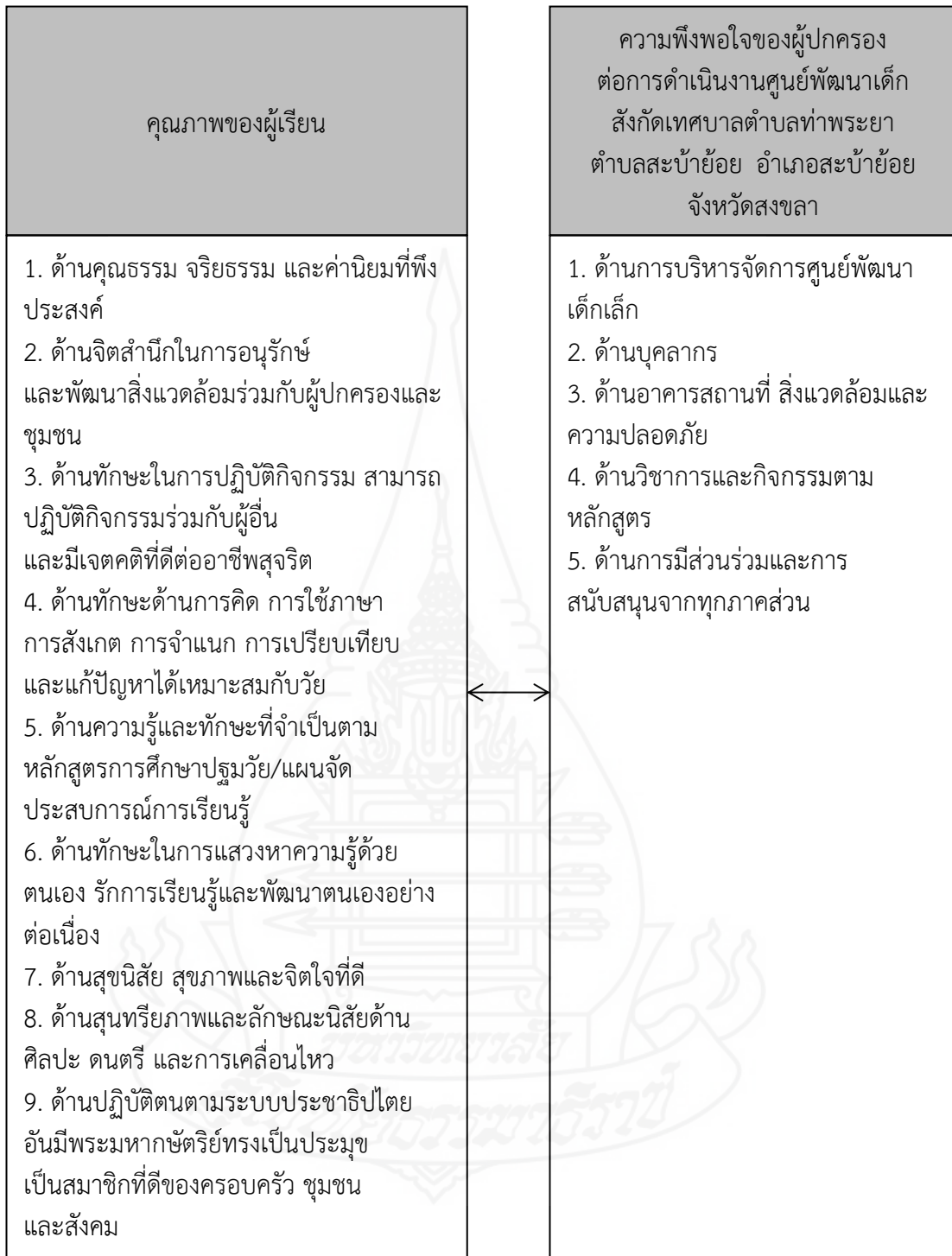
2.1 เพื่อศึกษาคุณภาพของผู้เรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา

2.2 เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา

2.3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพของผู้เรียนกับความพึงพอใจ ของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยสังเคราะห์จากมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแห่งชาติ มาตรฐานการศึกษา (ขั้นพื้นฐาน) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ.2546 สำนักทดสอบทางการศึกษา มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก (องค์กรมหาชน) และความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจากมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2553 กำหนดเป็นแผนภาพกรอบแนวคิดดังนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

4. สมมติฐานการวิจัย

ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพของผู้เรียนกับความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา มีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

5. ขอบเขตของการวิจัย

5.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพของผู้เรียนกับความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา โดยมีตัวแปรที่ศึกษา ดังนี้

5.1.1 คุณภาพผู้เรียน มุ่งศึกษา 9 ด้าน ตามมาตรฐานการศึกษา (ขั้นพื้นฐาน) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย

- 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์
- 2) ด้านจิตสำนึกในการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อมร่วมกับผู้ปกครองและชุมชน
- 3) ด้านทักษะในการปฏิบัติกิจกรรม สามารถปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นและมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต
- 4) ด้านทักษะด้านการคิด การใช้ภาษา การสังเกต การจำแนก การเปรียบเทียบ และแก้ปัญหาได้เหมาะสมกับวัย
- 5) ด้านความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย/แผนจัดประสบการณ์การเรียนรู้
- 6) ด้านทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง
- 7) ด้านสุขนิสัย สุขภาพและจิตใจที่ดี
- 8) ด้านสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว
- 9) ด้านปฏิบัติตนตามระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชนและสังคม

5.1.2 ความพึงพอใจต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา มุ่งศึกษา 5 ด้าน ตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย

- 1) ด้านบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- 2) ด้านบุคลากร
- 3) ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย
- 4) ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร
- 5) ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากทุกภาคส่วน

5.2 ขอบเขตด้านประชากร

ประชากร การวิจัยครั้งนี้มีประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ในปีการศึกษา 2558 จำนวน 197 คน

5.3 ขอบเขตด้านเวลา การวิจัยครั้งนี้ทำการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงระหว่างเดือนตุลาคม 2558-กุมภาพันธ์ 2559

6. นวัตกรรมเฉพาะ

การวิจัยครั้งนี้มีนิยามความหมายของคำศัพท์ที่ใช้ไว้ดังนี้

6.1 **คุณภาพผู้เรียน** หมายถึง คุณลักษณะของผู้เรียนที่มีพัฒนาการเหมาะสมกับวัย ตามมาตรฐานการศึกษา (ขั้นพื้นฐาน) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 9 ด้าน ดังนี้

6.1.1 **ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์** หมายถึง คุณลักษณะของผู้เรียนที่แสดงออกถึงความตั้งใจ สม่่าเสมอ อดทน รู้จักการรอคอย รับประทานอาหาร ดื่มนมและน้ำไม่เหลือทิ้ง เห็นคุณค่าของสิ่งของ ไม่ทำลายสิ่งของเครื่องใช้ รู้จักใช้สิ่งของเครื่องใช้น้ำ ไฟ อย่างประหยัดและปลอดภัย บอกได้ว่าสิ่งใดเป็นของตนเองและสิ่งใดเป็นของผู้อื่น ไม่พูดปด ยอมรับเมื่อทำผิด มีความรัก เคารพ พ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู และผู้มีพระคุณ มีการจัดเก็บของใช้ของเล่นเข้าที่ มีวินัยเข้าแถวรอคอยตามลำดับก่อนหลัง มีมารยาท สัมมาคารวะ อ่อนน้อม สามารถเล่นและปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้ รู้จักแบ่งปันของเล่น สิ่งของแก่เพื่อนและผู้อื่น รู้จักให้ความช่วยเหลือผู้อื่นอย่างเหมาะสมตามวัย ปฏิบัติตนตามวัฒนธรรมท้องถิ่น ความเป็นไทย และหลักศาสนาที่นับถือ

6.1.2 **ด้านจิตสำนึกในการอนุรักษ์ และพัฒนาสิ่งแวดล้อมร่วมกับผู้ปกครองและชุมชน** หมายถึง คุณลักษณะของผู้เรียนที่แสดงออกถึงการเห็นคุณค่าของสิ่งแวดล้อม บอกสิ่งที่เกิดขึ้นรอบตัวได้ ไม่ทำลายสภาพแวดล้อม รักษาความสะอาดบริเวณศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและรักษาสาธารณสมบัติ

6.1.3 **ด้านทักษะในการปฏิบัติกิจกรรม สามารถปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต** หมายถึง คุณลักษณะของผู้เรียนที่แสดงออกถึงความสนใจและปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองและชักชวนผู้อื่นปฏิบัติตาม ปฏิบัติกิจกรรมหรือสร้างผลงานสำเร็จและแสดงออกถึงความภูมิใจตนเองและผู้อื่น ความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี สามารถบอกอาชีพที่สุจริตได้

6.1.4 **ด้านทักษะด้านการคิด การใช้ภาษา การสังเกต การจำแนก การเปรียบเทียบ และแก้ปัญหาได้เหมาะสมกับวัย** หมายถึง คุณลักษณะของผู้เรียนที่แสดงออกถึงความสามารถบอกลักษณะ จำแนกประเภท จัดหมวดหมู่และบอกความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ การตัดสินใจและแก้ปัญหาเกี่ยวกับการเล่นหรือการทำกิจกรรมได้เหมาะสมกับวัย ความสามารถถ่ายทอดความคิดสร้างสรรค์ผ่านการทำงานศิลปะ เล่าเรื่อง เล่นเกม ภาษา ความสามารถทดลองวิธีการใหม่ๆ ในการทำสิ่งต่างๆ

6.1.5 **ด้านความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย/แผนจัดประสบการณ์การเรียนรู้** หมายถึง คุณลักษณะของผู้เรียนที่แสดงออกถึงการเคลื่อนไหวร่างกายและปฏิบัติกิจวัตรประจำวันและประสาทสัมพันธ์กันของกล้ามเนื้อใหญ่ กล้ามเนื้อเล็กเหมาะสมกับวัย

สามารถใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 ได้แก่ การมองเห็น การได้ยิน การดมกลิ่น การชิมรส การสัมผัส เหมาะสมกับวัย การบอกเล่าความต้องการ ความรู้สึกของตนเองและถ่ายทอดเรื่องราวให้ผู้อื่นรับรู้ และเข้าใจได้เหมาะสมกับวัย การบอกลักษณะ คุณสมบัติ สิ่งที่เรียนรู้จากการสังเกต สำรวจ สิ่งแวดล้อมทั้งภายใน และภายนอกศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้เหมาะสมกับวัย สามารถบอก อธิบาย เปรียบเทียบสื่อความหมายของความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ เกี่ยวกับรูปทรง ขนาด ตำแหน่งและ ระยะทาง การมีความรู้ในเรื่องตนเอง รู้จักบุคคลและสถานที่และความรู้เกี่ยวกับธรรมชาติและสิ่งต่างๆ รอบตัว

6.1.6 ด้านทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง หมายถึง คุณลักษณะของผู้เรียนที่แสดงออกถึงการรู้จักตั้งคำถามในสิ่งที่สงสัย หรือสนใจเพื่อนำไปสู่การค้นหาคำตอบได้ การใช้เวลาว่างในการอ่านหนังสือจากภาพ ทักษะในการสื่อสารสมวัย ความกระตือรือร้นในการเรียนรู้สิ่งต่างๆ รอบตัวและสนุกกับการเรียนรู้

6.1.7 ด้านสุขนิสัย สุขภาพและจิตใจที่ดี หมายถึง คุณลักษณะของผู้เรียนที่แสดงออกถึงการรู้จักเลือกรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ รู้จักระมัดระวังตนเองไม่ให้เกิดอันตราย การมีน้ำหนักร่างกายสูง ตามเกณฑ์มาตรฐาน การมีสุขภาพดี ยิ้มแย้มแจ่มใส มีความมั่นใจ กล้าแสดงออก และแสดงออกทางอารมณ์ได้อย่างเหมาะสมตามวัย

6.1.8 ด้านด้านสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว หมายถึง คุณลักษณะของผู้เรียนที่แสดงออกถึงความสนใจและร่วมกิจกรรมด้านศิลปะ มีความสุขกับเพลง ดนตรีและการเคลื่อนไหว สามารถเคลื่อนไหวได้ตามเพลงและจังหวะ สนใจและเข้าร่วมกิจกรรมเกมการเล่นและการออกกำลังกาย

6.1.9 ด้านปฏิบัติตนตามระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน และสังคม หมายถึง คุณลักษณะของผู้เรียนที่แสดงออกถึงความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ เข้าร่วมกิจกรรมในวันสำคัญต่างๆ ปรับตัวเข้ากับสังคมได้อย่างเหมาะสมตามวัย สามารถบอกข้อมูลเบื้องต้นของท้องถิ่นได้

6.2 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หมายถึง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ประกอบด้วยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเพ็งยา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านบ่อคุย และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านยาเระ

6.3 ความพึงพอใจของผู้ปกครองศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หมายถึง ความพึงพอใจของผู้ปกครองเกี่ยวกับกิจกรรมการจัดการศึกษาตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จำนวน 5 ด้าน ได้แก่

6.3.1 ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หมายถึง การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้ ด้านการบริหารงาน ได้แก่ การทำเวทีประชาคมในการจัดตั้ง ยุบเลิก ย้าย/รวมศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การให้บริการ อบรมเลี้ยงดู จัดประสบการณ์ เพื่อส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ของเด็ก การมีคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กครบตามโครงสร้าง มีการจัดอาหารกลางวัน อาหารเสริม (นม) มีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารทั่วถึง มีการเปิด-ปิดภาคเรียนเหมาะสมตรงกับความต้องการของชุมชน มีสื่อการเรียนการสอนและนวัตกรรมที่ดี มีงบประมาณเพียงพอในการส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมการเรียนการสอนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

6.3.2 ด้านบุคลากร หมายถึง บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยมีการปฏิบัติงานเป็นไปตามบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมาย ประกอบด้วย หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครูผู้ดูแลเด็ก ผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็ก ผู้ประกอบอาหาร และพนักงานเจ้าหน้าที่อื่นๆ โดยครูผู้ดูแลเด็กมีความรู้ทักษะในการส่งเสริมพัฒนาเด็ก มีความประพฤติเหมาะสมกับอาชีพครู มีความขยัน อดทน เต็มใจปฏิบัติงาน มีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ มีความสัมพันธ์ที่ดีกับเด็กและผู้ปกครอง รวมทั้งผู้ประกอบอาหารมีการประกอบอาหารที่ถูกสุขลักษณะตามหลักโภชนาการ

6.3.3 ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย หมายถึง ลักษณะตัวอาคารมีความมั่นคงแข็งแรง มีความปลอดภัย สะอาด ร่มรื่น มีแสงสว่างเพียงพอ มีอากาศถ่ายเทได้สะดวก มีมาตรการป้องกันภัยอุบัติเหตุและอัคคีภัย มีเครื่องเล่นเด็กกลางแจ้งที่ปลอดภัยมีพื้นที่ใช้สอยของเด็กกว้างเพียงพอต่อการปฏิบัติกิจกรรมของเด็ก และสถานที่รับประทานอาหารสะอาดเหมาะสมกับเด็ก

6.3.4 ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร หมายถึง การจัดประสบการณ์เรียนรู้ มีการใช้สื่อการเรียนที่เหมาะสมและเพียงพอ มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดประสบการณ์ มีกิจกรรมเรียนรู้ตามหลักสูตรให้เด็กมีความสุขและส่งเสริมพัฒนาการของผู้เรียนได้เหมาะสมตามวัย ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และจิตใจ รวมทั้งมีคุณธรรมและจริยธรรม

6.3.5 ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากทุกภาคส่วน หมายถึง การที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานภาครัฐ ชุมชน ในการใช้ประโยชน์จากบุคคล สถานที่ มีการเชิญเจ้าหน้าที่สาธารณสุขมาบริการตรวจสุขภาพเด็ก มีการประชุมผู้ปกครองทุกภาคเรียน มีกิจกรรมนำเด็กไปแหล่งเรียนรู้ในชุมชน ตลอดจนการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน และการระดมทรัพยากรในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียน

6.4 ผู้ปกครอง หมายถึง พ่อ แม่ หรือผู้ปกครองของเด็กที่อยู่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา กำหนดเด็ก 1 คน มีผู้ปกครอง 1 คน

7. ประโยชน์ที่ได้รับ

7.1 ครูผู้ดูแลเด็กสามารถนำผลการวิจัยที่ได้ไปใช้ประโยชน์ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา (ขั้นพื้นฐาน) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

7.2 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถนำผลการวิจัยไปพัฒนาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยให้สอดคล้องมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเป็นไปตามความต้องการของชุมชน

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพของผู้เรียนกับความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา” ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. เอกสารแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

- 1.1 กฎหมายและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
 - 1.2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย
 - 1.3 การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
 - 1.4 คุณภาพของผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษา (ขั้นพื้นฐาน) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
 - 1.5 ความพึงพอใจ
2. การบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา
 3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. เอกสารแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

1.1 กฎหมายและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ปัจจุบันจะเห็นได้ว่าทั้งภาครัฐและภาคเอกชนมีแนวคิดที่จะมอบสิทธิในการจัดการศึกษาให้กับท้องถิ่น ชุมชน และครอบครัวดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการศึกษา ทั้งด้านการกำหนดรูปแบบการจัดการศึกษา วัตถุประสงค์อีกทั้งแนวคิดทางการเมืองที่เปลี่ยนแปลง ก็มีแนวคิดในการปรับการศึกษาให้สอดคล้องกับการเมืองดังกล่าว ซึ่งมีแนวโน้มที่จะกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาไปสู่ท้องถิ่นเป็นรูปธรรมเพิ่มมากขึ้น (เสรี ราชโรจน์, 2558) จะเห็นได้จากกฎหมายต่างๆ ที่กระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการศึกษาหลายฉบับด้วยเช่น ซึ่งสามารถสรุปกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับจากศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

1.1.1 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550 ได้บัญญัติบทบาทหน้าที่ของท้องถิ่นไว้ดังนี้

มาตรา 80 รัฐดำเนินการตามแนวนโยบายด้านสังคม การสาธารณสุข การศึกษาและวัฒนธรรม ดังต่อไปนี้

(1) คุ้มครองและพัฒนาเด็กและเยาวชน สนับสนุนการเลี้ยงดูและการให้การศึกษาปฐมวัย ส่งเสริมความเสมอภาคของหญิงและชาย เสริมสร้างและพัฒนาความเป็นปึกแผ่นของสถาบันครอบครัวและชุมชน รวมทั้งต้องสงเคราะห์และจัดสวัสดิการให้แก่ผู้สูงอายุ ผู้ยากไร้ ผู้พิพาทหรือทุพพลภาพและผู้อยู่ในสภาวะยากลำบาก ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและพึ่งพาตนเองได้

(2) ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาระบบสุขภาพที่เน้นการสร้างเสริมสุขภาพอันนำไปสู่สภาวะที่ยั่งยืนของประชาชน รวมทั้งจัดและส่งเสริมให้ประชาชนได้รับบริการสาธารณสุขที่มีมาตรฐานอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ และส่งเสริมให้เอกชนและชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาสุขภาพและการจัดบริการสาธารณสุข โดยผู้มีหน้าที่ให้บริการดังกล่าวซึ่งได้ปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรฐานวิชาชีพและจริยธรรม ย่อมได้รับความคุ้มครองตามกฎหมาย

(3) พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาในทุกระดับและทุกรูปแบบให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม จัดให้มีแผนการศึกษาแห่งชาติ กฎหมายเพื่อพัฒนาการศึกษาของชาติ จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ก้าวหน้าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก รวมทั้งปลูกฝังให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกของความเป็นไทย มีระเบียบวินัย คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม และยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

(4) ส่งเสริมและสนับสนุนการกระจายอำนาจเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน องค์กรทางศาสนา และเอกชน จัดและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนามาตรฐานคุณภาพการศึกษาให้เท่าเทียมและสอดคล้องกับแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ

(5) ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาวิจัยในศิลปะวิทยาการแขนงต่างๆ และเผยแพร่ข้อมูลผลการศึกษาวิจัยที่ได้รับทุนสนับสนุนการศึกษาวิจัยจากรัฐ

(6) ส่งเสริมและสนับสนุนความรู้รักสามัคคีและการเรียนรู้ ปลูกจิตสำนึกและเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีของชาติ ตลอดจนค่านิยมอันดีงามและภูมิปัญญาท้องถิ่น

มาตรา 289 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมมีอำนาจหน้าที่บำรุงรักษา ศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมของท้องถิ่น

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมมีสิทธิที่จะจัดการศึกษาอบรม และการฝึกอาชีพตามความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่นนั้น และเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอบรมของรัฐ โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับมาตรฐานและระบบการศึกษาของชาติ

การจัดการศึกษาอบรมภายในท้องถิ่นตามวรรคสอง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องคำนึงถึงการบำรุงรักษา ศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่นด้วย

1.1.2 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2560 ได้บัญญัติบทบาทหน้าที่ของท้องถิ่นไว้ดังนี้

มาตรา 54 รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย

รัฐต้องดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนา ก่อนเข้ารับการศึกษา ตามวรรคหนึ่ง เพื่อพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย โดยส่งเสริม และสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการด้วย

รัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบ ต่างๆ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต และจัดให้มีการร่วมมือกันระหว่าง องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชนในการจัดการศึกษาทุกระดับ โดยรัฐมีหน้าที่ดำเนินการ กำกับ ส่งเสริม และสนับสนุนให้การจัดการศึกษาดังกล่าวมีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล

มาตรา 250 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่และอำนาจดูแลและจัดทำ บริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามหลักการพัฒนา อย่างยั่งยืน รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น ทั้งนี้ตามที่ กฎหมายบัญญัติการจัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะใดที่สมควรให้เป็นหน้าที่และ อำนาจโดยเฉพาะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละรูปแบบ หรือให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการใดให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติซึ่งต้องสอดคล้องกับรายได้ของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1.1.3 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 ได้บัญญัติบทบาทหน้าที่การบริหารและการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

มาตรา 41 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิจัดการศึกษาในระดับใดระดับ หนึ่งหรือทุกระดับตามความพร้อม ความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่น

มาตรา 42 ให้กระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมใน การจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และมีหน้าที่ในการประสานและส่งเสริมองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถจัดการศึกษา สอดคล้องกับนโยบายและได้มาตรฐานการศึกษา รวมทั้งการเสนอแนะการจัดสรรงบประมาณอุดหนุนการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1.1.4 พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542 ได้บัญญัติบทบาทหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเกี่ยวกับ การศึกษา ดังนี้

มาตรา 16 ให้เทศบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจ หน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง ดังนี้

(9) การจัดการศึกษา

(11) การบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรม

อันดีของท้องถิ่น

1.1.5 พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ.2496 และแก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 13) พ.ศ.2552 ได้บัญญัติบทบาทหน้าที่ของเทศบาลตำบลเกี่ยวกับการศึกษา ดังนี้

มาตรา 50 ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย เทศบาลตำบลมีหน้าที่ต้องทำในเขต เทศบาล ดังต่อไปนี้

(6) ให้ราษฎรได้รับการศึกษาอบรม

(7) ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ

(8) บำรุงศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

(9) หน้าที่อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นหน้าที่ของเทศบาล
จะเห็นได้ว่า จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 ได้กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิจัดการศึกษาในระดับใดระดับหนึ่งหรือทุกระดับ ตามความพร้อม ความเหมาะสม และความต้องการของท้องถิ่น โดยให้กระทรวงศึกษาธิการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยได้แบ่งการศึกษาออกเป็น 3 รูปแบบ ได้แก่ การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (สุวรรณ พิณตานนท์, ม.ป.ป.)

1.2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย

1.2.1 แผนยุทธศาสตร์กรมสุขภาพจิต ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564) ได้กำหนดแนวทางการพัฒนาภายใต้ยุทธศาสตร์ “การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์” ดังนี้

ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ ให้ความสำคัญกับการวางรากฐานการพัฒนา คนให้มีความสมบูรณ์ เริ่มตั้งแต่กลุ่มเด็กปฐมวัยที่ต้องพัฒนาให้มีสุขภาพกายใจที่ดี มีทักษะทางสมอง ทักษะการเรียนรู้ และทักษะชีวิต เพื่อให้เติบโตอย่างมีคุณภาพ ควบคู่กับการพัฒนาคนไทยในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี มีสุขภาวะที่ดี มีคุณธรรมจริยธรรม มีระเบียบวินัย มีจิตสำนึกที่ดีต่อสังคมส่วนรวม มีทักษะความรู้และ ความสามารถ ปรับตัวเท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงรอบตัวที่รวดเร็ว บนพื้นฐานของการมีสถาบันทางสังคม ที่เข้มแข็งทั้งสถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา สถาบันศาสนา สถาบันชุมชน และภาคเอกชนที่ร่วมกันพัฒนา ทุนมนุษย์ให้มีคุณภาพสูง อีกทั้งยังเป็นทุนทางสังคมที่สำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ โดยกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดเกี่ยวกับเด็กปฐมวัย ดังนี้

เป้าหมาย: คนในสังคมไทยทุกช่วงวัยมีทักษะ ความรู้ และความสามารถเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด: เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการเต็มตามศักยภาพ มีพัฒนาการสมวัยไม่น้อยกว่าร้อยละ 90

โดยมีแนวทางการพัฒนาเด็กปฐมวัยได้แก่การพัฒนาศักยภาพคนให้มีความรู้ ความสามารถและความสามารถในการดำรงชีวิตอย่างคุณค่าในทุกกลุ่มวัย โดยส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยมีการพัฒนาทักษะทางสมองและทักษะทางสังคมที่เหมาะสม

1.2.2 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564)

กำหนดจุดเน้นและประเด็นหลักในการพัฒนาเกี่ยวกับเด็กปฐมวัยไว้ในยุทธศาสตร์ที่ 1 การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ โดยเน้นการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีสุขภาพกายและใจที่ดี มีทักษะทางสมอง ทักษะการเรียนรู้ ทักษะชีวิต และทักษะทางสังคม เพื่อให้เติบโตอย่างมีคุณภาพ ควบคู่กับการพัฒนาคนไทยในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดีมีสุขภาวะที่ดี มีคุณธรรม มีระเบียบวินัย มีจิตสำนึกที่ดีต่อสังคมส่วนรวม มีทักษะความรู้และความสามารถปรับตัวเท่าทันการเปลี่ยนแปลงรอบตัวที่รวดเร็ว บนพื้นฐานของการมีสถาบันทางสังคมที่เข้มแข็งทั้งสถาบันครอบครัว

สถาบันการศึกษา สถาบันศาสนา สถาบันชุมชน และภาคเอกชนที่ร่วมกันพัฒนาทุนมนุษย์ให้มีคุณภาพสูง

เป้าหมายการพัฒนา

1. คนในสังคมไทยทุกช่วงวัยมีทักษะ ความรู้ และความสามารถเพิ่มขึ้น
2. คนไทยได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพสูงตามมาตรฐานสากล และสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง

3. คนไทยมีสุขภาพที่ดีขึ้น

ตัวชี้วัด : คนในสังคมไทยทุกช่วงวัยมีทักษะ ความรู้ และความสามารถเพิ่มขึ้นเด็กปฐมวัยมีพัฒนาการเต็มตามศักยภาพ มีพัฒนาการสมวัยไม่น้อยกว่าร้อยละ 85

แนวทางการพัฒนา

1. ปรับเปลี่ยนค่านิยมคนไทยให้มีคุณธรรม จริยธรรม มีวินัย จิตสาธารณะ และพฤติกรรม ที่พึงประสงค์

1.1 ส่งเสริมการเลี้ยงดูในครอบครัวที่เน้นการฝึกเด็กให้รู้จักการพึ่งพาตัวเองมีความซื่อสัตย์ มีวินัย มีศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม มีความรับผิดชอบในรูปแบบของกิจกรรมที่เป็นกิจวัตรประจำวัน และให้พ่อแม่หรือผู้ปกครองเป็นแบบอย่างที่ดีให้เด็กสามารถเรียนรู้และยึดถือเป็นต้นแบบในการดำเนินชีวิต

1.2 ส่งเสริมให้มีกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียนที่สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม ความมีวินัย จิตสาธารณะ รวมทั้งเร่งสร้างสภาพแวดล้อมภายในและโดยรอบสถานศึกษาให้ปลอดจากอบายมุขอย่างจริงจัง

2. พัฒนาศักยภาพคนให้มีทักษะความรู้และความสามารถในการดำรงชีวิตอย่างมีคุณค่า

2.1 ส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยมีการพัฒนาทักษะทางสมองและทักษะทางสังคมที่เหมาะสม

2.1.1 ให้ความรู้แก่พ่อแม่หรือผู้ดูแลเด็กในเรื่องการมีโภชนาการที่เหมาะสม วิธีการเลี้ยงดูเด็กที่จะกระตุ้นพัฒนาการเด็กในช่วง 0-3 ปีแรก รวมทั้งสนับสนุนให้แม่เลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างน้อย 6 เดือน

2.1.2 กำหนดมาตรการสร้างความสมดุลระหว่างชีวิตและการทำงานให้พ่อแม่สามารถเลี้ยงดูบุตรได้ด้วยตนเองทั้งการจูงใจให้สถานประกอบการจัดให้มีการจ้างงานที่ยืดหยุ่น รณรงค์ให้ผู้ชายตระหนักและมีส่วนร่วมในการทำหน้าที่ในบ้านและดูแลบุตรมากขึ้น

2.1.3 พัฒนาหลักสูตรการสอนที่อิงผลงานวิจัยทางวิชาการและปรับปรุงสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่เน้นการพัฒนาทักษะสำคัญด้านต่างๆ อาทิ ทักษะทางสมอง ทักษะด้านความคิดความจำ ทักษะการควบคุมอารมณ์ ทักษะการวางแผนและการจัดระบบ ทักษะการรู้จักประเมินตนเอง ควบคู่กับการยกระดับบุคลากรในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีความพร้อมทั้งทักษะความรู้ จริยธรรม และความเป็นมืออาชีพ

2.1.4 สนับสนุนการผลิตสื่อสร้างสรรค์ที่มีรูปแบบหลากหลายที่ให้ความรู้ในการเลี้ยงดู และพัฒนาเด็กปฐมวัย อาทิ ครอบครัวยุติธรรม อนามัยแม่และเด็ก วิธีการพัฒนาทักษะทางสมองและทักษะทางสังคม

2.1.5 ผลักดันให้มีกฎหมายการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้ครอบคลุมทั้งการพัฒนาทักษะการเรียนรู้เน้นการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ระบบการศึกษา การพัฒนาสุขภาพอนามัยให้มีพัฒนาการที่สมวัย และการเตรียมทักษะการอยู่ในสังคมให้มีพัฒนาการอย่างรอบด้าน

แผนงานโครงการที่สำคัญ

1. แผนงานการลงทุนพัฒนาเพิ่มศักยภาพเด็กปฐมวัย

1.1 สาระสำคัญ มุ่งเน้นการสร้างเด็กปฐมวัยให้เป็นพลเมืองรุ่นใหม่ที่มีพัฒนาการที่สมวัย ทั้งทักษะทางสมองและทักษะทางสังคม โดยสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการในเรื่อง

1.1.1 กำหนดนโยบาย/มาตรการที่เอื้อให้ครอบครัวสามารถดูแลเด็กได้อย่างเต็มศักยภาพ โดยมีมาตรการจูงใจที่เอื้อให้ภาครัฐและภาคเอกชนจัดรูปแบบการทำงานที่ยืดหยุ่นต่อการเลี้ยงดูบุตร มีการ จัดมมนแม่และอุปกรณ์จัดเก็บที่ถูกละเลยลักษณะ

1.1.2 ยกระดับคุณภาพบุคลากรและสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย โดยกำหนดให้มีบุคลากรครูและพี่เลี้ยงที่สำเร็จการศึกษาสาขาด้านปฐมวัยหรือด้านอื่นที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กในทุกสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย กำหนดหลักสูตรการดูแลเด็กปฐมวัยที่ส่งเสริมพัฒนาการเด็ก เชื่อมโยงกับการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรม จัดทำกลไกการประกันคุณภาพที่เป็นมาตรฐานเดียวกันของ ประเทศในการประเมินสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย

1.1.3 การจัดสภาพแวดล้อมภายในชุมชน โดยมีการกำหนดพื้นที่กิจกรรมสร้างสรรค์ทั้งในด้านวิทยาศาสตร์ ศิลปะ วัฒนธรรม ดนตรี กีฬา แหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรม พื้นที่สีเขียวหรือสนามเด็กเล่นภายในชุมชนที่ปลอดภัยและเอื้อต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ รวมถึงจัดระบบสาธารณสุขในชุมชนที่จะอำนวยความสะดวกให้ครอบครัวและเด็กสามารถออกมาทำกิจกรรมร่วมกับชุมชน

1.1.4 ออกกฎหมายเกี่ยวกับการลงทุนพัฒนาเด็กปฐมวัย โดยศึกษาและผลักดันพระราชบัญญัติที่รองรับการบูรณาการการทำงานเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย

โดยมีหน่วยงานดำเนินงานหลัก 4 หน่วยงาน ได้แก่ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงศึกษาธิการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1.2.3 แผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. 2555-2559 ได้กำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาเด็กและเยาวชน ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 : การสร้างภูมิคุ้มกันในการดำรงชีวิตของเด็กและเยาวชน

เป้าประสงค์ : เด็กและเยาวชนได้รับการพัฒนาทั้งกาย ใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม และมีพฤติกรรมเหมาะสมตามวัย

มาตรการ

1. มาตรการพัฒนาคุณภาพเด็กและเยาวชน แบ่งตามกลุ่มวัย มีจุดเน้นสำคัญเร่งด่วนที่ต้องดำเนินการให้เหมาะสมตามความจำเป็นและความต้องการ ดังนี้

1.1 เด็กแรกเกิด-2 ปี

การส่งเสริมหญิงมีครรภ์และเด็กเล็กให้มีภาวะโภชนาการที่เหมาะสม โดยเน้นให้มีการสื่อสารเรื่องอาหารตามวัยและพฤติกรรมกรบริโภคอาหารที่เหมาะสมอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งมีการเฝ้าระวังภาวะโภชนาการของหญิงตั้งครรภ์และเด็กอย่างต่อเนื่องและมีคุณภาพ

1.2 เด็กปฐมวัย 3-5 ปี

1.2.1 ส่งเสริมให้มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง ตลอดจนให้มีการเพิ่มศักยภาพบุคลากรผู้ดูแลเด็ก รวมทั้งสนับสนุนให้มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในโรงเรียน โรงงาน สถานประกอบการ และพื้นที่ก่อสร้างขนาดใหญ่

1.2.2 ส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดทำระบบการให้บริการ คุณภาพการให้บริการ และการสนับสนุนช่วยเหลือด้านคุณภาพแก่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

1.2.3 ติดตามประเมินผลสถานรับเลี้ยงเด็กภาคเอกชน เพื่อให้มีคุณภาพตามมาตรฐานกลาง

1.2.4 ส่งเสริมการใช้มาตรฐานกลางสำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อเป็นหลักในการเทียบเคียงการดำเนินงาน และการติดตามประเมินผลเพื่อการพัฒนา

1.2.5 พัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างเป็นองค์รวม ทั้งด้านสติปัญญา อารมณ์ คุณธรรมและจริยธรรม โดยใช้สหวิทยาการ และบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1.2.4 แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579 ได้กำหนดยุทธศาสตร์เกี่ยวกับการศึกษาปฐมวัย ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 3 : การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย และการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ มีเป้าหมาย ดังนี้

3.1 ผู้เรียนมีทักษะและคุณลักษณะพื้นฐานของพลเมืองไทย และทักษะและคุณลักษณะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น ผู้เรียนที่มีคุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เพิ่มขึ้น ผู้เรียนทุกระดับการศึกษามีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความมีวินัย และมีจิตสาธารณะเพิ่มขึ้น สถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่าขึ้นไปจัดกิจกรรมสะท้อนการสร้างวินัย จิตสาธารณะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์เพิ่มขึ้น เป็นต้น

3.2 คนทุกช่วงวัยมีทักษะ ความรู้ความสามารถ และสมรรถนะตามมาตรฐาน การศึกษาและมาตรฐานวิชาชีพ และพัฒนาคุณภาพชีวิตได้ตามศักยภาพ มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น เด็กแรกเกิด-5 ปี มีพัฒนาการสมวัยเพิ่มขึ้น

3.3 สถานศึกษาทุกระดับการศึกษาสามารถจัดกิจกรรม/กระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตรอย่างมีคุณภาพและมาตรฐาน มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น ศูนย์เด็กเล็ก/สถานศึกษาระดับก่อน ประถมศึกษาที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้คุณภาพและมาตรฐานเพิ่มขึ้น สถานศึกษา/สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับหลักสูตรปฐมวัย และสมรรถนะของเด็กที่เชื่อมโยงกับ

มาตรฐานคุณภาพเด็กปฐมวัยของอาเซียนเพิ่มขึ้น สถานศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เพิ่มขึ้น และสถาบันการศึกษาในระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ประเทศไทย 4.0 เพิ่มขึ้น เป็นต้น

3.4 แหล่งเรียนรู้ สื่อตำราเรียน นวัตกรรม และสื่อการเรียนรู้มีคุณภาพ และ มาตรฐาน และประชาชนสามารถเข้าถึงได้โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่ มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น แหล่งเรียนรู้ที่ได้รับการพัฒนาให้สามารถจัดการศึกษา/จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่มีคุณภาพเพิ่มขึ้น สื่อสารมวลชนที่เผยแพร่หรือจัดรายการเพื่อการศึกษาเพิ่มขึ้น สื่อตำราเรียน และสื่อการเรียนรู้ที่ผ่านการรับรองมาตรฐานคุณภาพจากหน่วยงานที่รับผิดชอบและได้รับการพัฒนา โดยการมีส่วนร่วมจากภาครัฐและเอกชนเพิ่มขึ้น เป็นต้น

3.5 ระบบและกลไกการวัด การติดตาม และประเมินผลมีประสิทธิภาพ มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น มีระบบและกลไกการทดสอบ การวัดและประเมินความรู้อะกษะ และสมรรถนะของผู้เรียนทุกระดับการศึกษา และทุกกลุ่มเป้าหมายที่มีประสิทธิภาพ มีระบบติดตามประชากรวัยเรียนที่ขาดโอกาสหรือไม่ได้รับการศึกษา และผู้เรียนที่มีแนวโน้มจะออกกลางคัน เป็นต้น

ยุทธศาสตร์ที่ 5 : การจัดการศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีเป้าหมาย ดังนี้

5.1 คนทุกช่วงวัย มีจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อม มีคุณธรรม จริยธรรม และนำแนวคิดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น ครู/บุคลากรทางการศึกษาได้รับการอบรมพัฒนาในเรื่องการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น ผู้เรียนทุกระดับการศึกษามีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความตระหนักในความสำคัญของการดำรงชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ความมีคุณธรรม จริยธรรม และการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตเพิ่มขึ้น และสถาบันอุดมศึกษาที่ติดอันดับมหาวิทยาลัยสีเขียวของโลกเพิ่มขึ้น เป็นต้น

5.2 หลักสูตร แหล่งเรียนรู้ และสื่อการเรียนรู้ที่ส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม คุณธรรม จริยธรรม และการนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น สถานศึกษา/สถาบันการศึกษาจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเพื่อปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และการนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติเพิ่มขึ้น และสื่อสารมวลชนที่เผยแพร่หรือให้ความรู้เกี่ยวกับการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น เป็นต้น

ยุทธศาสตร์ที่ 6 : การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการศึกษา มีเป้าหมาย ดังนี้

6.1 โครงสร้าง บทบาท และระบบการบริหารจัดการการศึกษามีความคล่องตัว ชัดเจน และสามารถตรวจสอบได้มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น มีการปรับปรุงโครงสร้างและระบบบริหารราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และสถานศึกษาให้มีเอกภาพ สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ และการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล เป็นต้น

6.2 ระบบการบริหารจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผลส่งผลกระทบต่อคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น สถานศึกษาขนาดเล็ก/สถานศึกษาที่ต้องการความช่วยเหลือและพัฒนาเป็นพิเศษอย่างเร่งด่วนที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอกลดคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐานของผู้เรียนที่เรียนในกลุ่มสถานศึกษาที่เข้าสู่ระบบการบริหารจัดการแนวใหม่สูงขึ้น เป็นต้น

6.3 ทุกภาคส่วนของสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนและพื้นที่ มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น จำนวนองค์กร สมาคม มูลนิธิหรือหน่วยงานอื่นที่เข้ามาจัดการศึกษาหรือร่วมมือกับสถานศึกษา ทั้งของรัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพิ่มขึ้น และสัดส่วนการมีส่วนร่วมสนับสนุนการศึกษาของภาคเอกชน ภาคประชาชน และภาคีเครือข่ายเมื่อเทียบกับรัฐจำแนกตามระดับการศึกษาสูงขึ้น เป็นต้น

แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579 ได้กำหนดเป้าหมายของการพัฒนาการศึกษาในระยะ 20 ปี ดังนี้

1. ประชากรทุกคนเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพและมาตรฐานอย่างทั่วถึง
 - 1.1 เด็กปฐมวัยมีพัฒนาสมวัย
 - 1.2 ประชากรทุกคนมีโอกาสได้รับบริการทางการศึกษาตั้งแต่ปฐมวัยถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่าที่มีคุณภาพและมาตรฐาน
2. ระบบการศึกษาที่มีคุณภาพ สามารถพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุขีดความสามารถและเต็มตามศักยภาพ ประชาชนทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพและมาตรฐาน เพื่อพัฒนา คุณลักษณะ ทักษะ ความรู้ความสามารถ และสมรรถนะของแต่ละบุคคลให้ไปได้ไกลที่สุดเท่าที่ ศักยภาพและความสามารถของแต่ละบุคคลพึงมีภายใต้ระบบเศรษฐกิจสังคมฐานความรู้สังคมแห่งปัญญา และการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ที่ประชาชนสามารถเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต มีคุณธรรม จริยธรรมและสามารถดำรงชีวิตได้อย่างเป็นสุขตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
3. ระบบการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ เพื่อการพัฒนาผู้เรียนอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ และการลงทุนทางการศึกษาที่คุ้มค่าและบรรลุเป้าหมาย หน่วยงานสถานศึกษาและสถาบันการศึกษาทุกแห่งสามารถบริหารและจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยคุณภาพและมาตรฐานระดับสากล จัดให้มีระบบการจัดสรรและใช้ทรัพยากรทางการศึกษาที่ก่อประโยชน์สูงสุดในการพัฒนาผู้เรียนแต่ละคนให้บรรลุศักยภาพและขีดความสามารถของตน และส่งเสริมสนับสนุนให้ทุกภาคส่วนของสังคมที่มีศักยภาพและความพร้อมเข้ามามีส่วนร่วมในการระดมทุนและร่วมรับภาระค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษา โดยเฉพาะสถานประกอบการ สถาบันและองค์กรต่างๆ ในสังคมและผู้เรียน ผ่านมาตรการทางการเงินและการคลังที่เหมาะสม

1.2.5 นโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาเด็กปฐมวัย (0-5 ปี) ระยะยาว พ.ศ. 2550-2559

นโยบาย

พัฒนาเด็กปฐมวัยช่วงอายุ 0-5 ปี ทุกคนอย่างมีคุณภาพ เต็มศักยภาพ มีครอบครัวเป็นแกนหลัก และผู้มีหน้าที่ดูแลเด็กและทุกภาคส่วนของสังคมได้มีส่วนร่วมในการจัดบริการและสิ่งแวดล้อมที่ดี เหมาะสม สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่นและการพัฒนาเด็กปฐมวัย

กลุ่มเป้าหมาย

1. เด็กอายุ 0-5 ปี ทุกคน
2. พ่อแม่ สมาชิกในครอบครัว ผู้เตรียมตัวเป็นพ่อแม่
3. ผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็กโดยตรง ได้แก่ ผู้บริหารสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ครู ผู้ดูแลเด็ก พี่เลี้ยงเด็ก ผู้สูงอายุที่ดูแลเด็ก แพทย์ พยาบาล นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ เจ้าหน้าที่สาธารณสุข ฯลฯ
4. ชุมชน ได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรชุมชนต่างๆ ผู้นำทางศาสนา อาสาสมัครในรูปแบบต่างๆ กลุ่มอาชีพ นักเรียน/เยาวชน ฯลฯ
5. สังคม ได้แก่ สถาบันทางสังคม สื่อมวลชน สถาบันวิจัย สถาบันการศึกษา นักวิชาชีพและองค์กรวิชาชีพต่างๆ องค์กรของรัฐ องค์กรเอกชน องค์กรธุรกิจ องค์กรระหว่างประเทศ ฯลฯ

ยุทธศาสตร์หลัก

ประกอบด้วย 3 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

1. ยุทธศาสตร์การส่งเสริมพัฒนาเด็กปฐมวัย

แนวทางและมาตรการ

1.1 ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดบริการในสถานพัฒนาเด็กและสถานบริการการศึกษาในรูปแบบที่หลากหลายสำหรับเด็กปฐมวัยอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยมุ่งเน้นการอบรมบ่มนิสัย การส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการอย่างเป็นองค์รวม ทั้งทางร่างกาย สติปัญญา อารมณ์จิตใจ สังคม คุณธรรมจริยธรรม ให้ความสำคัญกับการสร้างปัญญาที่เข้าถึงความดีงาม ความถูกต้อง วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น ค่านิยมและบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับวัยอย่างต่อเนื่อง ให้มีจิตสำนึกผูกพันต่อชาติ ศาสนา และสถาบันพระมหากษัตริย์ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นตัวเด็กปฐมวัยเป็นสำคัญ เน้นการคิดสร้างสรรค์ การคิดริเริ่ม จินตนาการ การมีส่วนร่วมอย่างแข็งขันในการเรียนรู้ของตนเอง สามารถแสดงออกได้อย่างเสรีและเหมาะสมในด้านความคิด ทรรศนะ และความรู้สึกรัก มีการสร้างวินัยในตนเอง มีความสัมพันธ์กับผู้อื่นในทางที่ดี สามารถช่วยเหลือตนเองและผู้อื่น มองโลกในแง่ดี มีความกระตือรือร้น สนใจใฝ่ดี และซาบซึ้งในความงามของธรรมชาติ รวมทั้งปฏิรูปวิธีการอบรมเลี้ยงดู จัดประสบการณ์การเรียนรู้ วิธีพัฒนากระบวนการคิด และสื่อการเรียนรู้ทุกรูปแบบ เพื่อให้เด็กสามารถพัฒนาตนเองได้ตามกระบวนการหรือรูปแบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับตน พร้อมทั้งสร้างเสริมสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ทำทนายเด็กให้อยากเรียนรู้มากขึ้น เพื่อสร้างความพอใจและความสุขให้แก่เด็ก

1.2 สนับสนุนโครงการต่างๆ ที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาเด็กปฐมวัย ทุกด้านอย่างบูรณาการ โดยสนับสนุนชุมชนที่มีการดำเนินการอยู่แล้วให้ได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ตลอดจนโครงการอื่นๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนในเมือง ตำบล/หมู่บ้านที่มุ่งพัฒนาเด็ก โดยอาศัยผู้นำท้องถิ่นเป็นแกนหลัก รวมทั้งมีการประสานงานกับหน่วยงานของภาครัฐและเอกชนที่เป็นผู้ให้การสนับสนุน

1.3 เด็กปฐมวัยได้รับการตรวจร่างกายและประเมินพัฒนาการเพื่อ ค้นหาและเฝ้าระวัง หากพบความบกพร่อง ผู้ดูแลเด็ก (พ่อแม่ ผู้ปกครอง แพทย์ พยาบาล ฯลฯ) ต้องให้การบำบัดช่วยเหลือหรือส่งต่อไปยังศูนย์หรือหน่วยงานที่ดูแลเฉพาะทางทันที

1.4 รัฐต้องจัดบริการเพื่อการพัฒนาและบริการทางการศึกษาที่ ตอบสนองความต้องการความจำเป็นของเด็กทุกคน โดยเฉพาะเด็กที่มีความสามารถพิเศษ เด็กที่มีความต้องการพิเศษ และเด็กด้อยโอกาสกลุ่มต่างๆ อย่างต่อเนื่องและเพียงพอ

1.5 กำหนดหลักเกณฑ์และมาตรฐานแห่งชาติ โดยกำหนดให้มีการ จัดทำตัวบ่งชี้ คุณภาพและมาตรฐานของบริการการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยให้เป็นสากล สอดคล้อง กับความรู้ใหม่ในการพัฒนาเด็กและวิธีการเชิงนวัตกรรม พร้อมทั้งมีการติดตามและประเมินผลด้าน คุณภาพให้เป็นไปตามที่สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) กำหนดตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 47 และมาตรา 49

1.6 ส่งเสริมให้สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยมีการพัฒนาระบบการประกัน คุณภาพภายในและภายนอก เพื่อให้ผู้ใช้บริการสามารถตรวจสอบและเลือกการบริการที่เหมาะสม

1.7 พัฒนาระบบการมีส่วนร่วมในการเปลี่ยนผ่านบริการตามวัย ระหว่างครอบครัวกับสถานรับเลี้ยงเด็ก/สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย/อนุบาลศึกษา โดยเฉพาะระบบส่งต่อ เชื่อมโยงเด็กที่มีความบกพร่องไปยังผู้ที่มีความสามารถเฉพาะทาง หรือให้เด็กได้รับการตรวจวินิจฉัย และช่วยเหลือแก้ไขตั้งแต่แรกเริ่ม และให้มีระบบเชื่อมสัมพันธ์ที่ต่อเนื่องระหว่างพ่อแม่ ผู้ปกครอง กับ ผู้ดูแลเด็ก ประเภทต่างๆ ที่ให้บริการสำหรับเด็กปฐมวัย

1.8 ส่งเสริมให้องค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคธุรกิจเอกชน และ ผู้ปฏิบัติงานด้านเด็กปฐมวัยผลิตสื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัยในการพัฒนาทักษะทุก ด้านที่มีคุณภาพและราคาถูกลง

2. ยุทธศาสตร์ส่งเสริมพ่อแม่ และผู้เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย

แนวทางและมาตรการ

2.1 จัดบริการเสริมความรู้ ความเข้าใจ ตลอดจนฝึกทักษะพ่อแม่ ครอบครัว คู่สมรสใหม่ ผู้เลี้ยงดูเด็ก ผู้ดูแลเด็ก ครู ฯลฯ ให้มีความรู้ความเข้าใจ จิตวิทยาเด็กปฐมวัย และวิธีการอบรมเลี้ยงดูเด็กทุกคนในสถานะต่างๆ กัน อย่างถูกต้องเหมาะสมตามวัย รวมทั้งสร้าง จิตสำนึกให้เห็นคุณค่าของการพัฒนาเด็ก รับผิดชอบ อบรม เลี้ยงดูด้วยความรัก ความอบอุ่น ความ เอาใจใส่ สามารถสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เด็ก ให้พ่อแม่ ผู้ปกครอง สามารถเข้าถึงองค์ความรู้ใหม่ของการพัฒนาเด็กและมีทักษะอบรมเลี้ยงดูเด็กอย่างมีคุณภาพ โดยเฉพาะพ่อแม่ ผู้ปกครอง ที่อยู่ในชนบทหรือชุมชนที่ห่างไกล

2.2 สร้างแรงจูงใจ ส่งเสริม สนับสนุนให้มีการผลิตสื่อต่างๆ เพื่อให้ ความรู้แก่พ่อแม่ ผู้ปกครอง ผู้เลี้ยงดูเด็ก ครู ผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็ก ชุมชน สังคม ในเรื่องความรู้ที่ถูกต้อง ของการเลี้ยงดูแลพัฒนาเด็กปฐมวัย ในรูปแบบของสื่อสิ่งพิมพ์ นิตยสาร โปสเตอร์ แผ่นพับ รายการ วิทยุ ฯลฯ อย่างหลากหลาย

2.3 จัดให้มีแนวทางการประเมินพัฒนาการเด็กที่ก้าวหน้าเหมาะสม ตามวัย สำหรับผู้ที่มีหน้าที่พัฒนาเด็กและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้ได้ และจัดให้มีวิธีการ ประเมินผลการพัฒนาเด็กปฐมวัย ที่พ่อแม่ ผู้ปกครอง ผู้เลี้ยงดูเด็ก สามารถใช้สังเกตพัฒนาการของ เด็ก รวมทั้งสามารถวิเคราะห์ความผิดปกติของเด็กตั้งแต่แรกเริ่ม เพื่อค้นพบความผิดปกติโดยเร็วที่สุด และให้เด็กได้รับการบำบัดช่วยเหลืออย่างทันทั่วทั้งที่ รวมทั้งรวบรวมแหล่งความรู้และบริการต่างๆ ที่พ่อแม่ ผู้ปกครอง สามารถติดต่อขอคำแนะนำ หรือขอความช่วยเหลือด้านการดูแลและพัฒนาเด็ก ปฐมวัยได้สะดวกและรวดเร็วและสนับสนุนให้หน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้องใช้สื่อร่วมกันเพื่อลดความ ซ้ำซ้อน และประหยัดงบประมาณ

2.4 ดำเนินการให้มีการปฏิรูปกระบวนการผลิตผู้เลี้ยงดูเด็ก ผู้ดูแลเด็ก ครู และบุคลากรอื่น เช่น แพทย์ นักจิตวิทยา เจ้าหน้าที่สาธารณสุข อาสาสมัคร ฯลฯ ให้มีคุณลักษณะ และคุณภาพเหมาะสมกับการทำงานกับเด็กวัยนี้มากขึ้น โดยเฉพาะด้านความรู้และทักษะด้าน จิตวิทยากับเด็ก ปรัชญา และทิศทางการพัฒนาเด็ก จิตวิทยาการเรียนรู้ ศิลปะการถ่ายทอดความรู้ และค่านิยมที่พึงประสงค์ให้แก่เด็ก

2.5 ดำเนินการพัฒนาบุคลากรทุกประเภทในสถานบริการ สถานศึกษา สำหรับเด็กปฐมวัยให้เป็นมืออาชีพ และสามารถดำเนินงานร่วมกันในรูปสหวิทยาการ โดยให้มีการจัด ฝึกอบรมที่เป็นระบบ มีความหลากหลายและต่อเนื่องแก่ผู้ดูแลเด็ก ครู ฯลฯ ที่มีความรู้พื้นฐานและ ระดับการศึกษาต่างกัน ให้มีความรู้และทักษะเฉพาะทางเพิ่มขึ้น มีความรู้และทักษะที่สามารถให้การ ช่วยเหลือเด็กที่มีปัญหาด้านพฤติกรรม ด้านสติปัญญา และด้านการเรียนรู้ มีความสามารถในการเลี้ยง ดูเด็กให้ได้มาตรฐานที่กำหนดไว้เป็นอย่างดี

2.6 ปรับปรุงค่าตอบแทนและสวัสดิการสำหรับบุคลากรที่ทำหน้าที่ ดูแล และทำงานเกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัย รวมทั้งระบบการสร้างขวัญและกำลังใจแก่บุคคลที่มีคุณภาพ เพื่อเป็นตัวอย่างอันดีแก่เพื่อนร่วมงาน

2.7 ส่งเสริม สนับสนุน และสร้างความเข้มแข็ง ให้สมาคมวิชาชีพ สำหรับบุคลากรด้านเด็กปฐมวัยหรือชมรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ชมรมครูอนุบาล สนับสนุนให้มี ความรู้ทันสมัย สามารถใช้เทคโนโลยีต่างๆ เพิ่มประสบการณ์ด้านนวัตกรรม สื่อที่เกี่ยวข้องกับเด็ก ปฐมวัยทุกประเภท และมีจรรยาบรรณในการประกอบอาชีพโดยมีกฎหมายรองรับ

2.8 ส่งเสริม สนับสนุนให้มีการจัดตั้งชมรมผู้ปกครองของกลุ่มเด็ก ปฐมวัย เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตเด็กปฐมวัย โดยเฉพาะให้มีการรวมตัวของกลุ่มชมรมผู้ปกครองของ เด็กที่มีความต้องการพิเศษกลุ่มต่างๆ เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และช่วยเหลือเด็กให้พัฒนาได้ ตามศักยภาพ

3. ยุทธศาสตร์การส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาเด็กปฐมวัย

แนวทางและมาตรการ

3.1 ด้านพัฒนาการมีส่วนร่วม

3.1.1 สร้างกระแสให้ชุมชนและสังคม มีส่วนร่วมในการรับผิดชอบ และเฝ้าระวังการพัฒนาเด็กปฐมวัย โดยส่งเสริมและสนับสนุนพ่อแม่ผู้ปกครองให้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย และมีส่วนร่วมกับบุคลากรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการดูแลเด็กในชุมชน รวมทั้งส่งเสริมให้ภาคเอกชน ชุมชนมีบทบาทในการจัดตั้งและขยายบริการดูแลเด็กเล็กให้ครอบคลุมและทั่วถึงทุกพื้นที่

3.1.2 ส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษา สถาบันการศึกษา และหน่วยงานหรือองค์กรที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐและเอกชน องค์กรเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน จัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย โดยถือเป็นภารกิจสำคัญที่ต้องดำเนินการอย่างพอเพียงและมีคุณภาพ ภาครัฐและเอกชนจัดสรรงบประมาณในการพัฒนาแบบบูรณาการ

3.1.3 สถานศึกษา สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย ทั้งภาครัฐและเอกชน และสื่อมวลชน ร่วมกันรณรงค์เพื่อสร้างจิตสำนึกให้แก่ประชาชนทั่วไป ให้ตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนาและการมีส่วนร่วมของการพัฒนาเด็กปฐมวัย

3.1.4 สนับสนุนการขยายบทบาทของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย เป็นศูนย์วิทยากรของชุมชน ใช้ประโยชน์จากสถานที่ บุคลากร สื่อ อุปกรณ์ต่างๆ ในการกระตุ้นให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย

3.1.5 ส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ตามอัธยาศัย เช่น จัดให้มีห้องสมุดสำหรับเด็กปฐมวัย สนามเด็กเล่น สวนสาธารณะ สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ และสถานที่ส่งเสริมกิจกรรมสำหรับครอบครัวมากขึ้น พร้อมทั้งดำเนินการให้สถานที่ดังกล่าวเป็นสถานที่สำหรับการสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีของครอบครัว

3.1.6 รณรงค์ให้ทุกพรรคการเมือง ทุกรัฐบาล มีนโยบาย กลยุทธ์ และมาตรการอย่างต่อเนื่องในการพัฒนาเด็กปฐมวัยที่ชัดเจนและถูกต้องตามหลักวิชา

3.2 ด้านวิจัยพัฒนาและสร้างองค์ความรู้

3.2.1 ส่งเสริม สนับสนุนให้มีการศึกษาการวิจัยและพัฒนาการวิจัยเชิงทดลอง การวิจัยเชิงปฏิบัติการ และการพัฒนาองค์ความรู้เรื่องเด็กปฐมวัย เพื่อเสนอเป็นนโยบายที่สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม พร้อมทั้งขยายผลการวิจัยและเผยแพร่องค์ความรู้สู่ประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้อง

3.2.2 สนับสนุนการผลิตผลงานวิจัยและพัฒนาโปรแกรมการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย รวมทั้งการผลิตสื่อเพื่อการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย เพื่อหารูปแบบที่เหมาะสมและหลากหลายในการให้บริการเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย รวมทั้งรูปแบบการประเมินผลพัฒนาที่เหมาะสมกับเด็กปฐมวัย และรูปแบบการประเมินผลการจัดบริการ

3.2.3 ส่งเสริมการวิจัยเพื่อการพัฒนาด้านวิชาการของผู้ประกอบอาชีพด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัย

3.3 ด้านพัฒนาองค์กร กลไกการบริหารงาน ประสานงาน และติดตาม ประเมินผล

3.3.1 ให้มีคณะกรรมการด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัยระดับชาติ โดยออกเป็นระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องและเชื่อมโยงการทำงานกับ 4 กระทรวงหลัก และกระทรวงที่เกี่ยวข้อง โดยมีองค์ประกอบจากภาครัฐ ภาคเอกชน และผู้ทรงคุณวุฒิทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง และรับผิดชอบการดำเนินงานด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัยทำ หน้าที่ประสานงานนโยบาย ประสานแผนฯ ประสานงบประมาณ ประสานการติดตามงาน การ ประเมินผล และประสานกับองค์กรหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านเด็กและเยาวชนที่มีอยู่แล้ว รวมทั้ง การแปลงนโยบายและยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติให้ได้ผล

3.3.2 ให้หน่วยงานระดับสำนักในสำนักเลขาธิการสภาการศึกษา ทำหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการฯ โดยประสานทุกส่วนที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งจัดให้มีระบบ จัดเก็บข้อมูลสารสนเทศให้สามารถตอบสนองความต้องการของงานพัฒนาเด็กปฐมวัย สร้างประสาน เครือข่าย และเชื่อมโยงเครือข่ายข้อมูลและสารสนเทศที่ทันสมัยทันต่อเหตุการณ์และเชื่อถือได้

3.4 ด้านระดมทรัพยากร

3.4.1 รัฐสนับสนุนส่งเสริมให้มีการจัดสรรงบประมาณเพื่อการพัฒนาเด็กปฐมวัยในลักษณะของการจัดสรรงบประมาณแบบบูรณาการและงบประมาณเฉพาะ ตาม ภารกิจหลักของหน่วยงานที่มีส่วนร่วมในการดูแลและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย โดยถือเป็นการ ลงทุนที่สำคัญอันเป็นพื้นฐานต่อการพัฒนาคนอย่างรอบด้าน

3.4.2 ปรับมาตรการด้านภาษีและมาตรการอื่นๆ เพื่อสร้าง แรงจูงใจให้บุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถาน ประกอบการ สถาบันสังคมอื่น ร่วมลงแรงในการพัฒนาเด็กปฐมวัย ด้วยการดำเนินการหรือสนับสนุน การจัดและการบริหารงานบริการรูปแบบต่างๆ สำหรับเด็กปฐมวัย

3.4.3 ระดมทรัพยากรจากทุกส่วนของสังคม เพื่อนำมาพัฒนาเด็ก ปฐมวัยอย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง

3.5 ด้านส่งเสริมบทบาทสื่อมวลชนต่อการพัฒนาเด็กปฐมวัย

3.5.1 ส่งเสริมให้สื่อมวลชนทุกรูปแบบและถือเป็นพันธกิจและใช้ ศักยภาพในการเผยแพร่ความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเด็กปฐมวัยและครอบครัว ตลอดจน กระตุ้นให้ทุกส่วนของสังคมมีส่วนร่วมในการดูแลปกป้องคุ้มครองเด็กปฐมวัย รวมทั้งผลิตรายการและ สื่อทุกประเภทที่มีเนื้อหาถูกต้องเหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กปฐมวัย และไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อ การอบรมเลี้ยงดูและการพัฒนาเด็กปฐมวัย รวมทั้งสนับสนุนให้มีการตั้งกลุ่มหรือองค์กรเพื่อเฝ้าระวัง การผลิตและนำเสนอสื่อ

3.6 ด้านสนับสนุนการพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น

3.6.1 ส่งเสริม สนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีความ พร้อมตามที่ได้รับบริการถ่ายโอนการจัดการศึกษาปฐมวัยจากหน่วยงานภาครัฐหรือหน่วยงานอื่น หรือที่

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดตั้งขึ้นเองและดำเนินการจัดการศึกษาปฐมวัยในท้องถิ่นให้ทั่วถึงและมีคุณภาพ เพื่อให้เด็กปฐมวัยในท้องถิ่นได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ

3.6.2 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดบุคลากรรับผิดชอบการพัฒนาเด็กปฐมวัยตรงตามโครงสร้างที่ชัดเจน

3.6.3 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประสานสัมพันธ์และประสานความร่วมมือจากชุมชนท้องถิ่นให้ตระหนักถึงความเป็นเจ้าของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กหรือสถานศึกษา สร้างศรัทธาให้พ่อแม่ ผู้ปกครอง ชุมชน ยอมรับและเข้าใจในความสำคัญของการพัฒนาเด็กปฐมวัย เข้ามามีส่วนร่วมรับผิดชอบ ฝึกระวัง ส่งเสริมการพัฒนาเด็กปฐมวัยในท้องถิ่น สนับสนุนให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นเป็นผู้จัดหรือมีส่วนร่วมในการจัดบริการเพื่อการพัฒนาเด็กปฐมวัย รวมทั้งระดมทุนและ/หรือจัดตั้งกองทุนเพื่อการพัฒนาเด็กปฐมวัยในท้องถิ่นตน

3.7 ด้านกฎหมาย

3.7.1 ปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัย และการพัฒนา ปกป้องคุ้มครองเด็กให้สอดคล้องกับอนุสัญญาสิทธิเด็ก

3.7.2 สนับสนุนให้มีการดำเนินงานตามกฎหมาย กฎ ระเบียบอย่างมีประสิทธิภาพ

1.2.6 ร่างนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ด้านเด็กปฐมวัย พ.ศ.2560-2564

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ได้ร่างนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ด้านเด็กปฐมวัย พ.ศ.2560-2564 ที่เน้นให้ความสำคัญกับการพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แผนยุทธศาสตร์การศึกษาของชาติ 20 ปี (พ.ศ.2560-2579) แผนการศึกษาแห่งชาติ 20 ปี รวมทั้งสนับสนุนการดำเนินงานตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564) เป็นการสร้างความพร้อมในการเรียนรู้และเชื่อมโยงการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ที่มี 7 ยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนให้มีความสมบูรณ์และครอบคลุมการดำเนินงานด้านพัฒนาเด็กปฐมวัย ดังนี้

1) การจัดและการให้เด็กเข้าถึงบริการที่พัฒนาเด็กปฐมวัย เน้นให้เด็กทุกคนได้รับบริการอย่างทั่วถึง ลดความเหลื่อมล้ำระหว่างเด็กในเมืองและพื้นที่ห่างไกล

2) การพัฒนาการเป็นพ่อเป็นแม่ การอบรมเลี้ยงดูและบทบาทของครอบครัว เน้นปรับบทบาทของการเป็นพ่อแม่ที่ไม่ใช่แค่การเลี้ยงดูลูกเท่านั้น

3) การพัฒนาคุณภาพการให้บริหารที่พัฒนาเด็กปฐมวัย

4) การจัดระบบข้อมูลและตัวชี้วัด เน้นการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการ

พัฒนาเด็กปฐมวัย

5) การปรับปรุงกฎหมาย การบัญญัติและปรับปรุงกฎหมาย

6) การศึกษา การจัดการความรู้ และการเผยแพร่องค์ความรู้

7) การเสริมสร้างประสิทธิภาพ การบริหารจัดการ การติดตามงานและประเมินผล และการสร้างเครือข่ายการประสานงานการทำงานร่วมกัน เน้นการเสริมสร้างประสิทธิภาพของกลไกต่างๆ บูรณาการนำสู่การขับเคลื่อนงานที่เป็นรูปธรรม

1.3 การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1.3.1 ความหมายและความสำคัญของเด็กปฐมวัย

เด็กปฐมวัย หมายถึง เด็กตั้งแต่ปฏิสนธิจนถึงอายุ 5 ปี 11 เดือน 29 วัน หรืออายุต่ำกว่า 6 ปี (นโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัย (0-5 ปี) ระยะยาว (พ.ศ.2550-2559)

เด็กปฐมวัย คือ เด็กช่วงตั้งแต่แรกเกิดจนถึง 6 ปี (บังอร เทพเทียน และปิยฉัตร ตระกูลวงษ์, 2550)

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (2553) ได้ให้คำจำกัดความเด็กเล็กกว่า เด็กที่มีอายุระหว่าง 2-5 ปี ที่เข้ารับการอบรมเลี้ยงดู และพัฒนาความพร้อมด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคมและสติปัญญา

ช่วงปฐมวัยถือเป็นช่วงอายุที่มีความสำคัญที่สุดในการส่งเสริมพัฒนาการในด้านต่างๆ ให้เด็กฯ ได้มีพัฒนาการเต็มตามศักยภาพเหมาะสมตามวัย เป็นช่วงที่มีพัฒนาการด้านสมองและการเรียนรู้ที่เป็นไปได้อย่างรวดเร็ว โดยได้มีการศึกษาพัฒนาแต่ละขั้นตอน พบว่า โอกาสแห่งการเรียนรู้และอัตราการเรียนรู้อยู่ในช่วงวัยเด็ก การเติบโตและพัฒนาการสองเป็นรากฐานของการเรียนรู้และเริ่มตั้งแต่ทารกอยู่ในครรภ์ ในช่วง 3-6 เดือนในครรภ์มีการสร้างเซลล์สมองสูงสุด การเติบโตของสมองสูงสุดในช่วง 0-6 ปี เป็นการเติบโตในทางปริมาณ ทำให้สมองของเด็กมีขนาด 90-95% ดังนั้นจึงเห็นได้ว่าช่วงปฐมวัยเป็นช่วงวัยที่ต้องการการปลูกฝังบ่มเพาะเป็นพิเศษ โดยถือว่าการปลูกฝัง หรือการบ่มเพาะใดๆ จะเป็นการสร้างฐานรากชีวิตที่ช่วยลดความเหลื่อมล้ำ และสร้างความเป็นธรรมในสังคม และให้ถือว่าการลงทุนในช่วงวัยนี้เป็นการลงทุนที่คุ้มค่าที่สุด (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2556)

ช่วงปฐมวัยตั้งแต่แรกเกิดจนถึง 6 ปีแรก เป็นช่วงอายุที่มีค่าความสำคัญที่สุดและนำไปสู่การพัฒนาได้เต็มศักยภาพ เป็นช่วงที่เด็กจะมีความพร้อมที่จะเรียนรู้ และรับประสบการณ์ใหม่ๆ ได้ตลอดเวลา เนื่องจากระบบประสาทและสมองกำลังเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วและกำลังสร้างใยประสาทเชื่อมประสานกันระหว่างเซลล์สมอง ทำให้เกิดการเรียนรู้และส่งผ่านข้อมูลการเจริญเติบโตทางกายภาพของสมองในลักษณะดังกล่าวจะเกิดขึ้นมากขึ้นน้อยเพียงใดนั้นย่อมขึ้นอยู่กับการอบรมเลี้ยงดูที่มีคุณภาพ (บังอร เทพเทียน และปิยฉัตร ตระกูลวงษ์, 2550)

1.3.2 ความหมายของสถานศึกษาปฐมวัย

จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 ได้ระบุเกี่ยวกับสถานศึกษาปฐมวัยไว้ ดังนี้

มาตรา 18 การจัดการศึกษาปฐมวัยและการศึกษาขั้นพื้นฐานให้จัดในสถานศึกษาดังต่อไปนี้

(1) สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ได้แก่ ศูนย์เด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนเกณฑ์ของสถาบันศาสนา ศูนย์บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของเด็กพิการและเด็กซึ่งมีความต้องการพิเศษหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่เรียกชื่ออย่างอื่น

(2) โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนของรัฐ โรงเรียนเอกชน และโรงเรียนที่สังกัดสถาบันพุทธศาสนาหรือศาสนาอื่น

(3) ศูนย์การเรียนรู้ ได้แก่ สถานที่เรียนที่หน่วยงานจัดการศึกษานอกโรงเรียน บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ โรงพยาบาล สถาบันทางการแพทย์ สถานสงเคราะห์ และสถาบันสังคมอื่นเป็นผู้จัด

สถานศึกษาปฐมวัยนอกจากจะเป็นสถานที่ที่มุ่งเน้นในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กในด้านต่างๆ ให้เต็มตามศักยภาพของแต่ละคนเหมาะสมตามวัยแล้ว ยังเป็นการช่วยแบ่งเบาภาระให้กับพ่อแม่ผู้ปกครองในการอบรมดูแลเลี้ยงดูเนื่องจากช่วงวัยนี้จะต้องมีการดูแลอย่างใกล้ชิด ในขณะที่พ่อแม่ผู้ปกครองจะต้องออกไปประกอบอาชีพเพื่อหาเลี้ยงครอบครัว

1.3.3 ความหมายและหลักการสำคัญของการจัดการศึกษาปฐมวัย

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 ได้กล่าวถึงการศึกษาระดับปฐมวัยว่า เป็นการจัดการศึกษาให้เด็กก่อนวัยที่ต้องศึกษา การศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยเป็นการวางรากฐานชีวิตเพื่อปูพื้นฐานที่ดีก่อนการเรียนในระดับต่อไป

กรมวิชาการ (2546) ได้ให้ความหมายของการจัดการศึกษาปฐมวัยว่า การศึกษาปฐมวัย หมายถึง การจัดการศึกษาระดับก่อนการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (2553) การศึกษาปฐมวัย หมายความว่า การจัดการศึกษาสำหรับเด็กอายุ 3-5 ปี เป็นการจัดการศึกษาในลักษณะของการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษ เด็กจะได้รับการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาตามวัยและความสามารถของแต่ละบุคคล

พระครูปลัดนิยม วิฑูริโก (2558) การศึกษาปฐมวัย หมายถึง การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีอายุ ตั้งแต่แรกเกิดจนถึง ๖ ปีซึ่งการจัดการศึกษาดังกล่าวจะมีลักษณะพิเศษที่แตกต่างไปจากระดับอื่นๆ ทั้งนี้เพราะเด็กในวัยนี้เป็นวัยที่สำคัญ ต้องการวางรากฐานบุคลิกภาพและการพัฒนาทางสมอง

อาจกล่าวได้ว่า การศึกษาปฐมวัย เป็นการจัดการศึกษาก่อนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งมีทั้งการศึกษานอกระบบการศึกษา และการศึกษาในระบบการศึกษา

สำนักทดสอบทางการศึกษา (2554) ได้กำหนดหลักการสำคัญของการจัดการศึกษาปฐมวัย ดังนี้

1. การสร้างหลักสูตรที่เหมาะสม การพัฒนาหลักสูตรพิจารณาจากวัยและประสบการณ์ของเด็ก โดยหลักสูตรต้องมุ่งเน้นการพัฒนาเด็กทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา อยู่บนพื้นฐานของประสบการณ์เดิมที่เด็กมีอยู่ และประสบการณ์ใหม่ที่เด็กจะได้รับต้องมีความหมายกับตัวเด็ก เป็นหลักสูตรที่ให้โอกาสทั้งเด็กปกติ เด็กด้อยโอกาส และเด็กพิเศษได้รับการพัฒนา รวมทั้งยอมรับในวัฒนธรรมและภาษาของเด็ก พัฒนาเด็กให้รู้สึกเป็นสุขในปัจจุบัน มิใช่เพียงเพื่อเตรียมเด็กสำหรับอนาคตเท่านั้น

2. การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้จะต้องอยู่ในสภาพที่สนองความต้องการ ความสนใจของเด็กทั้งภายในและภายนอก

ห้องเรียน ผู้สอนจะต้องจัดสภาพแวดล้อมให้เด็กได้อยู่ในที่สะอาด ปลอดภัย อากาศสดชื่น ผ่อนคลาย ไม่เครียด มีโอกาสออกกำลังกายและพักผ่อน มีสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ มีของเล่นที่หลากหลาย เหมาะสมกับวัย ให้เด็กมีโอกาสได้เลือกเล่น เรียนรู้เกี่ยวกับตนเองและโลกที่เด็กอยู่ รวมทั้งพัฒนาการอยู่ร่วมกับคนอื่นในสังคม ดังนั้น สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนจึงเป็นเสมือนหนึ่งสังคมที่มีคุณค่าสำหรับเด็กแต่ละคนจะเรียนรู้และสะท้อนให้เห็นว่าบุคคลในสังคมเห็นความสำคัญของการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษา กับเด็กปฐมวัย

3. การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก ผู้สอนมีความสำคัญต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาเด็กอย่างมาก ผู้สอนต้องเปลี่ยนบทบาทจากผู้บอกความรู้หรือสั่งให้เด็กทำมาเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดสภาพแวดล้อม ประสบการณ์ และกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก ที่ผู้สอนและเด็กมีส่วนร่วมที่จะริเริ่มทั้ง 2 ฝ่าย โดยผู้สอนจะเป็นผู้สนับสนุน ชี้แนะ และเรียนรู้ร่วมกับเด็ก ส่วนเด็กเป็นผู้ลงมือกระทำเรียนรู้และค้นพบด้วยตนเอง ดังนั้น ผู้สอนจะต้องยอมรับเห็นคุณค่า รู้จักและเข้าใจเด็กแต่ละคนที่ตนดูแลรับผิดชอบก่อน เพื่อจะได้วางแผน สร้างสภาพแวดล้อม และจัดกิจกรรมที่จะส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ ผู้สอนต้องรู้จักพัฒนาตนเอง ปรับปรุง ใช้เทคนิคการจัดกิจกรรมต่างๆ ให้เหมาะกับเด็ก และเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่เด็ก

4. การบูรณาการการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอนในระดับปฐมวัยยึดหลักการบูรณาการที่ว่า หนึ่งแนวคิดเด็กสามารถเรียนรู้ได้จากหลายกิจกรรม หนึ่งกิจกรรมเด็กสามารถเรียนรู้ได้หลายทักษะและหลายประสบการณ์สำคัญ ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่ของผู้สอนที่จะต้องวางแผนการจัดประสบการณ์ในแต่ละวันให้เด็กเรียนรู้ผ่านการเล่นที่จัดกิจกรรมอย่างหลากหลาย เพื่อฝึกหรือเพิ่มพูนทักษะและประสบการณ์สำคัญที่เหมาะสมกับวัยและพัฒนาการเพื่อให้บรรลุจุดหมายของหลักสูตรแกนกลางที่กำหนดไว้

5. การประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก การประเมินเด็กปฐมวัยยึดวิธีการสังเกตเป็นส่วนใหญ่ ผู้สอนจะต้องสังเกตและประเมินทั้งการสอนของตนและพัฒนาการการเรียนรู้ของเด็กว่าได้บรรลุตามจุดประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้หรือไม่ ผลที่ได้จากการสังเกตพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก จากข้อมูลเชิงบรรยาย จากการรวบรวมผลงาน การแสดงออกในสภาพที่เป็นจริง ข้อมูลจากครอบครัวของเด็ก ตลอดจนการที่เด็กประเมินตนเองหรือผลงานสามารถบอกได้ว่าเด็กเกิดการเรียนรู้ และมีความก้าวหน้าเพียงใด ข้อมูลจากการจัดทำไตรังตรงสารนิทัศน์จะช่วยผู้สอนในการวางแผนการจัดกิจกรรม ชี้ให้เห็นความต้องการพิเศษของเด็กแต่ละคน ใช้เป็นข้อมูลในการสื่อสารกับพ่อแม่ ผู้ปกครองของเด็ก และขณะเดียวกันยังใช้ในการประเมินประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาได้อีกด้วย

6. ความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับครอบครัวของเด็ก เด็กแต่ละคนมีความแตกต่างกัน เนื่องจากสภาพแวดล้อมที่เด็กเจริญเติบโตขึ้นมา ผู้สอน พ่อแม่ และผู้ปกครองของเด็กจะต้องมีการแลกเปลี่ยนข้อมูล ทำความเข้าใจพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก ต้องยอมรับและร่วมมือกันรับผิดชอบ หรือถือเป็นหุ้นส่วนที่จะต้องช่วยกันพัฒนาเด็กให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการร่วมกัน ดังนั้น ผู้สอนจึงมิใช่จะแลกเปลี่ยนความรู้กับพ่อแม่ ผู้ปกครองเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กเท่านั้น

แต่จะต้องให้พ่อแม่ ผู้ปกครอง เป็นผู้กำหนดเนื้อหาหลักสูตรตามความต้องการ โดยไม่คำนึงถึงหลักการจัดที่เหมาะสมกับวัยของเด็ก

1.3.4 จุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาปฐมวัย

การจัดการศึกษาปฐมวัยเป็นการจัดการศึกษาที่แตกต่างหลากหลายไปจากการศึกษาอื่น โดยมีจุดมุ่งหมายและรูปแบบการจัดการศึกษาที่แตกต่างกันไปตามสภาพความต้องการนโยบายหรือหลักปรัชญาการศึกษาของแต่ละหน่วยงานหรือองค์กรที่จัดการศึกษา แต่ในความเป็นจริงก็มีความมุ่งหมายที่คล้ายกัน คือ เน้นพัฒนาเด็กทุกๆ ด้าน (Whole child) ให้การส่งเสริมพัฒนาอบรมเลี้ยงดูอย่างถูกต้องเหมาะสม ซึ่งสิ่งเหล่านี้ย่อมเกิดผลดีต่อตัวเด็ก และส่งผลต่อความเจริญก้าวหน้าของสังคมและประเทศชาติ

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้กำหนดภารกิจในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไว้ 7 ภารกิจ ดังนี้ (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2549 อ้างใน สุวรรณพิณตานนท์, 2556)

ภารกิจที่ 1 ด้านศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาความพร้อมแก่เด็กเล็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้มีการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย จิตใจ-อารมณ์ สังคม และสติปัญญา อย่างเหมาะสมตามวัยและเต็มตามศักยภาพ และได้มาตรฐานการศึกษาพร้อมเข้ารับการศึกษาในระดับชั้นพื้นฐานต่อไป ประกอบด้วย

1. การส่งเสริมสนับสนุนให้พ่อแม่ ผู้ปกครอง มีความรู้ความสามารถในการอบรมเลี้ยงดูเด็กเล็กได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม และสามารถเตรียมความพร้อมเด็กเล็กเพื่อให้เด็กมีความพร้อมทางวุฒิภาวะและสามารถเข้าสู่ระบบการศึกษาได้เต็มศักยภาพ

2. พัฒนาบุคลากรและส่งเสริมบุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นๆ ให้มีส่วนร่วมจัดการศึกษาเด็กเล็กในรูปแบบที่หลากหลายอย่างมีคุณภาพและได้มาตรฐาน

ภารกิจที่ 2 ด้านปฐมวัย

จัดการศึกษาในเด็กปฐมวัย มีการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม สติปัญญา คุณธรรม จริยธรรมที่พึงประสงค์ อยู่ร่วมในสังคมอย่างปกติสุข ให้มีความพร้อมที่จะเข้ารับการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย

1. จัดการศึกษาที่มุ่งเน้นให้เด็กปฐมวัย มีความพร้อมและมีการพัฒนาทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ให้เหมาะสมกับวัยเต็มศักยภาพ

2. ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมให้เด็กปฐมวัย มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสังคมอย่างต่อเนื่อง

3. พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาระดับปฐมวัยให้มีคุณภาพตรงตามมาตรฐานวิชาชีพ

ภารกิจที่ 3 ด้านการศึกษาคะบังคับ

จัดการศึกษาคะบังคับอย่างทั่วถึงมีคุณภาพ และพัฒนาสู่ความเป็นเลิศตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ ประกอบด้วย

1. ส่งเสริม สนับสนุนและประสานความร่วมมือกับทุกภาคีการพัฒนา เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดการศึกษาภาคบังคับอย่างทั่วถึง รวมทั้งเสริมสร้างความเข้มแข็งในการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีคุณภาพ

2. พัฒนาระบบบริหารจัดการศึกษาให้ได้มาตรฐาน มุ่งสู่ผลสัมฤทธิ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3. พัฒนาความสามารถของผู้เรียนเต็มตามศักยภาพและมุ่งสู่ความเป็นเลิศตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ

ภารกิจที่ 4 ด้านการจัดการศึกษาช่วงชั้นที่ 4 และอาชีวศึกษา

จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและอาชีวศึกษา เพื่อพัฒนาคน อาชีพ สังคม ตามมาตรฐานการศึกษา เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันระดับประเทศและนานาชาติ ประกอบด้วย

1. สร้างโอกาสทางการศึกษาช่วงชั้นที่ 4 และอาชีวศึกษาแก่ผู้เรียน

2. พัฒนาการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้

3. ยกระดับมาตรฐานการศึกษาและความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

ประเทศ

ภารกิจที่ 5 ด้านการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

จัดการศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย ให้ท้องถิ่นเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต ก้าวทันเทคโนโลยี มีเศรษฐกิจพอเพียง มุ่งสู่คุณภาพชีวิตที่ดี ประกอบด้วย

1. สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต พัฒนาคนให้มีความรู้คู่คุณธรรม และจริยธรรมเตรียมความพร้อมให้สอดคล้องกับการพัฒนาและการแข่งขันของประเทศ

2. ส่งเสริมให้ความรู้และพัฒนาทักษะอาชีพ ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

3. การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้สื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศ และการเรียนรู้

ตลอดชีวิต

ภารกิจที่ 6 ด้านส่งเสริมการกีฬา นันทนาการ กิจกรรมเด็ก เยาวชนและ

ประชาชน

ส่งเสริมสนับสนุนการกีฬา นันทนาการ กิจกรรมเด็ก เยาวชน และประชาชน เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม ประกอบด้วย

1. ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมกีฬา นันทนาการ กิจกรรมเด็ก เยาวชนและประชาชน

2. สร้างจิตสำนึกด้านคุณธรรม จริยธรรม และจิตสาธารณะ

3. การรณรงค์ป้องกันพิษฝู และบำบัดยาเสพติด โรคเอดส์ ภัยน้ำท่วม และ

โรคติดต่อร้ายแรง

ภารกิจที่ 7 ด้านศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญา

ท้องถิ่น

ส่งเสริมสนับสนุน อนุรักษ์ ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สอดคล้องกับเอกลักษณ์ความเป็นไทย และวิถีชีวิตของท้องถิ่น เกิดความสามัคคีกันอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุขและยั่งยืน ประกอบด้วย

1. การบำรุงรักษา ส่งเสริมและอนุรักษ์สถาบันศาสนา ศิลปวัฒนธรรม จารีต ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อให้เกิดสังคมภูมิปัญญาแห่งการเรียนรู้ และสังคมที่เอื้ออาทร ต่อกัน สืบทอดวัฒนธรรม ความภาคภูมิใจในเอกลักษณ์ความเป็นไทยและวิถีชีวิตของท้องถิ่น

2. การพัฒนาและส่งเสริมการกีฬา นันทนาการ และกิจกรรมพัฒนาสังคม สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา และสำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2547) ได้กำหนดจุดมุ่งหมายของการศึกษาปฐมวัยไว้ในหลักสูตร การศึกษาปฐมวัย (สำหรับเด็กอายุ 3 – 5 ปี) พุทธศักราช 2546 โดยมุ่งให้เด็กมีพัฒนาการที่เหมาะสมกับวัย ซึ่งครอบคลุมพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ดังนี้

1. ร่างกายเจริญเติบโตตามวัย และมีสุขนิสัยที่ดี
2. กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน
3. มีสุขภาพจิตดี และมีความสุข
4. มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม
5. ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี การเคลื่อนไหว และรักการออกกำลังกาย

กำลังกาย

6. ช่วยเหลือตนเองได้อย่างเหมาะสมกับวัย
 7. รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย
 8. อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม
- ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
9. ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย
 10. มีความสามารถในการคิดและการแก้ปัญหาได้เหมาะสมกับวัย
 11. มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์
 12. มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีทักษะในการแสวงหาความรู้
- สำนักประสานและพัฒนากิจการศึกษาท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้กำหนดจุดมุ่งหมาย ยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาการศึกษาของท้องถิ่นไว้ในแผนพัฒนาการศึกษาท้องถิ่นระยะ 3 ปี (พ.ศ.2558-2560) ดังนี้

จุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนา

1. สถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล
2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดการศึกษาให้เด็ก เยาวชน และประชาชนในท้องถิ่นได้เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต
3. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมให้แก่เด็ก เยาวชน และประชาชนในท้องถิ่น
4. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สนับสนุนให้สังคมท้องถิ่นมีความสมานฉันท์อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขและยั่งยืน

5. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีแหล่งท่องเที่ยว จัดการศึกษาเพื่อรองรับ การส่งเสริมการท่องเที่ยวในท้องถิ่น

ยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัย (0-3 ปี) ให้ผู้เรียนมี พัฒนาการอย่างรอบด้าน และสอดคล้องตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

แนวทางการพัฒนา

1.1 สนับสนุน สื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอน และอาคารสถานที่สำหรับจัด การศึกษาปฐมวัย (0-3 ปี) ตามมาตรฐานที่กำหนดอย่างเพียงพอ

1.2 พัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัย (0-3 ปี) ให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน

1.3 พัฒนาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง

1.4 พัฒนาครูผู้ดูแลเด็กให้มีคุณภาพตามมาตรฐานวิชาชีพ

1.5 พัฒนาการสรรหาและบรรจุแต่งตั้งครูผู้ดูแลเด็กตามระบบคุณธรรมให้ ครบถ้วนเต็มตามกรอบอัตรากำลัง

1.6 พัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีพัฒนาการรอบด้าน สมดุล ตามมาตรฐาน การศึกษาปฐมวัย และมีความพร้อมที่จะเข้าศึกษาในระดับก่อนประถมศึกษา

1.7 ส่งเสริม สนับสนุนเครือข่ายครูผู้ดูแลเด็กให้มีความเข้มแข็ง

1.8 พัฒนาคณะกรรมการสถานศึกษา (คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก/คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน) ให้มีความเข้มแข็งสามารถเข้าไปมีบทบาท

ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีคุณภาพได้ มาตรฐานสากล ตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เต็มตามศักยภาพอย่างมี คุณภาพและได้มาตรฐาน

แนวทางการพัฒนา

การบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.1 พัฒนาการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีคุณภาพตามมาตรฐานสากล

2.2 สนับสนุน สื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอน และปัจจัยสำหรับใช้ในการจัด การศึกษาขั้นพื้นฐานตามความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาอย่างเพียงพอ

2.3 พัฒนาการสรรหาและการบรรจุแต่งตั้งครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ มีครบถ้วนเต็มตามกรอบอัตรากำลัง

2.4 พัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพตาม มาตรฐานวิชาชีพ และมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.5 ส่งเสริม สนับสนุนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษา

ขั้นพื้นฐาน

ขั้นพื้นฐาน

2.6 พัฒนาระบบการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาขั้น

2.7 ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาชั้นพื้นฐานจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงระดับก่อนประถมศึกษา (อนุบาลศึกษา หรือ การศึกษาปฐมวัย 4 – 6 ปี)

2.8 พัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยให้ผู้เรียนมีพัฒนาการรอบด้านสมดุล และมีความพร้อมที่จะเข้าศึกษาในระดับประถมศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ให้เยาวชนและประชาชนในท้องถิ่นได้เรียนรู้ตลอดชีวิตสู่ความเป็นเลิศตามอัจฉริยภาพ และสามารถนำความเป็นเลิศนั้นไปประกอบสัมมาอาชีพได้

แนวทางการพัฒนา

3.1 ส่งเสริม สนับสนุนให้มีการจัดการฝึกอบรมตามความต้องการของเยาวชน และประชาชนในท้องถิ่นในให้มีความรู้ตลอดจนประสบการณ์ที่จะนำไปสู่ความเป็นเลิศตามอัจฉริยภาพ และสามารถนำไปประกอบสัมมาอาชีพได้

3.2 ส่งเสริม สนับสนุนให้มีการจัดหาแหล่งเรียนรู้และ/หรือให้ความรู้และประสบการณ์ตามความต้องการของเยาวชน และประชาชนในท้องถิ่นให้มีความเป็นเลิศตามอัจฉริยภาพและสามารถนำไปประกอบสัมมาอาชีพได้

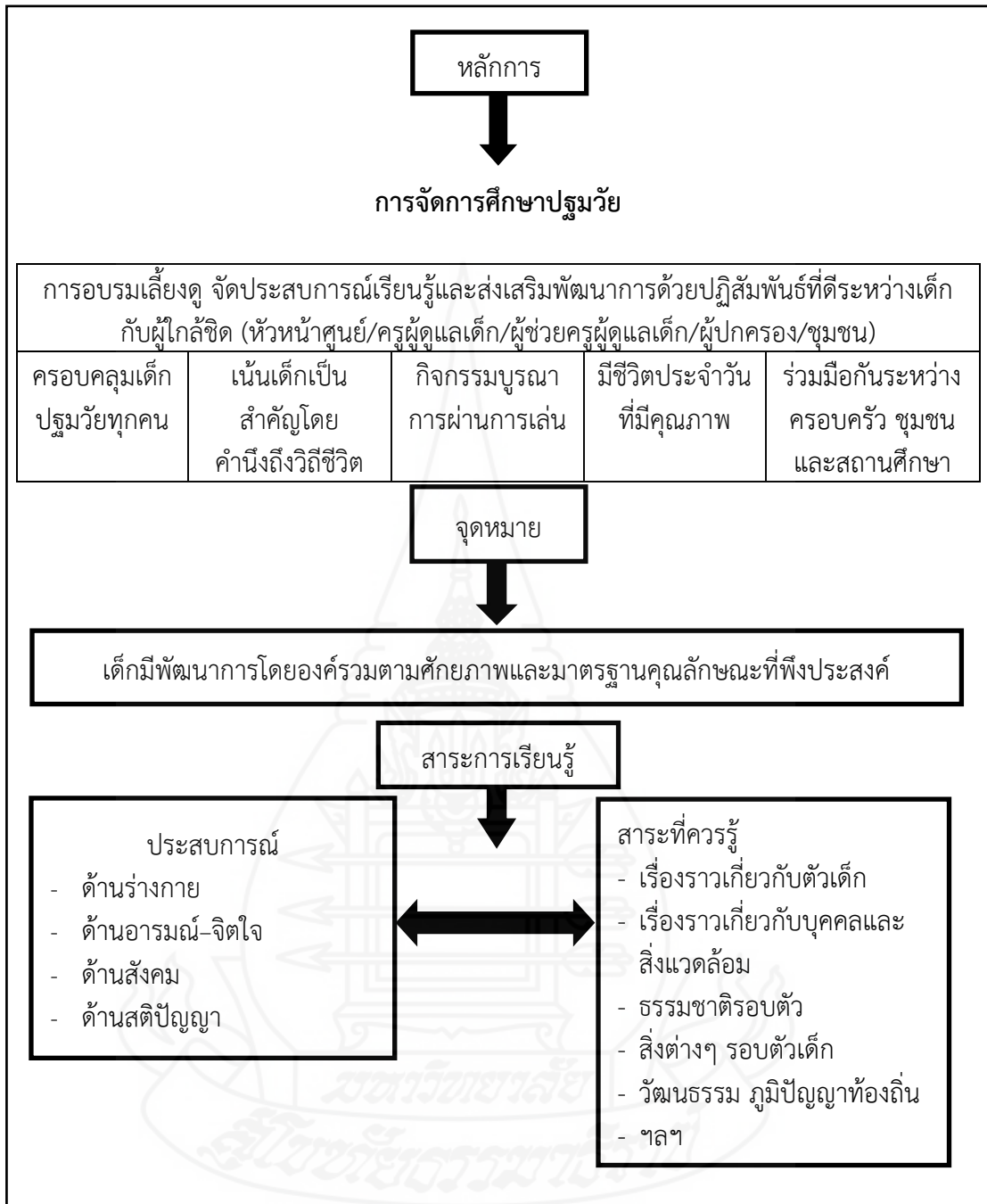
3.3 ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกับส่วนราชการ สถาบันการศึกษา สถานประกอบการ หน่วยงานภาคเอกชน และประชาชน

ยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาคุณธรรม จริยธรรมให้แก่เด็ก เยาวชน และประชาชนในท้องถิ่น

แนวทางการพัฒนา

4.1 ส่งเสริม สนับสนุนการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมให้แก่เด็ก เยาวชน และประชาชนในท้องถิ่น

ภาพที่ 2.1 แสดงกระบวนการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย

ที่มา: กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (2553, น. 29)

1.3.5 การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

1) ความหมายของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (2553) ได้กล่าวถึงศูนย์พัฒนาเด็กเล็กว่า หมายถึง สถานศึกษาที่ให้การอบรมเลี้ยงดู จัดประสบการณ์และส่งเสริมพัฒนาการ การเรียนรู้ให้เด็กเล็กมีความพร้อม ด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคมและสติปัญญา

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หมายถึง สถานศึกษาที่จัดการศึกษาที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัย ตามมาตรฐาน 18(1) และมาตรา 18(3) ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ซึ่งอาจมีชื่อเรียกแตกต่างกัน เช่น ศูนย์เด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ศูนย์เลี้ยงดู ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนเกณฑ์ของสถาบันศาสนา ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัย สถานรับเลี้ยงเด็กปฐมวัย สถานรับเลี้ยงและพัฒนาเด็ก หรือเรียกชื่ออย่างอื่นตามกำหนดของหน่วยงานที่ตั้ง (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน), 2557)

ศูนย์เด็กเล็ก หมายถึง สถานที่ดำเนินการรับเลี้ยงเด็กอายุต่ำกว่า 6 ปี จำนวนตั้งแต่ 6 คนขึ้นไป โดยผู้ดำเนินการมิใช่ญาติกับเด็กซึ่งอาจมีคำเรียกแตกต่างกันไป เช่น ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ศูนย์รับเลี้ยงเด็กก่อนเกณฑ์ และสถานรับเลี้ยงเด็ก เป็นต้น (กลุ่มพัฒนาการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม สอ.4, ม.ป.ป.)

สรุปได้ว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก คือ สถานที่อบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมพัฒนาการเด็กช่วงอายุตั้งแต่ 2-5 ปี หรือก่อนเข้าเรียนในระบบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม สติปัญญา และคุณธรรม จริยธรรม ให้เหมาะสมกับวัย

2) มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เดิมส่วนราชการต่างๆ ได้แก่ กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย และกรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ (ปัจจุบันอยู่ในสังกัดกระทรวงวัฒนธรรม) ได้มีการจัดตั้งสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย โดยใช้วัดและมัสยิดเป็นสถานที่ในการรับเลี้ยงและดูแลเด็ก เรียกว่า ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ และสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (สพช.) ได้ดำเนินการในโรงเรียนเรียกว่าการจัดการศึกษาอนุบาล 3 ขวบ ซึ่งในการจัดการศึกษาดังกล่าวส่วนราชการต่างๆ ก็ต่างมีวัตถุประสงค์เดียวกัน คือต้องการพัฒนาเด็กวัย 3-5 ขวบ ให้มีพัฒนาการความพร้อมด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม สติปัญญา มีคุณธรรมและจริยธรรม เพื่อมีศักยภาพพร้อมในการศึกษาต่อในระดับประถมศึกษา และต่อมาได้มีการถ่ายโอนสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนั้นศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีทั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่จัดตั้งเอง และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ได้รับการถ่ายโอน แต่ถึงกระนั้นศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ได้รับการถ่ายโอนมาต่างมีคุณภาพและลักษณะการบริหารจัดการที่แตกต่างกัน ทั้งในด้านโครงการ การบริหาร ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อม ความปลอดภัย ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร และด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากชุมชน ดังนั้นกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จึงได้กำหนดมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขึ้นในปี พ.ศ.2547 เพื่อเป็นแนวทางในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือปฏิบัติในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ได้มาตรฐานและมีคุณภาพเป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยแบ่งเป็น 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านบุคลากร และการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
2. ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
3. ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
4. ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากชุมชน

ต่อมาในปี พ.ศ.2553 กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเห็นว่ามาตรฐานดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดทำขึ้นฉบับแรกนั้น ควรได้รับการปรับปรุงเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์นวัตกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปในปัจจุบัน จึงได้มีการจัดทำมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยแบ่งมาตรฐานออกเป็น 6 มาตรฐาน ดังนี้

- มาตรฐานที่ 1 ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- มาตรฐานที่ 2 ด้านบุคลากร
- มาตรฐานที่ 3 ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย
- มาตรฐานที่ 4 ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร
- มาตรฐานที่ 5 ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน
- มาตรฐานที่ 6 ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย
(สำนักประสานพัฒนาการจัดการศึกษาท้องถิ่น, 2553)

มาตรฐานที่ 1 ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่รับผิดชอบในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กในความรับผิดชอบให้ได้มาตรฐานและมีคุณภาพ โดยอาศัยความร่วมมือหรือการสนับสนุนจากผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย โดยแบ่งการบริหารจัดการเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงาน ด้านการบริหารงบประมาณ และด้านการบริหารบุคคล

1. ด้านการบริหารงาน

1.1 การจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดประสงค์จะจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต้องมีความพร้อมด้านงบประมาณ อาคารสถานที่ และกำหนดให้มีโครงสร้างส่วนราชการรวมทั้งบุคลากรที่รับผิดชอบ ได้แก่ ส่วน/กอง/สำนักการศึกษา โดยให้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1.1.1 จัดเวทีประชาคม เพื่อสำรวจความต้องการของชุมชนในการจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และต้องมีจำนวนเด็กเล็กอายุ 2-5 ปี ที่จะเข้ารับการบริการไม่น้อยกว่า 20 คน

1.1.2 จัดทำโครงการและแผนจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขอความเห็นชอบจากสภาท้องถิ่น

1.1.3 จัดทำประกาศจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

1.1.4 จัดทำแผนดำเนินงาน ได้แก่ สำรวจสำมะโนประชากรเด็กเล็ก อายุ 2-5 ปี แผนรับนักเรียน การจัดบุคลากร การจัดชั้นเรียน และการงบประมาณ เป็นต้น

1.1.5 จัดทำระเบียบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นว่าด้วยการดำเนินงาน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

1.1.6 รายงานการจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นทราบ

กรณีที่ไม่มีสถานที่ก่อสร้างเป็นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องได้รับความยินยอมจากเจ้าของกรรมสิทธิ์อนุญาตให้ใช้สถานที่ก่อสร้าง และการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1.2 การย้าย/รวมศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1.2.1 จัดทำเวทีประชาคม เพื่อสำรวจความต้องการของชุมชน

1.2.2 ให้คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กนำเรื่องเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดตามลำดับ เพื่อให้ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาเสนอขอความเห็นชอบจากสภาท้องถิ่น

1.2.3 จัดทำแผนการย้าย/รวมศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

1.2.4 จัดทำประกาศย้าย/รวมศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

1.2.5 รายงานการย้าย/รวมศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นทราบ

1.3 การยุบเลิกศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ให้คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กศึกษาวิเคราะห์เหตุผลความจำเป็นในการยุบเลิกศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และเสนอองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นสังกัดเพื่อดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1.3.1 จัดทำเวทีประชาคม เพื่อสำรวจความต้องการของชุมชน

1.3.2 นำผลการประชาคมพิจารณาเสนอผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเสนอความเห็นชอบจากสภาท้องถิ่น

1.3.3 จัดทำประกาศยุบเลิกศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยให้มีผลเมื่อสิ้นสุดภาคเรียน

1.3.4 รายงานการยุบเลิกศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นทราบ

1.4 การให้บริการ การอบรมเลี้ยงดู การจัดประสบการณ์และส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นสถานศึกษาที่ให้การอบรมเลี้ยงดู จัดประสบการณ์และส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ให้เด็กเล็กได้รับการพัฒนา ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญาที่เหมาะสมตามวัยตามศักยภาพของแต่ละคน ดังนั้น ระยะเวลาการจัดการเรียนรู้และแนวทางการจัดการเรียนรู้ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจึงต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเหมาะสม เพื่อให้เด็กเล็กได้รับการศึกษาและพัฒนาเป็นไปตามวัยแต่ละช่วงอายุ สอดคล้องกับสังคม วัฒนธรรม ภูมิ

ปัญญาท้องถิ่น และหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ให้เด็กเล็กพร้อมที่จะเข้ารับการศึกษาระดับที่สูงขึ้นต่อไป ดังนี้

1.4.1 ระยะเวลาเรียนรู้ในรอบปีการศึกษา เริ่มต้นปีการศึกษาในวันที่ 16 พฤษภาคม และสิ้นปีการศึกษาในวันที่ 15 พฤษภาคม ของปีถัดไป โดยให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเปิดภาคเรียนรวมกันแล้วไม่น้อยกว่า 230 วัน และปิดภาคเรียนตามปกติในรอบปีการศึกษา ดังนี้

1) ภาคเรียนที่ 1 วันเปิดภาคเรียน วันที่ 16 พฤษภาคม วันปิดภาคเรียน วันที่ 11 ตุลาคม

2) ภาคเรียนที่ 2 วันเปิดภาคเรียน วันที่ 1 พฤศจิกายน วันปิดภาคเรียน วันที่ 1 เมษายน ของปีถัดไป

หมายเหตุ

- หากวันเปิดภาคเรียนตรงกับวันหยุดราชการให้เปิดเรียนในวันทำการถัดไป

- กรณีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กใดประสงค์จะเปิดและปิดภาคเรียนแตกต่างกันไปจาก

ที่กำหนดไว้ตามข้อ 1.4.1 สามารถดำเนินการได้ตามความต้องการของชุมชนและความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น

- การกำหนดระยะเวลาเรียนรู้ การเปิดและปิดภาคเรียนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำเป็นประกาศ

1.4.2 การให้บริการส่งเสริมสนับสนุนเด็กเล็ก ได้แก่

1) อาหารกลางวัน

2) อาหารว่าง

3) เครื่องนอน

4) อาหารเสริม (นม)

5) วัสดุ สื่อ อุปกรณ์การศึกษา และวัสดุอุปกรณ์

6) การตรวจสุขภาพเด็กเล็กประจำปี โดยบุคลากรทางการแพทย์และ

สาธารณสุข

7) บริการอื่นๆ ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความพร้อม เช่นเป็นศูนย์ 3 วัย และหรือศูนย์การเรียนรู้ชุมชน เป็นต้น

1.4.3 การให้บริการอบรมเลี้ยงดู จัดประสบการณ์ และส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ให้เด็กเล็กอายุ 2-5 ปี ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น หรือใกล้เคียงได้ตามศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1.4.4 จัดประสบการณ์ ส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ให้เด็กเล็กมีการพัฒนาการครบทั้ง 4 ด้าน (ร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญา) เหมาะสมตามวัยและศักยภาพของเด็กแต่ละคนตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร

1.4.5 กรณีจำเป็นต้องใช้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อประชุม สัมมนา ฝึกอบรม จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร หรือกิจกรรมอื่นใดที่เป็นประโยชน์ต่อราชการและชุมชน หรือเหตุจำเป็นอื่นที่ไม่อาจเปิดเรียนได้ตามปกติ ให้ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสั่งปิดศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้ไม่

เกิน 15 วัน หากเป็นเหตุพิเศษที่เกิดขึ้นจากภัยพิบัติสาธารณะ ให้ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สั่งปิดศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้ไม่เกิน 30 วัน โดยให้ทำคำสั่งปิดเป็นหนังสือ และต้องกำหนดเรียนชดเชย ให้ครบตามจำนวนวันที่สั่งปิด

1.4.6 ในระหว่างปิดภาคเรียน หรือปิดศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามข้อ 1.4.5 ให้ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีคำสั่งให้หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครูผู้ดูแลเด็ก ผู้ช่วยครูดูแลเด็ก หรือพนักงานจ้างอื่นในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มาปฏิบัติงานเกี่ยวกับการเตรียมการด้านวิชาการ หลักสูตร การจัดการเรียนรู้แก่เด็กเล็ก สื่อ นวัตกรรม วัสดุอุปกรณ์ต่างๆ การจัดสภาพแวดล้อม หรือการพัฒนาศูนย์ในด้านต่างๆ หรืองานด้านการศึกษาปฐมวัยอื่น

1.5 คณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ประกอบด้วย บุคคลที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาคัดเลือกและแต่งตั้ง โดยกำหนดจำนวนตามความเหมาะสมจากชุมชน และผู้ดำรงตำแหน่ง ดังนี้

- 1.5.1 ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษา
- 1.5.2 ผู้นำทางศาสนา
- 1.5.3 ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- 1.5.4 ผู้แทนชุมชน
- 1.5.5 ผู้แทนผู้ปกครอง
- 1.5.6 ผู้แทนครูผู้ดูแลเด็ก/ผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็ก

ให้คณะกรรมการพิจารณาเลือกกรรมการ 1 คน เป็นประธาน โดยมีหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการโดยตำแหน่ง และให้ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำรงตำแหน่งเป็นที่ปรึกษาของคณะกรรมการมีจำนวนตามความเหมาะสม ให้คณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

- 1) กำหนดแนวทางการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในด้านต่างๆ ให้ได้คุณภาพและมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามนโยบายและแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- 2) เสนอแนะให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงาน การพัฒนาคุณภาพศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแก่ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- 3) เสนอแนะให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดตั้ง ยุบเลิก หรือย้ายรวมศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- 4) พิจารณาเสนอผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเกี่ยวกับการบริหารงานด้านบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- 5) พิจารณาเสนอแผนงาน/โครงการและงบประมาณในการส่งเสริมและพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามหลักวิชาการและแผนพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- 6) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคมทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

7) ส่งเสริมสนับสนุนความร่วมมือการพัฒนาเด็กเล็กของบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

8) ปฏิบัติหน้าที่ตามที่มีกฎหมาย ระเบียบ หรือตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และจังหวัดกำหนด

2. ด้านการบริหารงบประมาณ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบริหารงบประมาณศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ได้รับการอุดหนุนจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จากเงินรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเงินรายได้ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามแนวทางดังนี้

2.1 งบประมาณที่ได้รับการอุดหนุนจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจัดสรรเป็นเงินอุดหนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นำไปใช้จ่าย ดังนี้

2.1.1 ค่าอาหารเสริม (นม)

2.1.2 ค่าอาหารกลางวัน

2.1.3 ค่าตอบแทนและค่าครองชีพของบุคลากร

2.1.4 เงินประกันสังคมของบุคลากร

2.1.5 ค่าวัสดุการศึกษา

2.1.6 ค่าพาหนะนำส่งเด็กไปสถานพยาบาล

2.1.7 ทุนการศึกษา หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต/ศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาการศึกษาปฐมวัย ตามโครงการความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

2.1.8 อื่นๆ

โดยดำเนินการเบิกจ่ายรายการต่างๆ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์การจัดสรร

2.2 งบประมาณเงินรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

วิธีการจัดหางบประมาณศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีดังนี้

2.2.1 จัดทำแผนพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ระยะ 3 ปี เพื่อนำเข้าสู่แผนพัฒนาการศึกษาและแผนพัฒนาการศึกษา และแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เสนอขอความเห็นชอบสภาท้องถิ่น

2.2.2 จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ

2.2.3 จัดทำแผนจัดหาพัสดุประจำปี

2.3.4 จัดทำแผนจัดหาพัสดุ

2.3.5 ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการท้องถิ่นฯ

2.2.6 จัดทำสมุดคัมภีร์งบประมาณรายจ่ายในหมวดรายจ่ายต่างๆ เพื่อการรายงานและการตรวจสอบการจ่ายงบประมาณ

2.3 งบประมาณเงินรายได้ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ดำเนินการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการนำเงินรายได้ของสถานศึกษาไปจัดสรรเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2551 และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง

2.4 การจัดหาหนังสือ หนังสือ วัสดุอุปกรณ์การเรียนและอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง มีวิธีดำเนินการดังนี้

2.4.1 แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาคัดเลือก สื่อ หนังสือ วัสดุ อุปกรณ์การเรียน วัสดุพัฒนาเด็ก ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสำนัก/กอง/หัวหน้าส่วนการศึกษา หรือผู้แทนเป็นประธาน หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ศึกษานิเทศก์ นักวิชาการศึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิด้านสาธารณสุข และผู้แทนผู้ปกครองในจำนวนที่เหมาะสม เป็นกรรมการ

2.4.2 แจกหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครูผู้ดูแลเด็ก/ผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็ก สรรวจความต้องการในการใช้สื่อ หนังสือ วัสดุ อุปกรณ์การเรียน และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยให้คำนึงถึงความปลอดภัย ประโยชน์ ประสิทธิภาพ สอดคล้องกับจิตวิทยาการเรียนรู้ของเด็กเล็กแต่ละวัย

2.4.3 ขออนุมัติจัดซื้อจัดจ้างตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการท้องถิ่นฯ

2.4.4 จัดทำทะเบียนควบคุมวัสดุและครุภัณฑ์

2.4.5 ดำเนินการเบิกจ่าย สื่อ หนังสือ วัสดุ อุปกรณ์การเรียน ที่ได้มาให้กับหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครูผู้ดูแลเด็ก/ผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็ก

3. การบริหารงานบุคคล

กรณีที่เป็นพนักงานจ้าง

3.1 การสรรหา/เลือกสรร และการปรับสถานภาพ

3.1.1 ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการสรรหาและเลือกสรรบุคคลเพื่อเป็นพนักงานจ้างตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ทั่วไปที่คณะกรรมการกลางพนักงานส่วนท้องถิ่นกำหนด โดยยึดหลักสมรรถนะความเท่าเทียมในโอกาสและประโยชน์ของทางราชการเป็นสำคัญด้วยกระบวนการที่ได้มาตรฐาน ยุติธรรม และโปร่งใสเพื่อรองรับการตรวจสอบตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

คณะกรรมการดำเนินการสรรหา/เลือกสรร และการปรับสถานภาพประกอบด้วย

- 1) ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือผู้ได้รับมอบหมายเป็นประธาน
- 2) ผู้อำนวยการสำนัก/กอง/ส่วนการศึกษา เป็นกรรมการ
- 3) หัวหน้าสำนักปลัดหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย เป็นกรรมการและ

เลขานุการ

4) ให้นายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิด้านการ ศึกษาในคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กร่วมเป็นคณะกรรมการได้ตามความเหมาะสม

3.1.2 การกำหนดอัตราบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีหัวหน้าพัฒนาเด็กเล็ก 1 อัตรา และมีอัตราครูผู้ดูแลเด็กเป็นไปตามสัดส่วน (ครู:นักเรียน) 1:20

หากมีเศษตั้งแต่ 10 คนขึ้นไป ให้เพิ่มครูผู้ดูแลเด็กได้อีก 1 คน โดยจัดการศึกษาห้องละ 20 คน สำหรับตำแหน่งอื่นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณากำหนดให้มีได้ตามจำนวนที่เหมาะสมและสอดคล้องกับฐานะการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3.1.3 การปรับสถานภาพพนักงานจ้างทั่วไปตำแหน่งผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็กและครูผู้ดูแลเด็กเป็นพนักงานจ้างตามภารกิจ ให้ถือปฏิบัติตามหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท 0893.4/ว80 ลงวันที่ 10 มกราคม 2550 หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท 0893.4/ว846 ลงวันที่ 22 เมษายน 2551

3.2 การคัดเลือกหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ให้ดำเนินการตามหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท 0893.4/ว61 ลงวันที่ 10 มกราคม 2551 หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนมาก ที่ มท 0893.4/ว476 ลงวันที่ 3 มีนาคม 2551 หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท 0893.4/1612 ลงวันที่ 18 สิงหาคม 2552 และหนังสือสั่งการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

3.3 การกำหนดค่าตอบแทน สิทธิ สวัสดิการ

ให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดค่าตอบแทน สิทธิ และสวัสดิการของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครูผู้ดูแลเด็ก และผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็ก ให้เป็นไปตามประกาศคณะกรรมการกลางพนักงานส่วนท้องถิ่น หนังสือกระทรวงมหาดไทย กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และหนังสือสั่งการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

3.4 การประเมินผลการปฏิบัติงาน

การประเมินผลการปฏิบัติงานของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครูผู้ดูแลเด็ก และผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็ก เพื่อนำผลการประเมินไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาในเรื่องการเลื่อนค่าตอบแทน การต่อสัญญาจ้าง และอื่นๆ ให้เป็นไปตามประกาศคณะกรรมการกลางพนักงานส่วนท้องถิ่น เรื่องมาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับพนักงานจ้าง หนังสือกระทรวงมหาดไทย กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น และหนังสือสั่งการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

กรณีที่จะต่อสัญญาจ้างของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครูผู้ดูแลเด็ก และผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็ก ให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาจากผู้ดำรงตำแหน่งคนเดิมเป็นลำดับแรก กล่าวคือเมื่อต่อสัญญาจ้างใกล้จะสิ้นสุดลง ให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นแจ้งคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กประชุมพิจารณาประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ดำรงตำแหน่งซึ่งเป็นพนักงานจ้างในเบื้องต้น หากคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีมติประเมินผลการปฏิบัติงานผู้นั้นไม่ต่ำกว่าระดับดี ก็ขอให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาต่อสัญญาจ้างต่อไป เพื่อให้การบริหารงานภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นไปอย่างต่อเนื่องและเกิดผลดีต่อศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

3.5 ให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจัดให้มีการปฐมนิเทศ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครูผู้ดูแลเด็ก และผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็กที่ได้รับการอบรมและศึกษาดูงาน การนิเทศติดตามการดำเนินงานในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และส่งเสริมสนับสนุนการให้ทุนการศึกษาแก่หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครูผู้ดูแลเด็ก ผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็กและพนักงานจ้างในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามหลักเกณฑ์และฐานะการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พัฒนาความรู้และทักษะในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา และการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ

4. การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

4.1 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มี 2 ประเภท ดังนี้

4.1.1 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดตั้งเอง

4.1.2 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับถ่ายโอน ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542 โดยรับถ่ายโอนมาจากส่วนราชการต่างๆ ได้แก่ กรมการพัฒนาชุมชน กรมการศาสนา และสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ

4.2 การบริหารจัดการ

4.2.1 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดตั้งเองและศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ได้รับการถ่ายโอน จากกรมการพัฒนาชุมชนและสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ ให้ปฏิบัติตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

4.2.2 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับถ่ายโอน มาจากกรมการศาสนาให้ปฏิบัติตามแนวทางในการบริหารจัดการศูนย์อบรมเด็กก่อนระดับประถมศึกษา ในศาสนสถาน ตามหนังสือคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ นร 0107/ว20522 ลงวันที่ 4 ธันวาคม 2551 ดังนี้

1) กรณีที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้เลือกรูปแบบการบริหารจัดการแบบที่ 1 ที่มอบให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้บริหารจัดการศูนย์ทั้งหมด ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปฏิบัติตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2) กรณีที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเลือกรูปแบบที่ 2 และ 3 ให้เป็นไปตามที่สำนักงานคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกำหนด ทั้งในด้านการบริหารงาน บุคลากร งบประมาณ และวิชาการ

มาตรฐานที่ 2 ด้านบุคลากร

บุคลากรที่เกี่ยวข้องในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ประกอบด้วย หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครูผู้ดูแลเด็ก ผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็ก ผู้ประกอบอาหาร ภารโรง และพนักงานจ้างที่ปฏิบัติหน้าที่อื่นจะต้องมีคุณสมบัติ บทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีศักยภาพในการจัดการศึกษา อบรม เลี้ยงดู และส่งเสริมพัฒนาการสำหรับเด็กเล็กได้อย่างมีคุณภาพถูกต้องตามหลักวิชาการ

1. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

1.1 กรณีมีสถานภาพเป็นข้าราชการ/พนักงานครูส่วนท้องถิ่น

คุณสมบัติเฉพาะสำหรับผู้ดำรงตำแหน่ง

1.1.1 มีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการศึกษา สาขาวิชาเอกอนุบาลศึกษา หรือปฐมวัย หรือทางอื่นที่ ก.ท. กำหนดเป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนี้ และ

1.1.2 ได้ปฏิบัติงานหรือเคยปฏิบัติงานเกี่ยวกับการทำงานดูแลพัฒนาเด็กปฐมวัยของท้องถิ่นติดต่อกันมาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี โดยมีหนังสือรับรองการปฏิบัติงานจากนายจ้างหรือหน่วยงานซึ่งระบุถึงลักษณะงานและระยะเวลาที่ได้ปฏิบัติ และ

1.1.3 มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู

1.2 กรณีมีสถานภาพเป็นพนักงานจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ให้มีคุณสมบัติการคัดเลือกและแต่งตั้งตามหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ มท 0893.4/ว61 ลงวันที่ 3 มีนาคม 2551 หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ มท 0893.4/ว476 ลงวันที่ 10 มกราคม 2551 หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ มท 0893.4/1612 ลงวันที่ 18 สิงหาคม 2552 และหนังสือสั่งการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก รับผิดชอบดูแลบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก รวมถึงการดำเนินงานในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้เป็นไปตามนโยบายและแผนงานที่วางไว้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ ได้แก่ งานบุคลากรและการบริหารจัดการ งานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม งานวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร งานการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากชุมชน งานธุรการ การเงินและพัสดุ และงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

2. ครูผู้ดูแลเด็ก

2.1 กรณีมีสถานภาพเป็นข้าราชการ/พนักงานครูส่วนท้องถิ่น

คุณสมบัติเฉพาะสำหรับผู้ดำรงตำแหน่ง

2.1.1 มีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการศึกษาทุกสาขาวิชา หรือทางอื่นที่ ก.ท. กำหนดเป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนี้ และ

2.1.2 ได้ปฏิบัติงานหรือเคยปฏิบัติงานเกี่ยวกับการทำงานดูแลพัฒนาเด็กปฐมวัยของท้องถิ่นติดต่อกันมาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี โดยมีหนังสือรับรองการปฏิบัติงานจากนายจ้างหรือหน่วยงานซึ่งระบุถึงลักษณะงานและระยะเวลาที่ได้ปฏิบัติงาน และ

2.1.2 มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู

บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์เรียนรู้ การส่งเสริมการเรียนรู้ พัฒนาผู้เรียน ปฏิบัติงานทางวิชาการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

3. ผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็ก

คุณสมบัติเฉพาะสำหรับผู้ดำรงตำแหน่ง มีคุณสมบัติทั่วไปและคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่งตามประกาศคณะกรรมการกลางพนักงานส่วนท้องถิ่นกำหนด และระเบียบ หนังสือสั่งการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

สถานภาพ เป็นพนักงานทั่วไป/พนักงานจ้างตามภารกิจ

บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการสนับสนุนช่วยเหลือการปฏิบัติงานร่วมกับครูผู้ดูแลเด็ก และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

4. พนักงานจ้างที่ปฏิบัติหน้าที่อื่นในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ประกอบด้วย

4.1 ธุรการ/การเงิน/พัสดุ

4.2 ผู้ประกอบอาหาร

4.3 ภารโรง

4.4 ยามรักษาความปลอดภัย

4.5 พนักงานจ้างตำแหน่งอื่น ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเห็นว่าจำเป็น

คุณสมบัติเฉพาะสำหรับผู้ดำรงตำแหน่ง มีคุณสมบัติทั่วไปและคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่งตามประกาศคณะกรรมการกลางพนักงานส่วนท้องถิ่นกำหนด และระเบียบ หนังสือสั่งการ อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

สถานภาพ เป็นพนักงานจ้าง/พนักงานจ้างตามภารกิจ

บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ ดังนี้

1) อุดมการณ์/การเงิน/พัสดุ ปฏิบัติงานเกี่ยวกับงานธุรการ การเงิน และพัสดุของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามระเบียบ หนังสือสั่งการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย จากหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

2) ผู้ประกอบอาหาร ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการประกอบอาหารให้ถูกสุขลักษณะ ถูกอนามัยตามหลักโภชนาการสำหรับเด็กเล็ก แต่งกายสะอาดเรียบร้อย มีสุขภาพดีไม่เป็นโรคติดต่อ จัดสถานที่ประกอบอาหารและเครื่องครัวให้สะอาดเป็นระเบียบ มีการจัดเก็บขยะถูกสุขลักษณะ และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมายจากหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

3) ภารโรง ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการทำความสะอาด รักษาความสะอาด เป็นระเบียบเรียบร้อย ดูแลซ่อมแซม บำรุงรักษาอาคารสถานที่ และทรัพย์สินให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ และมีความปลอดภัยสำหรับเด็กเล็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

4) ยามรักษาความปลอดภัย ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการดูแลรักษาความปลอดภัยของทรัพย์สิน บุคลากร และเด็กเล็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

ผู้บริหารและหัวหน้าส่วนราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ถือว่าเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีคุณภาพและได้มาตรฐาน ดังนั้นผู้บริหารและหัวหน้าส่วนราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีบทบาทหน้าที่ ดังนี้

1. ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทหน้าที่ ดังนี้

1.1 กำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์และทิศทางการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่าง

ยั่งยืน

1.2 สนับสนุนงบประมาณด้านบุคลากร สื่อ หนังสือ วัสดุอุปกรณ์ วัสดุครุภัณฑ์ การพัฒนาบุคลากร และการบริหารจัดการ เพื่อให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้รับการพัฒนาศักยภาพ การพัฒนาเด็กปฐมวัย ทั้งคุณภาพครูผู้ดูแลเด็ก สภาพแวดล้อม วิชาการ และกิจกรรมการเรียนรู้ตาม หลักการพัฒนาเด็กปฐมวัย

1.3 ส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้สำหรับเด็ก พ่อแม่ ผู้ปกครอง เยาวชน และภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยจัดกิจกรรมสานสายใยรักเพื่อเสริมสร้างความรักความอบอุ่นในครอบครัว

1.4 ส่งเสริมสนับสนุนความร่วมมือของบุคลากรในศูนย์และเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย

1.5 ระดมทรัพยากรเพื่อการบริหารและพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยเน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

1.6 กำกับดูแลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้เป็นไปอย่างมีคุณภาพได้มาตรฐานตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2. หัวหน้าส่วนราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

หัวหน้าส่วนราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ ปลัด ผู้บริหารการศึกษา และเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีบทบาทหน้าที่ดังนี้

2.1 นำนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาสู่การปฏิบัติ

2.2 สืบหาความต้องการของชุมชนในการจัดตั้ง ย้าย/รวม ยุบเลิก และดำเนินงานตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

2.3 กำหนดโครงสร้างการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก บุคลากร สถานที่ตามฐานะการคลังของแต่ละท้องถิ่น

2.4 ควบคุม กำกับดูแลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีคุณภาพและมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

2.5 จัดทำแผนงานโครงการ และงบประมาณในการจัดตั้ง และสนับสนุนการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

2.6 จัดทำประกาศจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อเสนอผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นลงนาม

2.7 แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

2.8 จัดทำระเบียบว่าด้วยการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อเสนอผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเห็นชอบและลงนาม

2.9 กำหนดแผนปฏิบัติการและงบประมาณในการส่งเสริมและพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านบุคลากร สื่อ หนังสือ วัสดุอุปกรณ์ วัสดุครุภัณฑ์ และการบริหารจัดการอย่างต่อเนื่อง

2.10 นิเทศติดตาม ประเมินผลการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้เป็นไปตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และรายงานผลพร้อมข้อเสนอให้ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

มาตรฐานที่ 3 ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย

1. ด้านอาคารสถานที่

1.1 ที่ตั้ง

1.1.1 สถานที่ตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรอยู่ในพื้นที่ที่มีขนาดเหมาะสม และไม่อยู่ในพื้นที่อาจเสี่ยงต่ออันตราย เช่น บริเวณชนถ่ายแก๊ส น้ำมัน สารพิษ มลภาวะ หากไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ต้องกำหนดให้มีมาตรการป้องกันอุบัติเหตุเหล่านั้นตามมาตรฐานความจำเป็นและเหมาะสม

1.1.2 ไม่ควรอยู่ใกล้ถนน หรือใกล้ทางรถไฟ โดยเฉพาะที่มีการจราจรคับคั่ง หากมีความจำเป็นต้องสร้างให้ห่างจากแนวถนนไม่น้อยกว่า 20 เมตร และมีรั้วป้องกันอันตราย

1.1.3 พื้นที่ก่อสร้างควรเป็นพื้นที่ที่สามารถรับน้ำหนักอาคารได้อย่างปลอดภัย และเป็นพื้นที่ที่น้ำท่วมไม่ถึง

1.2 จำนวนชั้นของอาคาร

อาคารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรเป็นอาคารชั้นเดียว หากเป็นอาคาร 2 ชั้น ต้องมีมาตรการป้องกันอุบัติเหตุ อุบัติเหตุ และอัคคีภัยที่อาจเกิดขึ้น และความสูงของห้องจากพื้นถึงเพดานไม่น้อยกว่า 2 เมตร

1.3 ทางเข้า-ออกตัวอาคาร

ทางเข้า-ออกจากตัวอาคารมีความกว้างที่สามารถเคลื่อนย้ายเด็กออกจากตัวอาคารได้สะดวกหากเกิดอุบัติเหตุ หรือภาวะฉุกเฉินต่างๆ

1.4 ประตู หน้าต่าง

ประตู หน้าต่าง ต้องมีความแข็งแรง อยู่ในสภาพใช้งานได้ดี มีขนาด และจำนวนเหมาะสมกับขนาดพื้นที่ของห้อง ความสูงของขอบหน้าต่างควรสูงจากพื้นไม่น้อยกว่า 80 เซนติเมตร นับจากพื้น และหน้าต่างมีความกว้างและความสูงไม่น้อยกว่า 1 เมตร เพื่อให้เด็กสามารถมองเห็นสิ่งแวดล้อมได้กว้างและชัดเจน ไม่ควรมีสิ่งกีดขวางใดๆ มาปิดกั้นช่องทางลมและแสงสว่าง

1.5 บันได

ไม่ลาดหรือชันเกินไป ควรมีความกว้างแต่ละช่วงไม่น้อยกว่า 1 เมตร ลูกตั้งของบันไดสูงไม่เกิน 17.5 เซนติเมตร ลูกนอนกว้างไม่น้อยกว่า 20 เซนติเมตร บันไดทุกชั้นต้องมีลูกกรง และราวบันไดมีขนาดเหมาะสมกับมือเด็ก และระยะห่างของลูกกรงต้องไม่เกิน 17 เซนติเมตรทั้งนี้ให้คำนึงถึงความปลอดภัยของเด็กเป็นสำคัญ เช่น ปิดกั้นช่องบันไดและช่องลูกกรง บันได (ช่องที่เป็นช่วงอันตรายอยู่ระหว่าง 9-23 เซนติเมตร)

1.6 พื้นที่ใช้สอยภายใน

พื้นที่ใช้สอย ต้องจัดให้มีบริเวณพื้นที่ในอาคารที่สะอาด ปลอดภัยและเพียงพอเหมาะสมกับการทำกิจกรรมของเด็ก เช่น การเล่น การเรียนรู้ การรับประทานอาหารละการนอน โดยแกเป็นสัดส่วนจากห้องประกอบอาหาร ห้องส้วม และที่กักเด็กป่วย เฉลี่ยพื้นที่ใช้สอย 2 ตารางเมตร ต่อเด็ก 1 คน หากไม่สามารถแยกเป็นแต่ละห้องได้ อาจจัดรวมเป็นห้องอเนกประสงค์โดยใช้พื้นที่เดียวกันแต่ต่างเวลา และปรับเปลี่ยนวัสดุอุปกรณ์ตามความเหมาะสมและข้อจำกัดของพื้นที่

2. ด้านสิ่งแวดล้อม

2.1 ภายในอาคาร

2.1.1 แสงสว่าง

ควรเป็นแสงสว่างจากธรรมชาติ สม่่าเสมอทั่วทั้งห้อง เอื้อต่อการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาเด็ก เช่นมีแสงสว่างเพียงพอในการอ่านหนังสือได้อย่างสบายตา ไม่ควรให้เด็กอยู่ในห้องที่ใช้แสงสว่างจากไฟฟ้าต่อเนื่องนานกว่า 2-3 ชั่วโมง เพราะจะทำให้เกิดภาวะเครียดและมีผลถึงฮอร์โมนการเติบโตของเด็ก

1) เสียง ต้องอยู่ในระดับที่ไม่ดังเกินไป อาคารควรตั้งอยู่ในบริเวณที่ระดับเสียงเหมาะสม

2) การถ่ายเทอากาศ ควรมีอากาศถ่ายเทได้สะดวก โดยมีพื้นที่ของหน้าต่าง ประตู และช่องลม รวมกันแล้วไม่น้อยกว่า ร้อยละ 20 ของพื้นที่ห้อง กรณีที่เป็นห้องกระจก

หรืออยู่ในบริเวณโรงงานที่มีมลพิษ ต้องมีเครื่องฟอกอากาศและมีเครื่องปรับอากาศที่เหมาะสม บริเวณศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นเขตห้ามสูบบุหรี่ตามกฎหมาย

2.2 ภายนอกอาคาร

2.2.1 รั้ว

ควรมีรั้วกั้นบริเวณให้เป็นสัดส่วน เพื่อความปลอดภัยของเด็กและควรมีทางเข้า-ออก ไม่น้อยกว่า 2 ทาง กรณีทางเดียวต้องมีความกว้างไม่น้อยกว่า 2 เมตร

2.2.2 สภาพแวดล้อมและมลภาวะ

ควรมีสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย ถูกสุขลักษณะ และควรตั้งอยู่ห่างจากแหล่งอบายมุข ฝุ่นละออง กลิ่น หรือเสียงที่รบกวน มีการระบายน้ำ การระบายอากาศ และการจัดเก็บสิ่งปฏิกูลให้เหมาะสม ไม่ปล่อยให้เป็นแหล่งเพาะหรือแพร่เชื้อโรค โดยเฉพาะต้องกำจัดสิ่งปฏิกูลทุกวัน

2.2.3 พื้นที่เล่นกลางแจ้ง

ต้องมีพื้นที่เล่นกลางแจ้งเฉลี่ยไม่น้อยกว่า 2 ตารางเมตร ต่อจำนวนเด็ก 1 คน โดยจัดให้มีเครื่องเล่นกลางแจ้งที่ปลอดภัย และมีจำนวนเพียงพอสำหรับเด็ก ในกรณีที่ไม่สามารถจัดให้มีที่เล่นกลางแจ้งเป็นการเฉพาะ หรือในสถานที่อื่นๆ ได้ ควรปรับใช้ในบริเวณที่ร่มแทน โดยมีพื้นที่ตามเกณฑ์กำหนดหรืออาจจะจัดกิจกรรมกลางแจ้งสำหรับเด็กในสถานที่อื่นที่เหมาะสม เช่น ในบริเวณลานวัด หรือในสวนสาธารณะ และในกรณีที่นำเด็กออกไปเล่นนอกศูนย์จะต้องคำนึงถึงความปลอดภัยและการดูแลอย่างใกล้ชิดเป็นสิ่งสำคัญ โดยให้เด็กมีกิจกรรมกลางแจ้งอย่างน้อย 1 ชั่วโมงในแต่ละวัน

2.2.4 ระเบียง

ต้องมีความกว้างของระเบียงไม่น้อยกว่า 1.50 เมตร หากมีที่นั่งตามระเบียงต้องกว้างไม่น้อยกว่า 1.75 เมตร ขอบระเบียงต้องสูงจากที่นั่งไม่น้อยกว่า 70 เซนติเมตร กรณีที่มีอาคารสูง 2 ชั้นขึ้นไป ควรมีลูกกรงกั้นเพื่อความปลอดภัยของเด็ก นอกจากนี้ควรตรวจสอบสภาพความคงทน แข็งแรง และสภาพการใช้งานให้ปลอดภัยสำหรับเด็กอยู่เสมอ

3. ด้านความปลอดภัย

3.1 มาตรการป้องกันความปลอดภัย

3.1.1 ติดตั้งระบบและอุปกรณ์ในการรักษาความปลอดภัย หรือเครื่องตัดไฟภายในบริเวณอาคาร

3.1.2 ติดตั้งเครื่องดับเพลิงอย่างน้อย 1 เครื่องต่อพื้นที่ 150 ตารางเมตร และถึงดับเพลิงติดตั้งสูงจากพื้นถึงหัวถังไม่เกิน 1.50 เมตร

3.1.3 ติดตั้งปลั๊กไฟให้สูงจากพื้นไม่น้อยกว่า 1.50 เมตร ถ้าติดตั้งต่ำกว่าที่กำหนดจะต้องมีฝาปิดครอบ เพื่อป้องกันไม่ให้เด็กเล่นได้ และควรหลีกเลี่ยงการใช้สายไฟต่อพ่วง

3.1.4 หลีกเลี่ยงเครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์ต่างๆ ที่ทำด้วยวัสดุแตกหักง่าย หรือแหลมคม หากเป็นไม้ต้องไม่มีเสี้ยนไม้หรือเหลี่ยมคม

3.1.5 จัดให้มีตู้เก็บยา และเครื่องเวชภัณฑ์สำหรับปฐมพยาบาลวางไว้อยู่ในที่สูงสะดวกต่อการหยิบใช้และเก็บไว้ในที่ปลอดภัยให้พ้นมือเด็ก

3.1.6 จัดให้มีวัสดุกันอื่นในบริเวณห้องน้ำ ห้องส้วมที่ลักษณะลื่น และเก็บสารจำพวกเคมีหรือน้ำยาทำความสะอาดไว้ในที่ปลอดภัยให้พื้นมือเด็ก วัสดุกันลื่นที่ใช้ในห้องน้ำห้องส้วม ต้องทำความสะอาดสม่ำเสมอ

3.1.7 ไม่มีหลุม หรือบ่อน้ำที่อาจเป็นอันตรายต่อเด็ก ในบริเวณโดยรอบตัวอาคาร รวมทั้งไม่ควรปลูกต้นไม้ที่มีหนามแหลมคม

3.1.8 มีระบบการล็อกประตูในการเข้า - ออก นอกบริเวณอาคาร สำหรับเจ้าหน้าที่เปิด ปิดได้ ควรมีการตั้งสัญญาณเรียกไว้ที่หน้าประตู สำหรับห้องครัวและที่ประกอบอาหาร ควรมีประตูเปิด ปิดที่ปลอดภัย เด็กเข้าไปไม่ได้

3.1.9 ติดตั้งอุปกรณ์เพื่อป้องกันพาหะนำโรค เช่น มุ้งลวด ฯลฯ และมีมาตรการป้องกันด้านสุขอนามัย

3.1.10 มีตู้ หรือชั้นเก็บวัสดุอุปกรณ์ และสื่อการเรียนรู้ที่แข็งแรง มั่นคง มีความสูงขนาดที่เหมาะสมกับเด็กเล็ก สำหรับสิ่งของเครื่องใช้ วัสดุอุปกรณ์ ที่อาจเป็นอันตรายต่อเด็กนั้นควรจัดแยกให้พื้นมือเด็ก

3.2 มาตรการเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์ฉุกเฉิน

3.2.1 มีการฝึกซ้อมสำหรับการป้องกันอุบัติเหตุ ไม่น้อยกว่าปีละ 1 ครั้ง

3.2.2 บุคลากรได้รับการอบรมด้านการปฐมพยาบาลเบื้องต้น การป้องกันอุบัติเหตุและความเจ็บป่วยฉุกเฉินของเด็ก

3.2.3 มีโทรศัพท์และหมายเลขโทรศัพท์ฉุกเฉินของส่วนราชการต่าง เช่น สถานีตำรวจ หน่วยป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โรงพยาบาล และควรมีอุปกรณ์ เครื่องมือใช้สำหรับการปฐมพยาบาลประจำไว้

3.2.4 มีสมุดบันทึกข้อมูลสุขภาพและพัฒนาการของเด็ก

3.2.5 มีมาตรการในการรับ - ส่งเด็กอย่างเป็นระบบ

3.2.6 มีแผนและแนวทางปฏิบัติกรณีเด็กมีเหตุฉุกเฉิน ที่จะต้องดำเนินการช่วยเหลือโดยด่วน

มาตรฐานที่ 4 ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร

การอบรมเลี้ยงดู การจัดประสบการณ์การเรียนรู้และส่งเสริมพัฒนาการเด็กเล็กอายุ 2 - 5 ปี เป็นภารกิจสำคัญในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้เด็กเล็กได้รับการอบรมเลี้ยงดูและได้รับการศึกษาเพื่อการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาตามวัย และความสามารถของเด็ก โดยมีวัตถุประสงค์หลักดังนี้

1. เพื่อส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน
2. เพื่อพัฒนาเด็กเล็กให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีคุณลักษณะ และสมรรถนะตามวัย โดยองค์รวมผ่านการเล่นและกิจกรรมที่เหมาะสมตามวัย
3. เพื่อส่งเสริมให้เด็กเล็กสามารถปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน และอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุขและมีคุณภาพ
4. เพื่อแบ่งเบาภาระผู้ปกครองในการอบรมเลี้ยงดูให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตของเด็กเล็กตามบริบท และวัฒนธรรมของชุมชน สังคม ในท้องถิ่น

5. เพื่อส่งเสริมความรัก เอื้ออาทร ของสถาบันครอบครัว ชุมชน และสังคมท้องถิ่น
 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นสถานศึกษาและพัฒนาเด็กปฐมวัยต้องใช้หลักสูตรการศึกษา
 ปฐมวัย พุทธศักราช 2546 มาเป็นแนวทางในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพและ
 เป็นมาตรฐานเดียวกัน โดยมีปรัชญาการศึกษาปฐมวัย ดังนี้

การศึกษาปฐมวัยเป็นการพัฒนาเด็กตั้งแต่แรกเกิดถึง 5 ปี บนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดู
 และการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการของเด็กแต่ละคน ตาม
 ศักยภาพ ภายใต้บริบทสังคม วัฒนธรรม ที่เด็กอาศัยอยู่ ด้วยความรัก ความเอื้ออาทร และความเข้าใจ
 ของทุกคนเพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เกิดคุณค่าต่อ
 ตนเองและสังคม

1. การบูรณาการหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2546 ให้สอดคล้องกับสังคม
 วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น

หลักสูตรสถานศึกษาเป็นหลักสูตรที่พัฒนาขึ้น โดยยึดหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย
 พุทธศักราช 2546 โดยใช้รูปแบบการสอนตามแนวคิดการบูรณาการหน่วยการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับ
 สังคม วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น พัฒนาขึ้นมาจากการสำรวจความต้องการของบุคคลที่
 เกี่ยวข้องในท้องถิ่น โดยการศึกษาเอกสารท้องถิ่นและงานวิจัย มาประกอบเป็นข้อมูลในการพัฒนา
 หลักสูตรสถานศึกษา เพื่อมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความพร้อมในทุกๆ ด้าน

2. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กปฐมวัย

2.1 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กอายุ 2 ปี

- 2.1.1 ร่างกายเจริญเติบโตตามวัย และมีสุขนิสัยที่ดี
- 2.1.2 ใช้อวัยวะของร่างกายได้ประสานสัมพันธ์กัน
- 2.1.3 มีจิตใจร่าเริงเบิกบาน แสดงออกทางอารมณ์
- 2.1.4 รับรู้และสร้างปฏิสัมพันธ์กับบุคคลและสิ่งแวดล้อมรอบตัว
- 2.1.5 ช่วยเหลือตนเองได้เหมาะสมกับวัย
- 2.1.6 ใช้ภาษาได้เหมาะสมกับวัย
- 2.1.7 สนใจเรียนรู้สิ่งต่างๆ รอบตัว

2.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กอายุ 3-5 ปี

- 2.2.1 ร่างกายเจริญเติบโตตามวัย และมีสุขนิสัยที่ดี
- 2.2.2 กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้อย่างคล่องแคล่วและ
 ประสานสัมพันธ์กัน
- 2.2.3 มีสุขภาพจิตดี และมีความสุข
- 2.2.4 มีคุณธรรม จริยธรรม
- 2.2.5 ชื่นชมและกล้าแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี การเคลื่อนไหว และรักการ
 ออกกำลังกาย

- 2.2.6 ช่วยเหลือตนเองได้เหมาะสมกับวัย
- 2.2.7 รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นและความ เป็นไทย
- 2.2.8 อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม

- 2.2.9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย
 - 2.2.10 มีความสามารถในการคิด และการแก้ปัญหาได้เหมาะสมกับวัย
 - 2.2.11 มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์
 - 2.2.12 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีทักษะในการแสวงหาความรู้
3. คุณลักษณะตามวัย
- 3.1 คุณลักษณะตามวัยเด็กอายุ 2 ปี
 - 3.1.1 พัฒนาการด้านร่างกาย
 - 1) วิ่งคล่องขึ้นแต่ไม่สามารถหยุดได้ทันที
 - 2) เดินถอยหลังได้
 - 3) เดินขึ้นลงบันไดได้เองโดยวางเท้าทั้ง 2 ข้างบนบันไดขั้นเดียว
 - 4) สลับเท้าขึ้นบันไดได้เมื่ออายุย่าง 3 ปี
 - 5) หยิบของชิ้นเล็กๆ ได้ แต่หลุดมือง่าย
 - 6) จับดินสอแท่งใหญ่ๆ ได้ด้วยนิ้วชี้และนิ้วหัวแม่มือ
 - 3.1.2 พัฒนาการด้านอารมณ์ - จิตใจ
 - 1) แสดงอารมณ์ความรู้สึกต่างๆ ด้วยคำพูด
 - 2) มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง เมื่อได้รับการยอมรับหรือชมเชย
 - 3) มีความเป็นตัวของตัวเอง
 - 3.1.3 พัฒนาการด้านสังคม
 - 1) เล่นร่วมกับคนอื่น แต่ต่างคนต่างเล่น
 - 2) เริ่มรู้จักเล่นเป็นกลุ่มกับเด็กอื่น
 - 3) พยายามช่วยตัวเองในเรื่องการแต่งตัว
 - 4) รู้จักขอและเริ่มรู้จักให้
 - 5) เริ่มรู้จักรอคอย มีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น
 - 3.1.4 พัฒนาการด้านสติปัญญา
 - 1) มีช่วงความสนใจกับของบางอย่างได้นาน 3-5 นาที
 - 2) ชอบดูหนังสือภาพ
 - 3) ชอบฟังบทกลอน นิทาน คำคล้องจอง
 - 4) สนใจค้นคว้า สำรวจสิ่งต่างๆ
 - 5) เริ่มประโยคคำถาม อะไร
 - 6) สนใจสิ่งรอบตัว
 - 7) วางของซ้อนกันได้ 4-6 ชั้น
 - 3.2 คุณลักษณะตามวัยเด็กอายุ 3 ปี
 - 3.2.1 พัฒนาการด้านร่างกาย
 - 1) กระโดดขึ้นลงอยู่กับที่ได้
 - 2) รับลูกบอลด้วยมือและลำตัว
 - 3) ดินขึ้นบันไดสลับเท้าได้

4) เขียนรูปร่างกลมตามแบบได้

3.2.2 พัฒนาการด้านอารมณ์-จิตใจ

- 1) แสดงอารมณ์ตามความรู้สึก
- 2) ชอบที่จะทำให้ผู้ใหญ่พอใจและได้คำชม
- 3) กลัวการพลัดพรากจากผู้เลี้ยงดูใกล้ชิดน้อยลง

3.2.3 พัฒนาการด้านสังคม

- 1) รับประทานอาหารได้ด้วยตนเอง
- 2) ชอบเล่นแบบคู่ขนาน (เล่นของเล่นชนิดเดียวกันแต่ต่างคนต่างเล่น)
- 3) เล่นสมมติได้
- 4) รู้จักรอคอย

3.2.4 พัฒนาการด้านสติปัญญา

- 1) สำรวจสิ่งต่างๆ ที่เหมือนกันและต่างกันได้
- 2) บอกชื่อของตนเองได้
- 3) ขอความช่วยเหลือเมื่อมีปัญหา
- 4) สนทนาโต้ตอบ/เล่าเรื่องด้วยประโยคสั้นๆ ได้
- 5) สนใจนิทานและเรื่องราวต่างๆ
- 6) ร้องเพลง ท่องคำกลอน คำคล้องจองและแสดงท่าทางเลียนแบบได้
- 7) รู้จักใช้คำถาม อะไร
- 8) สร้างผลงานตามความคิดของตนเองอย่างง่าย
- 9) อยากรู้อยากเห็นทุกอย่างรอบตัว

3.3 คุณลักษณะตามวัยเด็กอายุ 4 ปี

3.3.1 พัฒนาการด้านร่างกาย

- 1) กระโดดขาเดียวอยู่กับที่ได้
- 2) รับลูกบอลได้ด้วยมือทั้งสอง
- 3) เดินขึ้น ลงบันไดสลับเท้าได้
- 4) เขียนรูปสี่เหลี่ยมตามแบบได้ตัดกระดาษเป็นเส้นตรงได้
- 5) ระบายสีระบายไม่ชอบอยู่เฉย

3.3.2 พัฒนาการด้านอารมณ์-จิตใจ

- 1) แสดงออกทางอารมณ์ได้เหมาะสมกับบางสถานการณ์
- 2) เริ่มรู้จักชื่นชมความสามารถ และผลงานของตนเองและผู้อื่น
- 3) ชอบทำทนายผู้ใหญ่
- 4) ต้องการให้มีคนฟัง คนสนใจ

3.3.3 พัฒนาการด้านสังคม

- 1) แต่งตัวได้ด้วยตนเอง ไปห้องส้วมได้เอง
- 2) เล่นร่วมกับคนอื่นได้
- 3) รอคอยตามลำดับก่อน-หลัง

- 4) แบ่งของให้คนอื่น
- 5) เก็บของเล่นเข้าที่

3.3.4 พัฒนาการด้านสติปัญญา

- 1) จำแนกสิ่งต่างๆ ด้วยประสาทสัมผัสทั้ง 5 ได้
- 2) บอกชื่อและนามสกุลของตนเองได้
- 3) พยายามแก้ปัญหาด้วยตนเองหลังจากได้รับคำแนะนำ
- 4) สนทนาโต้ตอบ/เล่าเรื่องเป็นประโยคอย่างต่อเนื่อง
- 5) สร้างผลงานตามความคิดของตนเองอย่างสร้างสรรค์ โดยมี

รายละเอียดเพิ่มขึ้น

- 6) รู้จักใช้คำถาม “ทำไม”

3.4 คุณลักษณะตามวัยเด็กอายุ 5 ปี

3.4.1 พัฒนาการด้านร่างกาย

- 1) สามารถปฏิบัติกิจกรรมทางด้านร่างกายได้อย่างคล่องแคล่วและ

มั่นคง

3.4.2 พัฒนาการด้านอารมณ์-จิตใจ

- 1) แสดงอารมณ์ได้สอดคล้องกับสถานการณ์อย่างเหมาะสม
- 2) ชื่นชมความสามารถและผลงานของตนเองและผู้อื่น
- 3) ยึดตนเองเป็นศูนย์กลางน้อยลง

3.4.3 พัฒนาการด้านสังคม

- 1) ปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้ด้วยตนเอง
- 2) เล่นหรือทำงานโดยมีจุดมุ่งหมายร่วมกับผู้อื่นได้
- 3) มีมารยาทในสังคมที่งดงามมีจิตอาสา

3.4.4 พัฒนาการด้านสติปัญญา

สามารถคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์เป็นและสร้างสรรค์งานตามศักยภาพ

4. การจัดประสบการณ์

4.1 การจัดประสบการณ์เด็กอายุ 2 ปี

การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กอายุ 2 ปี เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้จากการเล่นและทำกิจกรรมการเรียนรู้ ผ่านประสบการณ์ตรง เกิดความรู้ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรม ได้พัฒนาตนเองทั้งด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญา

4.1.1 หลักการจัดประสบการณ์ ควรคำนึงถึงสิ่งสำคัญต่อไปนี้

- 1) เลี้ยงดูเด็กให้มีสุขภาพที่ดีและปลอดภัย
- 2) มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับเด็กด้วยวาจาและท่าทีที่อบอุ่นเป็นมิตร
- 3) จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้สอดคล้องกับธรรมชาติ ความต้องการ

และพัฒนาการของเด็ก

- 4) จัดสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย เอื้อต่อการเรียนรู้ตามวัยของเด็ก

5) ประเมินการเจริญเติบโตและพัฒนาการเด็กอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ
 6) ประสานความร่วมมือระหว่างครอบครัว ชุมชน และสถานศึกษาในการพัฒนาเด็ก

4.1.2 แนวทางการจัดประสบการณ์เด็กอายุ 2 ปี ดังนี้

- 1) ดูแลสุขภาพอนามัยและตอบสนองความต้องการพื้นฐานทางร่างกายและจิตใจของเด็ก
- 2) สร้างบรรยากาศของความรัก ความอบอุ่น ความไว้วางใจ และความมั่นคงทางอารมณ์
- 3) จัดประสบการณ์ตรง ให้เด็กได้เลือก ลงมือกระทำและเรียนรู้จากประสาทสัมผัสทั้ง 5 และ การเคลื่อนไหวผ่านการเล่น
- 4) เปิดโอกาสให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลที่แวดล้อมและสิ่งต่างๆ รอบตัวเด็กอย่าง หลากหลาย
- 5) จัดสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ เครื่องใช้และของเล่นที่สะอาด ปลอดภัย เหมาะสมกับเด็ก
- 6) ใช้การสังเกตและติดตามการเจริญเติบโตและพัฒนาการอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ
- 7) ให้ครอบครัว ชุมชน และสถานศึกษามีส่วนร่วมในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับเด็ก

4.2 การจัดประสบการณ์เด็กอายุ 3-5 ปี

การจัดประสบการณ์สำหรับเด็ก อายุ 3-5 ปี (ไม่จัดเป็นรายวิชาแต่จัดในรูปแบบของกิจกรรมบูรณาการผ่าน การเล่นทำกิจกรรมการเรียนรู้ 6 กิจกรรม) เพื่อให้เด็กเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง เกิดความรู้ทักษะ คุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งเกิดการพัฒนาท่างด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา

4.2.1 หลักการจัดประสบการณ์

- 1) จัดประสบการณ์ผ่านการเล่นและทำกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาเด็กโดยองค์รวมและอย่าง ต่อเนื่อง
- 2) เน้นเด็กเป็นสำคัญ สอนองความต้องการ ความสนใจ ความแตกต่างระหว่างบุคคลและบริบท ของสังคมที่เด็กอาศัยอยู่
- 3) จัดให้เด็กได้รับการพัฒนาโดยให้ความสำคัญทั้งกับกระบวนการและผลผลิต
- 4) จัดการประเมินพัฒนาการให้เป็นกระบวนการอย่างต่อเนื่อง และเป็นส่วนหนึ่งของการจัด ประสบการณ์
- 5) ให้ผู้ปกครองและชุมชน มีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็ก

4.2.2 แนวทางการจัดประสบการณ์ ดังนี้

- 1) จัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยให้เหมาะสมกับวุฒิภาวะ และ ระดับพัฒนาการ เพื่อให้เด็กทุกคนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ

- 2) จัดประสบการณ์ให้เด็กเกิดการเรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 5
- 3) จัดประสบการณ์ในรูปแบบบูรณาการ
- 4) จัดประสบการณ์ให้เด็กเกิดองค์ความรู้ด้วยตนเอง
- 5) จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นในบรรยากาศที่อบอุ่นมีความสุข เอื้อต่อ การเรียนรู้
- 6) จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับสื่อและแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายและอยู่ใน บริบทของชุมชนนั้นๆ
- 7) จัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมลักษณะนิสัยที่ดี และทักษะการใช้ชีวิตประจำวัน ตลอดจน สอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมให้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง
- 8) จัดประสบการณ์ให้เด็กที่มีการวางแผนล่วงหน้า และแผนที่เกิดจากสภาพจริง
- 9) นำชุมชนและผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดประสบการณ์
- 10) ศึกษาค้นคว้า รวบรวมข้อมูลของเด็กเป็นรายบุคคล ใช้ประโยชน์ในการพัฒนาเด็กและการ วิจัยในชั้นเรียน

5. การบริหารงานวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร

แบ่งออกเป็น 10 ด้าน ดังนี้

- 5.1 ด้านหลักสูตร
- 5.2 ด้านการจัดประสบการณ์/การจัดกิจกรรมประจำวัน
- 5.3 ด้านการเขียนแผนการจัดประสบการณ์
- 5.4 ด้านสื่อและนวัตกรรมการจัดประสบการณ์เรียนรู้
- 5.5 ด้านการวัดผลและประเมินผล
- 5.6 ด้านการนิเทศการศึกษา
- 5.7 ด้านการวิจัยในชั้นเรียน
- 5.8 ด้านโภชนาการ
- 5.9 ด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (กิจกรรมวันสำคัญต่าง/โครงการที่ส่งเสริมผู้เรียน)
- 5.10 ด้านการประเมินคุณภาพภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

5.1 ด้านหลักสูตร

หลักสูตรศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแบ่งเป็น 2 ระดับ

- 5.1.1 ระดับอายุ 2 ปี
- 5.1.2 ระดับอายุ 3-5 ปี

โดยหลักสูตรศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจะต้องตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ และ ปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับธรรมชาติและ การจัดประสบการณ์เรียนรู้ของเด็กเล็ก ดังนั้นศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ควรดำเนินการจัดทำหลักสูตร ดังนี้

1) ศึกษาทำความเข้าใจหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2546 และเอกสารที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ รวมทั้งศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับตัวเด็กและครอบครัว สภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการของชุมชนและ ท้องถิ่น

2) จัดทำหลักสูตรศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะที่พึง ประสงค์ สาระการเรียนรู้รายปี การจัดประสบการณ์ การสร้างบรรยากาศ การเรียนรู้ การประเมินพัฒนาการ สื่อและแหล่งเรียนรู้ รวมทั้งจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ทั้งนี้ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอาจกำหนดหัวข้ออื่นๆ ได้ตามความเหมาะสมและความจำเป็นของสถานศึกษาแต่ละแห่ง

3) การประเมิน เป็นขั้นตอนของการตรวจสอบหลักสูตรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก แบ่งออกเป็น การประเมินก่อนนำหลักสูตรไปใช้ เป็นการประเมินเพื่อตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตร องค์ประกอบของ หลักสูตรหลังจากที่ได้จัดทำแล้ว โดยอาศัยความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิในด้านต่างๆ การประเมินระหว่างการใช้หลักสูตรเป็นการประเมินเพื่อตรวจสอบว่าหลักสูตรสามารถนำไปใช้ได้ดี เพียงใด ควรมีการปรับปรุงแก้ไขในเรื่องใด และการประเมินหลังการใช้หลักสูตรเป็นการประเมินเพื่อ ตรวจสอบหลักสูตรทั้งระบบหลังจากที่ใช้หลักสูตรครบแต่ละช่วงอายุเพื่อสรุปผลว่าหลักสูตรที่จัดทำควรมี การปรับปรุงหรือพัฒนาให้ดีขึ้นอย่างไร

5.2 ด้านการจัดประสบการณ์/การจัดกิจกรรมประจำวัน

กิจกรรมประจำวันสำหรับเด็กอายุ 2-5 ปี สามารถนำมาจัดเป็นกิจกรรมประจำวันได้หลายรูปแบบ เป็น การช่วยให้ครูผู้สอนและเด็กทราบว่าแต่ละวันจะต้องทำกิจกรรมอะไร เมื่อใดและอย่างไร โดยมีหลักการจัด และขอบข่ายกิจกรรมประจำวันดังนี้

5.2.1 หลักการจัดกิจกรรมประจำวัน

1) กำหนดระยะเวลาในการจัดกิจกรรมแต่ละกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัยของเด็กและ ยืดหยุ่นได้ตามความต้องการและความสนใจของเด็ก

วัย 2 ปี มีความสนใจช่วงสั้นประมาณ 5 นาที

วัย 3 ปี มีความสนใจอยู่ได้ประมาณ 8 นาที

วัย 4 ปี มีความสนใจอยู่ได้ประมาณ 12 นาที

วัย 5 ปี มีความสนใจอยู่ได้ประมาณ 15 นาที

2) กิจกรรมที่ต้องใช้ความคิดทั้งในกลุ่มเล็กและกลุ่มใหญ่ไม่ควรใช้เวลาต่อเนื่องนาน เกิน 20 นาที

3) กิจกรรมที่เด็กมีอิสระเลือกเล่นเสรี เช่น การเล่นตามมุม การเล่นกลางแจ้ง ฯลฯ ใช้ เวลาประมาณ 40-60 นาที

4) กิจกรรมมีความสมดุลระหว่างกิจกรรมในห้องและนอกห้อง กิจกรรมที่ใช้กล้ามเนื้อ ใหญ่และกล้ามเนื้อเล็ก กิจกรรมที่เป็นรายบุคคลกลุ่มย่อย และกลุ่มใหญ่ กิจกรรมที่ เด็กเป็นผู้ริเริ่มและผู้สอนเป็นผู้ริเริ่ม และกิจกรรมที่ใช้กำลังและไม่ใช้กำลังจัดให้ ครบทุกประเภท ทั้งนี้กิจกรรมที่ต้องออกกำลังกายควรจัดสลับกับกิจกรรมที่ไม่ต้อง ออกกำลังมากนัก เพื่อเด็กจะได้ไม่เหนื่อยเกินไป

5.2.2 ขอบข่ายการจัดกิจกรรมประจำวัน

สำหรับเด็กอายุ 2 ปี

กิจกรรมสำหรับเด็กอายุ 2 ปี มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการวางรากฐานการเรียนรู้และการพัฒนา ทักษะพื้นฐานของเด็กทั้งทางร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา การจัดกิจกรรมควรจัดให้ สอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจ และความสามารถของเด็กตามวัย โดยบูรณาการกิจกรรมการเรียนรู้ ผ่านการอบรมเลี้ยงดูตามวิถีชีวิตประจำวัน และการเล่นของเด็กตามธรรมชาติที่เหมาะสมกับวัย ดังนี้

1) การฝึกสุขนิสัยและลักษณะนิสัยที่ดี เป็นกิจกรรมที่สร้างเสริมสุขนิสัยที่ดีในเรื่องการ รับประทานอาหาร การนอน การทำความสะอาดร่างกาย การขับถ่าย ตลอดจนปลูกฝังลักษณะนิสัยที่ดีใน การดูแลสุขภาพอนามัยและการแสดงมารยาทที่สุภาพ นุ่มนวลแบบไทย

2) การใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 เป็นกิจกรรมที่ช่วยกระตุ้นการรับรู้ ผู้เรียน ประสาท สัมผัสทั้ง 5 ในการมองเห็น การได้ยินเสียง การลิ้มรส การได้กลิ่น และการสัมผัสจับต้องสิ่งต่างๆ ที่แตกต่างกันในด้านขนาด รูปร่าง ความยาว สี น้ำหนัก และผิวสัมผัส เช่น การเล่นของเล่นที่มีพื้นผิวแตกต่างกัน เป็นต้น

3) การฝึกการประสานสัมพันธ์ระหว่างมือ-ตา เป็นกิจกรรมที่ฝึกความแข็งแรงของ กล้ามเนื้อ นิ้วมือให้พร้อมที่จะหยิบจับ ฝึกการทำงานอย่างสัมพันธ์กันระหว่างมือและตา เช่น ร้อยลูกปัด เล่น พลาสติกสร้างสรรค์เล่นหยอดบล็อกกรุปทรงลงกล่อง ตอกหมุด โยนรับลูกบอล ตักน้ำหรือทรายใส่ภาชนะ เป็นต้น

4) การเคลื่อนไหวการทรงตัว เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมการใช้กล้ามเนื้อแขนกับขา นิ้วกับมือส่วนต่างๆ ของร่างกายในการเคลื่อนไหวหรือออกกำลังกายทุกส่วน โดยการจัดให้เด็ก เคลื่อนไหวกล้ามเนื้อใหญ่-เล็ก ตามความสามารถของวัย เช่น คืบ คลาน ยืน เดิน เล่น นิ้วมือเคลื่อนไหว ส่วนต่างๆ ของร่างกายตามเสียงดนตรี วิ่งไล่จับ ปีนป่ายเครื่องเล่นสนาม เล่นชิงช้า ม้าโยก ลากจูงของเล่นมี ล้อ ชี่จักรยานสามล้อ เป็นต้น

5) การส่งเสริมด้านอารมณ์ จิตใจ เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมการเลี้ยงดูในการตอบสนอง ความต้องการของเด็กด้านจิตใจ โดยการจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมให้เด็กเกิดความรู้สึกรอบอ้อมและมี ความสุข เช่น อุ้ม โอบกอด ตอบสนองต่อความรู้สึกที่เด็กแสดงออก เป็นต้น

6) การส่งเสริมทักษะทางสังคม เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เด็กได้มีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลและสิ่งแวดล้อมต่างๆ รอบตัวได้ปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ เช่น เล่นรวมกลุ่มกับผู้อื่น แบ่งปัน รู้จักรอคอย เป็นต้น

7) การส่งเสริมทักษะทางภาษา เป็นกิจกรรมที่ฝึกให้เด็กได้เปล่งเสียงเลียนเสียงพูดของ ผู้คน เสียงสัตว์ต่างๆ รู้จักชื่อเรียกของตนเอง ชื่อพ่อแม่หรือผู้คนใกล้ชิดและชื่อสิ่งต่างๆ รอบตัว ตลอดจน รู้จักสื่อความหมายด้วยคำ พูดและท่าทาง เช่น ชี้ชวนและสอนให้รู้จักชื่อเรียกสิ่งต่างๆ จากของจริง เล่า นิทานหรือร้องเพลงง่ายๆ ให้ฟัง เป็นต้น

8) การส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ เป็นกิจกรรมที่ฝึกให้เด็กได้ แสดงออกทางความคิดตามจินตนาการของตนเอง เช่น ชีตเขียนวาดรูป เล่นบทบาทสมมุติ ทำกิจกรรมศิลปะ เล่นของเล่นสร้างสรรค์ เป็นต้น

สำหรับเด็กอายุ 3-5 ปี

1) การพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ เพื่อให้เด็กได้พัฒนาความแข็งแรงของ กล้ามเนื้อใหญ่ การ เคลื่อนไหว และความคล่องแคล่วในการใช้วัยวะต่างๆ จึงควรจัดกิจกรรมโดยให้ เด็กได้เล่นอิสระกลางแจ้ง เล่นเครื่องเล่นสนาม เคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะดนตรี ฯลฯ

2) การพัฒนากล้ามเนื้อเล็ก เพื่อให้เด็กได้พัฒนาความแข็งแรงของ กล้ามเนื้อเล็ก การ ประสานสัมพันธ์ระหว่างมือและตา จึงควรจัดกิจกรรมโดยให้เด็กได้เล่นเครื่องเล่น สัมผัส เล่นเกมต่อภาพ ฝึก ช่วยเหลือตนเองในการแต่งกาย หยิบจับชิ้นส่วนประกอบศิลปะ เช่น สี เทียน กรรไกร พู่กัน ดินเหนียว ฯลฯ

3) การพัฒนาอารมณ์ จิตใจ และปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม เพื่อให้ เด็กมีความรู้สึกที่ดี ต่อตนเองและผู้อื่น มีความเชื่อมั่น กล้าแสดงออก มีวินัยในตนเอง รับผิดชอบ ชื่อสัตย์ ประหยัด เมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อ แบ่งปัน มีมารยาทและปฏิบัติตามวัฒนธรรมไทยและ ศาสนาที่นับถือ จึงควรจัดกิจกรรมต่างๆ ผ่านการเล่นให้เด็กได้มีโอกาสตัดสินใจเลือก ได้รับการ ตอบสนองตามความต้องการ ได้ฝึกปฏิบัติโดย สอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม ตลอดเวลาที่โอกาส เอื้ออำนวย

4) การพัฒนาสังคมนิสัย เพื่อให้เด็กมีลักษณะนิสัยที่ดี แสดงออกอย่าง เหมาะสมและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ช่วยเหลือตนเองในการทำกิจวัตรประจำวัน มีนิสัยรัก การทำงาน รู้จัก ระมัดระวังความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น จึงควรจัดให้เด็กได้ปฏิบัติกิจวัตร ประจำวันอย่างสม่ำเสมอ เช่น รับประทานอาหาร พักผ่อนนอนหลับ ขับถ่าย ทำความสะอาดร่างกาย เล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น ปฏิบัติตามกฎกติกา ข้อตกลงของส่วนรวม เก็บของเข้าที่เมื่อเล่นหรือ ทำงานเสร็จ ฯลฯ

5) การพัฒนาการคิด เพื่อให้เด็กได้พัฒนาความคิดรวบยอด สังเกต จำแนก เปรียบเทียบ จัดหมวดหมู่เรียงลำดับเหตุการณ์ แก้ปัญหา จึงควรจัดกิจกรรมให้เด็กได้สนทนา อภิปรายแลกเปลี่ยนความ คิดเห็น เชิญวิทยากรมาพูดคุยกับเด็ก ค้นคว้าจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ทดลอง ศึกษาออกสถานที่ ประกอบ อาหาร หรือจัดให้เด็กได้เล่นเกมการศึกษาที่เหมาะสมกับวัยอย่าง หลากหลาย ฝึกการแก้ปัญหาใน ชีวิตประจำวัน และในการทำกิจกรรมทั้งที่เป็นกลุ่มย่อย กลุ่มใหญ่ หรือรายบุคคล

6) การพัฒนาภาษา เพื่อให้เด็กได้มีโอกาสใช้ภาษาสื่อสาร ถ่ายทอด ความรู้สึก ความนึก คิด ความรู้ความเข้าใจในสิ่งต่างๆ ที่เด็กมีประสบการณ์ จึงควรจัดกิจกรรมทาง ภาษาให้มีความหลากหลาย ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มุ่งปลูกฝังให้เด็กรักการอ่าน และ บุคลากรที่แวดล้อมต้องเป็น แบบอย่างที่ดีในการใช้ภาษา ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงหลักการจัดกิจกรรมทาง ภาษาที่เหมาะสมกับเด็กเป็นสำคัญ

7) การส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ เพื่อให้เด็กได้ พัฒนาความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ ได้ถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกและเห็นความสวยงามของสิ่งต่างๆ รอบตัว โดยใช้กิจกรรมศิลปะ และดนตรีเป็นสื่อ ใช้การเคลื่อนไหวและจังหวะตามจินตนาการ ให้ ประดิษฐ์สิ่งต่างๆ อย่างอิสระตาม ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของเด็กเล่นบทบาทสมมุติในมุมเล่นต่างๆ เล่นน้ำ เล่นทราย เล่นก่อสร้างสิ่งต่างๆ เช่น แท่งไม้รูปทรงต่างๆ ฯลฯ

5.3 ด้านการเขียนแผนการจัดประสบการณ์

การจัดประสบการณ์ในระดับเด็กเล็กนั้นไม่สอนเป็นรายวิชา แต่จัดในรูปแบบกิจกรรมบูรณาการให้เด็ก เรียนรู้ผ่านการเล่น ดังนั้นการจัดประสบการณ์ให้เด็กได้พัฒนาครบทุกด้านบรรลุจุดหมายตามหลักสูตรนั้น ผู้สอนจำเป็นต้องวางแผนการจัดประสบการณ์และรู้หลักการเขียนแผนการจัดประสบการณ์ เพื่อเป็น แนวทางในการปฏิบัติจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5.3.1 จุดประสงค์ของการเขียนแผนการจัดประสบการณ์

- 1) เพื่อให้ผู้สอนวางแผนล่วงหน้าในการจัดกิจกรรมร่วมกับเด็กได้อย่างเหมาะสมและ สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย
- 2) เพื่อให้ผู้สอนนำแผนการจัดประสบการณ์ไปใช้ในการจัดกิจกรรมมาประจำวันให้ บรรลุตามจุดหมายที่กำหนด

5.3.2 การทำแผนการจัดประสบการณ์

การจัดแผนการจัดประสบการณ์ให้บรรลุจุดหมายของหลักสูตร ผู้สอนควรดำเนินการตามขั้นตอน ต่อไปนี้

- 1) ศึกษาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 และเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง/ผู้สอนต้องศึกษาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยอย่างละเอียด จนเกิดความเข้าใจว่าจะพัฒนาเด็กอย่างไร เพื่อให้ บรรลุตามจุดหมายที่หลักสูตรกำหนดไว้ นอกจากนี้ควรศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติมเพื่อให้มีความเข้าใจ ยิ่งขึ้น เช่น คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ข้อมูลพัฒนาการเด็ก พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542
- 2) วิเคราะห์หลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ความสัมพันธ์ของมาตรฐาน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ (จุดหมาย) ตัวบ่งชี้สภาพที่พึงประสงค์ ของเด็กอายุ 2-5 ปี ผู้สอนต้องวิเคราะห์ ความสัมพันธ์ของมาตรฐาน ตัวบ่งชี้สภาพที่พึงประสงค์ของเด็กอายุ 2-5 ปี เพื่อนำไปพิจารณาสาระการ เรียนรู้
- 3) วิเคราะห์สาระการเรียนรู้ ผู้สอนต้องศึกษาหลักสูตรปฐมวัยส่วนที่เป็นสาระการ เรียนรู้ที่กำหนดไว้ 2 ส่วน คือ ส่วนที่เป็นประสบการณ์สำคัญและส่วนที่เป็นสาระที่ควรเรียนรู้ โดยผู้สอน จะต้องวิเคราะห์และเลือกนำมากำหนดหน่วยการจัดประสบการณ์
- 4) กำหนดรูปแบบการจัดประสบการณ์ เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนจะต้องกำหนดรูปแบบการ จัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยซึ่งมีหลากหลาย รวมทั้งศึกษาแนวคิดจากนวัตกรรมที่ผู้สอนต้องใช้ สอดแทรกลงในการจัดประสบการณ์ สำหรับรูปแบบที่นิยมใช้จัดประสบการณ์ในระดับปฐมวัยคือ หน่วย การจัดประสบการณ์ ผู้สอนสามารถกำหนดหน่วยการจัดประสบการณ์เป็นรายสัปดาห์ บางสัปดาห์อาจใช้ หน่วยการจัดประสบการณ์ตามความสนใจของเด็ก โดยพิจารณาข้อมูลหลักสูตรสถานศึกษา ตัวเด็ก สภาพแวดล้อม สังคม วัฒนธรรม ประกอบ ทั้งนี้สามารถยืดหยุ่นตามความเหมาะสม
- 5) จัดทำหลักสูตรศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในรูปแบบการบูรณาการร่วมกับ สาระการเรียนรู้ ระดับท้องถิ่น สำหรับการจัดประสบการณ์แบบหน่วย ผู้สอนต้องกำหนด หัวเรื่อง โดยใช้เป็นแกนกลางใน การจัดประสบการณ์ให้กับเด็ก การกำหนดหัวเรื่องสามารถทำได้ 3 วิธี

- (1) เด็กเป็นผู้กำหนด
- (2) ผู้สอนและเด็กร่วมกันกำหนด
- (3) ผู้สอนเป็นผู้กำหนด

6) เขียนแผนการจัดประสบการณ์ ผู้สอนควรพิจารณาเขียนแผนการจัดประสบการณ์ที่ ผู้สอนนำไปใช้ได้จริงและเกิดประโยชน์ต่อเด็กปฐมวัยที่ผู้สอนรับผิดชอบ ทั้งนี้จะต้องสอดคล้องกับหลัก การศึกษาปฐมวัย

(1) นำหน่วยการจัดประสบการณ์มากำหนดรายละเอียดสาระการเรียนรู้ เมื่อได้หน่วยการจัดประสบการณ์แล้ว ผู้สอนกำหนดรายละเอียด สาระการเรียนรู้ให้เข้ากับหัวเรื่องหน่วยการจัดประสบการณ์ สาระการเรียนรู้ประกอบด้วยประสบการณ์สำคัญและ สาระที่ควรเรียนรู้ ซึ่งสาระที่ควรเรียนรู้ในหลักสูตรนั้นเป็นสาระที่ไม่ได้กำหนดรายละเอียดในเนื้อหาให้

(2) สังเกตหรือระดมความคิดจากเด็ก ผู้สอนจะสนทนากับเด็ก เพื่อจะได้ทราบว่าเด็กมีประสบการณ์เดิมในหัวเรื่อง นั้นมากน้อยเพียงใด เด็กอยากทราบอะไรเพิ่มเติม และผู้สอนควรตรวจสอบหลักสูตรเพื่อเพิ่มเติมสิ่งที่เด็ก ควรเรียนรู้ในหน่วยหรือหัวเรื่องนั้นๆ

(3) เขียนแผนการจัดประสบการณ์ เมื่อได้ขยายสาระที่เด็กต้องการรู้และสาระที่ผู้สอนคิดว่าเด็กควรรู้เพิ่มแล้ว ผู้สอนต้องเขียนแผนการจัดประสบการณ์ โดยคำนึงถึงมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้สภาพที่ พึงประสงค์ ในเด็กแต่ละกลุ่มอายุที่ผู้สอนรับผิดชอบประสบการณ์สำคัญที่คาดว่าจะเกิด สื่อ กิจกรรม และ การประเมิน

5.4 ด้านสื่อและนวัตกรรมการจัดประสบการณ์เรียนรู้

สื่อเป็นตัวกลางในการถ่ายทอดเรื่องราวเนื้อหาจากผู้ส่งไปยังผู้รับในการเรียน การสอน สื่อเป็นตัวกลาง นำความรู้จากผู้สอนสู่เด็ก ทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ที่วางไว้ ช่วยให้เด็กได้รับประสบการณ์ ตรง ทำให้สิ่งที่ป็นนามธรรมเข้าใจยากกลายเป็นรูปธรรมที่เด็กเข้าใจได้ ง่าย เรียนรู้ได้ง่าย รวดเร็ว เพลิดเพลิน เกิดการเรียนรู้และการค้นพบด้วยตนเอง

5.4.1 แนวทางการดำเนินการใช้สื่อ

- 1) ใช้สื่อที่เป็นของจริง สื่อธรรมชาติ และสื่อภูมิปัญญาท้องถิ่น
- 2) ใช้สื่อจากแหล่งการเรียนรู้ที่อยู่อย่างหลากหลาย ทั้งที่บ้าน ศูนย์ฯ ชุมชน
- 3) ใช้สื่อที่คำนึงถึงความปลอดภัยต่อตัวเด็ก
- 4) ใช้สื่อเพื่อพัฒนาเด็กในด้านต่างๆ ให้ครบทุกด้านทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์
- 5) จิตใจ สังคม และสติปัญญา โดยบูรณาการผ่านการเล่น และเน้นให้เด็กเกิดการเรียนรู้ ด้วยการกระทำโดยใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้า
- 6) ใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้ที่ระบุไว้ในแผนการจัด ประสบการณ์
- 7) บูรณาการกิจกรรมการเรียนรู้สู่แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น
- 8) เปิดโอกาสให้เด็กเรียนรู้จากสื่อเทคโนโลยีต่างๆ เช่น ซีดีรอม

วิถีทัศน์

9) ปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็ก โดยร่วม

จัดหาสื่อ

5.5 ด้านการวัดผลและประเมินผล

ให้ครอบคลุมถึงการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการประเมินผล ส่งเสริมความสามารถให้ประเมินผลอย่างถูกต้อง จัดให้มีการวัดและประเมินผลที่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด ปรับปรุงการสร้างเครื่องมือวัดผลให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และคอยดูแลควบคุมการดำเนินการวัดผลและประเมินผลเป็นระยะๆ รวมทั้งการตรวจสอบการจัดทำสมุดประจำชั้นและสมุดประจำตัวนักเรียนให้ถูกต้องเรียบร้อยและเป็นปัจจุบัน

การประเมินพัฒนาการเด็กอายุ 2-5 ปี เป็นการประเมินพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญาของเด็ก โดยถือเป็นกระบวนการต่อเนื่อง และเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมปกติที่จัดให้เด็กใน แต่ละวัน ทั้งนี้มุ่งนำข้อมูลการประเมินมาพิจารณา ปรับปรุง วางแผนการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้เด็กแต่ละคนได้รับการพัฒนาตามจุดหมายของหลักสูตรการประเมินพัฒนาการควรวัดหลัก ดังนี้

5.5.1 ประเมินพัฒนาการของเด็กครบทุกด้านและนำผลมาพัฒนาเด็ก

5.5.2 ประเมินเป็นรายบุคคลอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่องตลอดปี

5.5.3 สภาพการประเมินควรมีลักษณะเช่นเดียวกับการปฏิบัติกิจกรรม

ประจำวัน

5.5.4 ประเมินอย่างเป็นระบบ มีการวางแผน เลือกใช้เครื่องมือและจัดบันทึก

ไว้เป็นหลักฐาน

5.5.5 ประเมินตามสภาพจริงด้วยวิธีการหลากหลายเหมาะสมกับเด็ก รวมทั้งใช้แหล่งข้อมูลหลายๆ ด้าน ไม่ควรใช้วิธีการทดสอบ

สำหรับวิธีการประเมินที่เหมาะสมและควรใช้กับเด็กอายุ 2-5 ปี ได้แก่ การสังเกต การบันทึกพฤติกรรม การสนทนา การสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลผลงานเด็กที่เก็บอย่างมีระบบ

5.6 ด้านการนิเทศการศึกษา

การนิเทศการศึกษา เป็นงานที่ครอบคลุมถึงการให้ความช่วยเหลือให้คำแนะนำปรึกษาทางวิชาการ เพื่อให้การดำเนินงานต่างๆ ภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความสอดคล้องกับหลักสูตรฯ การใช้วิธีการนิเทศ สามารถทำได้หลากหลาย ทั้งนี้ต้องปฏิเสธสม่ำเสมอและเป็นระบบ

5.7 ด้านการวิจัยในชั้นเรียน

การวิจัยในชั้นเรียน เป็นงานวิจัยที่มุ่งพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้อหรือพัฒนาพฤติกรรม ของผู้เรียนให้มีคุณภาพตามที่กำหนด ในหลักสูตรหรือสังคมคาดหวัง ซึ่งดำเนินการโดยครูผู้ดูแลเด็กหรือ ดำเนินการร่วมกับหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผู้เรียน โดยส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างน้อยภาค เรียนละ 1 เรื่อง

5.8 ด้านโภชนาการ

การดำเนินงานโภชนาการใช้แนวทางการดำเนินงานโภชนาการในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของกรมอนามัย ซึ่งงานโภชนาการที่สำคัญมี 2 ส่วนคือ การจัดอาหารสำหรับเด็กเล็ก และการ

แผนการเจริญเติบโตของเด็ก เพื่อให้เด็กได้รับอาหารตามวัยที่เหมาะสมและเพียงพอ ส่งผลต่อการเจริญเติบโตของเด็กเป็นพื้นฐาน ของการมีสุขภาพที่ดี มีพัฒนาการเหมาะสมตามวัย ส่งเสริมให้เด็กได้รับอาหารครบ 5 หมู่รวมทั้งน้ำดื่ม สะอาด และสารอาหารที่จำเป็น ดังนี้

5.8.1 อาหารหลัก 5 หมู่

ประเทศไทย แบ่งอาหารชนิดต่างๆ ที่รับประทานเป็น 5 หมู่ เพื่อเป็นแนวทางง่ายๆ ที่ใช้ แนะนำการรับประทานอาหารว่าควรกินให้ครบ 5 หมู่ โดยอาหารในหมู่เดียวกันสามารถกินทดแทนกันได้ เพื่อให้ร่างกายได้รับสารอาหารต่างๆ ครบถ้วนและเพียงพอ เพื่อการมีภาวะโภชนาการที่ดี อาหาร 5 หมู่ ประกอบด้วย

หมู่ที่ 1 เนื้อสัตว์ ไข่ นม และถั่วเมล็ดแห้ง

หมู่ที่ 2 ข้าว แป้ง เผือก มัน และน้ำตาล

หมู่ที่ 3 ผักต่างๆ เช่น ผักบุ้ง ตำลึง คื่นช่าย ฟักทอง ถั่วฝักยาว ฯลฯ

หมู่ที่ 4 ผลไม้ต่างๆ เช่น กล้วย ส้ม มะละกอ มะม่วง สับปะรด ขนุน

ฝรั่ง ลางสาด ฯลฯ

หมู่ที่ 5 ไขมันต่างๆ เช่น ไขมันจากสัตว์และไขมันจากพืช

5.8.2 เด็กปฐมวัยควรดื่มน้ำสะอาดให้เพียงพอทุก 45 นาที เพื่อให้สมองสามารถเรียนรู้ได้เต็ม ศักยภาพ

5.8.3 การปรุงอาหารต้องใช้เครื่องปรุงที่มีส่วนประกอบของไอโอดีนด้วยทุกครั้ง เช่น เกลือ ไอโอดีน น้ำปลาไอโอดีน

5.8.4 ใน 1 สัปดาห์ควรจัดอาหารให้มีธาตุเหล็กประมาณ 1-2 มื้อ

5.8.5 สารอาหารที่จำเป็นสำหรับเด็ก

สารอาหารหลักที่เด็กต้องการ คือ คาร์โบไฮเดรตและไขมันซึ่งเป็นสารอาหารที่ให้ พลังงานและโปรตีนเป็นสารอาหารที่ช่วยในการเจริญเติบโตและเสริมสร้างเนื้อเยื่อ เราจะได้โปรตีนจาก เนื้อสัตว์ต่างๆ ไข่ นม และถั่วเมล็ดแห้ง เด็กเล็กมีความต้องการพลังงานและสารอาหารต่อน้ำหนักตัว มากกว่าผู้ใหญ่ หากได้รับพลังงานไม่เพียงพอ ร่างกายจะนำไปใช้เพื่อเป็นพลังงาน ทำให้โปรตีนไม่ถูก นำไปใช้ในเรื่องการเจริญเติบโต ทำให้เด็กเตี้ย แคระแกร็น และอาหารสำหรับเด็กควรมีไขมันเป็น ส่วนประกอบในปริมาณที่พอเหมาะเพื่อให้ได้รับกรดไขมันที่จำเป็น นอกจากนั้นยังมีสารอาหารอื่นๆ ที่มี ความสำคัญต่อการเจริญเติบโตของเด็ก ได้แก่ แคลเซียม ไอโอดีน วิตามินเอ

5.8.6 การติดตามผลการดำเนินงานโภชนาการ

หลังจากที่ให้คำแนะนำกับพ่อแม่/ผู้ปกครองเด็ก และดำเนินการส่งเสริมภาวะ โภชนาการหรือแก้ไขปัญหาแล้ว จะต้องมีการติดตามผลการดำเนินงานนั้น เพื่อดูว่าวิธีการส่งเสริมภาวะ โภชนาการหรือแก้ไขปัญหานั้นได้ผลเป็นอย่างไร

1) ในกรณีที่เด็กมีการเจริญเติบโตดี ติดตามโดยชั่งน้ำหนัก วัดส่วนสูงตามปกติ

2) ในกรณีที่เด็กอยู่ในระดับเสี่ยง ต่อการขาดอาหาร (น้ำหนักค่อนข้างน้อย ค่อนข้างเตี้ย ค่อนข้างผอม หรือเสี่ยงต่อภาวะอ้วน (เริ่มอ้วนหรืออ้วน) ให้ติดตามโดย

การชั่งน้ำหนักทุกเดือนและวัด ส่วนสูงทุก 3 เดือน เมื่อชั่งน้ำหนัก-วัดส่วนสูงแล้ว นำน้ำหนักส่วนสูงมา จดลงในกราฟฯ ทั้ง 3 ตัวชี้วัด เพื่อดู ว่าเด็กมีแนวโน้มการเจริญเติบโตเป็นอย่างไร ภาวะโภชนาการ เปลี่ยนแปลงหรือไม่

5.9 ด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (กิจกรรมวันสำคัญต่างๆ/โครงการที่ ส่งเสริมผู้เรียน)

5.9.1 กิจกรรมวันสำคัญต่างๆ เช่น วันพ่อ วันแม่ วันเด็ก วันปี ใหม่ วันสำคัญ

ทางศาสนา ฯลฯ

5.9.2 โครงการต่างๆ ที่บรรจุไว้ในแผนพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

5.10 ด้านการประเมินคุณภาพภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

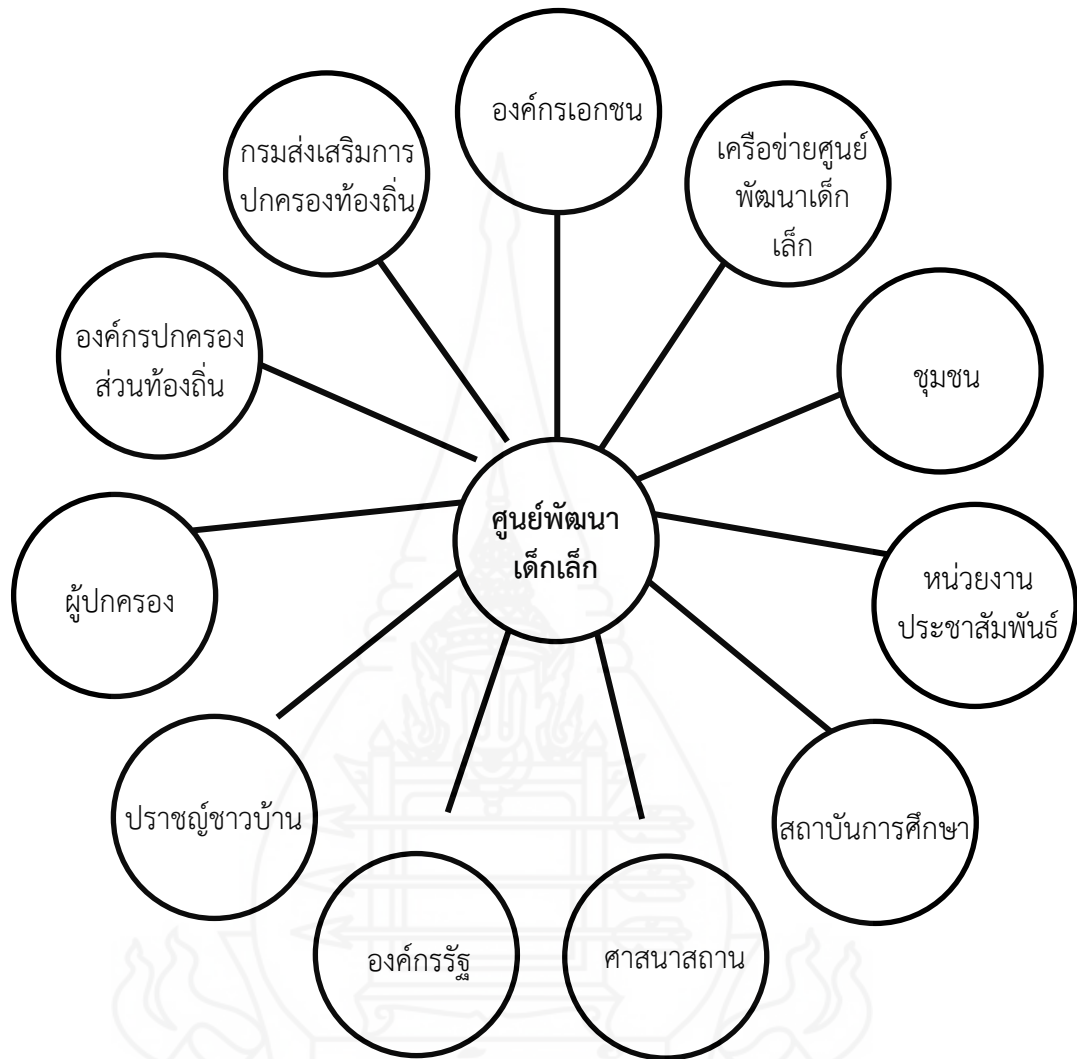
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสามารถประเมินคุณภาพภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้โดย ใช้มาตรฐานการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่กรมส่งเสริมการปกครอง ส่วนท้องถิ่นกำหนด เพื่อให้ศูนย์ พัฒนาเด็กเล็กมีมาตรฐาน และมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของชุมชน

มาตรฐานที่ 5 ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนทุกภาคส่วน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช 2545 มาตรา 29 กำหนดให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัวยุ ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ส่งเสริม ความเข้มแข็งของชุมชนโดยจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน เพื่อให้ ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม มี การแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญา และวิทยาการต่างๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้ สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการรวมทั้งหาวิธีการ สนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ พัฒนาระหว่างชุมชน

ในการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงต้องคำนึงถึงการ มีส่วนร่วมกัน ทุกภาคส่วนในสังคมเพื่อให้เป็นไปตามกฎหมาย อีกทั้งยังเป็นการใช้ต้นทุนทางสังคมที่มี อยู่ในองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การจัดการ ศึกษาในศูนย์พัฒนา เด็กเล็กเป็นการสร้างพื้นฐานการศึกษาให้แก่เด็กเล็ก ที่จะทำให้มีการสานเสริม การศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน ต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถตอบสนองความต้องการของสังคม จนเป็นที่ยอมรับในศักยภาพของ การบริหารจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กระบวนการบริหารแบบการมีส่วนร่วมจึงมีความ จำเป็นอย่างยิ่งต่อการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพราะจะทำให้สามารถขับเคลื่อนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไปสู่มาตรฐานการบริหารแบบมีส่วนร่วม ซึ่งเป็น การระดมสรรพกำลังจากทุกภาคส่วนของสังคม ภายใต้ทักษะ การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพของ ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครู ผู้ดูแลเด็ก และผู้เกี่ยวข้องที่จะทำ ให้เกิดความพร้อมใจที่จะร่วมมือในการจัดการศึกษาของ ศูนย์พัฒนาเด็ก เล็กให้ก้าวหน้าต่อไป บุคคล ครอบครัวยุ องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรรัฐ สถาบันการศึกษา และศาสนสถาน สามารถมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ได้ทั้งด้านวิชาการ ด้าน อาคารสถานที่ ด้านงบประมาณ ด้านบุคลากร และด้านความสัมพันธ์กับชุมชน

แผนภาพกระบวนการมีส่วนร่วม

ภาพที่ 2.2 แสดงกระบวนการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

ที่มา: กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (2553, น. 52)

กระบวนการมีส่วนร่วมกันทุกภาคส่วนในสังคม ในการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ทุกภาคส่วนไม่ว่าจะเป็น ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันการศึกษา และศาสนสถาน สามารถมีส่วนร่วมในการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ได้แก่

1. ร่วมระดมสรรพกำลังและทรัพยากรเพื่อการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
2. ร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติ เพื่อการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
3. ร่วมตรวจสอบ ร่วมประเมินศูนย์ ร่วมแก้ไข เพื่อการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

มาตรฐานที่ 6 ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย

เพื่อให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่มีคุณภาพ และได้มาตรฐานในการอบรมเลี้ยงดู จัดประสบการณ์และส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้แก่เด็กปฐมวัยอย่าง ครอบคลุม กว้างขวาง เป็นพื้นฐานของการศึกษา เพื่อพัฒนาคนอย่างมีคุณภาพ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้ง หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครู ผู้ดูแลเด็ก ผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็ก ผู้บริหารและ ผู้เกี่ยวข้องขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงต้องส่งเสริมการสร้างเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัยทั้งใน ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระดับอำเภอ ระดับจังหวัด ระดับภาค โดยมีวัตถุประสงค์และแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นแหล่งแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัย
2. เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีศักยภาพในการพัฒนาเด็กเล็ก
3. เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งในการปฏิบัติงานด้านพัฒนาเด็กปฐมวัยระหว่างหัวหน้าศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก ครูผู้ดูแลเด็ก ผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็ก บริหาร และผู้ที่เกี่ยวข้องขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

4. เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กปฐมวัย

แนวทางปฏิบัติงาน

1. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่งเสริมสนับสนุนการจัดประชุมหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครู ผู้ดูแลเด็ก ผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็ก ระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อกำหนดแผนความร่วมมือ ในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

2. จัดทำแผนงาน ปฏิทินงาน แนวทางการปฏิบัติงานตามกำหนดการ

3. ส่งแผนงานและปฏิทินงานให้ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นสังกัด

พิจารณาเห็นชอบ

4. แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานเครือข่ายศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

5. ดำเนินการตามแผนงานและปฏิทินงานที่กำหนดไว้

6. สรุปและรายงานผลการดำเนินงานให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นสังกัด

หมายเหตุ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถปรับรูปแบบ และกิจกรรมภายใต้ความร่วมมือได้ตาม บริบทของแต่ละท้องถิ่น

การส่งเสริมสนับสนุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะหน่วยงานผู้จัดการศึกษาปฐมวัยมีบทบาทหน้าที่ในการ ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาเด็กปฐมวัย ตามศักยภาพ ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณและการ พัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง

2. ดำเนินการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์งานพัฒนาเครือข่าย

3. ประเมินผลการพัฒนา

4. สนับสนุนให้บุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีความก้าวหน้าในวิชาชีพและมีขวัญกำลังใจใน การปฏิบัติหน้าที่

1.4 คุณภาพของผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษา (ขั้นพื้นฐาน) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

พัฒนาการของมนุษย์เป็นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตั้งแต่เริ่มปฏิสนธิต่อเนื่องไปตลอดชีวิต ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ ซึ่งเด็กแต่ละคนจะมีพัฒนาและการเจริญเติบโตที่ต่างกันไปตามวัยในแต่ละคน ทั้งพัฒนาการด้านร่างกาย จิตใจ-อารมณ์ สังคม และสติปัญญา โดยที่พัฒนาการแต่ละด้านมีทฤษฎีต่างๆ ที่อธิบายเป็นลำดับขั้น อาทิ ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาที่อธิบายว่าเด็กเกิดมาพร้อมวุฒิภาวะ ซึ่งพัฒนาขึ้นตามอายุ ประสบการณ์ สิ่งแวดล้อม ทฤษฎีพัฒนาการทางร่างกายที่อธิบายการเจริญเติบโตและพัฒนาการของเด็กมีลักษณะต่อเนื่องเป็นลำดับขั้น เด็กจะพัฒนาถึงขั้นใดจะต้องเกิดวุฒิภาวะของความสามารถขั้นนั้นก่อน หรือทฤษฎีพัฒนาการทางบุคลิกภาพ ที่อธิบายว่าเด็กจะพัฒนาได้ดีถ้าในแต่ละช่วงอายุเด็กได้รับการตอบสนองในสิ่งที่ตนพอใจ ได้รับความรัก ความอบอุ่นอย่างเพียงพอจากผู้ใกล้ชิด ซึ่งแนวคิดเกี่ยวกับพัฒนาการนี้ช่วยให้ผู้ปกครอง บุคลากรทางการศึกษา ได้เข้าใจเด็ก เป็นการช่วยส่งเสริมให้เด็กได้รับการพัฒนารอบด้านได้อย่างเหมาะสมกับวัยและเต็มศักยภาพ แต่ทั้งนี้พัฒนาการแต่ละวัยอาจเกิดขึ้นตามวัยมากน้อยแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อม การอบรมเลี้ยงดู และประสบการณ์ที่เด็กได้รับ (สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2547)

พัฒนาการเด็กในช่วงปฐมวัยเป็นพื้นฐานของการพัฒนาการซึ่งจะส่งผลกระทบต่อเด็กในวัยต่อมาของชีวิต ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์และสังคม ซึ่งเด็กที่เติบโตมาจะมีคุณภาพมากน้อยเพียงใดนั้นย่อมอยู่กับการพัฒนาในช่วงปฐมวัย ดังนั้นจึงต้องเอาใจใส่ให้เด็กได้รับการกระตุ้นและส่งเสริมพัฒนาอย่างถูกวิธี และมีคุณภาพ เพื่อเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าของประเทศต่อไป

คุณภาพผู้เรียนที่สังคมพึงประสงค์ ได้ระบุไว้อย่างชัดเจนในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 ในมาตรา 6 ระบุว่า “การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ (หมายถึง สุขกาย สุขใจ) สติปัญญา ความรู้ (หมายถึง เป็นคนเก่ง) และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (หมายถึง เป็นคนดีของคนรอบข้างและสังคม)” และในมาตรา 7 ระบุไว้ว่า “ในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิหน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง” ซึ่งสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ที่ได้มุ่งพัฒนาให้เด็กมีพัฒนาการที่เหมาะสมกับวัย ความสามารถและความแตกต่างของแต่ละบุคคล ทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา เพื่อให้

เด็กสามารถพัฒนาตนเองเป็นคนดี คนเก่ง มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการเรียนรู้และสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างปกติสุขในอนาคต (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2554) สอดคล้องกับมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแห่งชาติของสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ที่ได้ระบุตัวบ่งชี้เกี่ยวกับคุณภาพเด็ก คือ เด็กมีพัฒนาการด้านร่างกายและสุขนิสัยในการดูแลสุขภาพของตน พัฒนาการด้านอารมณ์-จิตใจ สังคม การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์ และพัฒนาการด้านสติปัญญา สำนักประสานพัฒนาการจัดการศึกษาท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (2553) ได้กำหนดมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามวัยของเด็กโดยรวม ซึ่งเน้นให้เด็กมีพัฒนาการ 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญา สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (2557) ได้กำหนดตัวบ่งชี้พื้นฐานและเกณฑ์การประเมินคุณภาพเกี่ยวกับผู้เรียน 5 ด้าน คือ เด็กมีพัฒนาการด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ ด้านสังคม ด้านสติปัญญาสมวัย และมีความพร้อมศึกษาต่อในขั้นต่อไป และสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ได้ระบุคุณลักษณะตามวัยของเด็กโดยเน้นพัฒนาการ 4 ด้าน คือ พัฒนาการด้านร่างกาย ด้านอารมณ์และจิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2547)

กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย มีหน้าที่ในการส่งเสริมและสนับสนุน จัดการศึกษาในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีมาตรฐานและมีคุณภาพ สามารถพัฒนาเด็กปฐมวัยที่เข้ารับบริการภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีพัฒนาการสมบูรณ์ตามวัยครบทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ซึ่งกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นได้ส่งเสริมและสนับสนุนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดตั้งเองและศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่รับถ่ายโอนจากส่วนราชการต่างๆ ทั้งในด้านงบประมาณ ด้านอาคารสถานที่ ด้านบุคลากร และด้านวิชาการโดยด้านวิชาการกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นได้จัดทำมาตรฐานการศึกษา (ขั้นพื้นฐาน) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 23 มาตรฐาน 94 ตัวบ่งชี้ เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีมาตรฐาน และผู้เรียนมีคุณภาพเท่าเทียมกันทุกแห่ง ดังนี้

มาตรฐานที่ 1 ครู/ผู้ดูแลเด็กมีคุณธรรมจริยธรรมมีวุฒิ/ความรู้ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบหมั่นพัฒนาตนเอง มีครูและบุคลากรสนับสนุนเพียงพอ ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ จำนวน 5 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

- ตัวบ่งชี้ที่ 1.1 มีคุณธรรม จริยธรรม และการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู
- ตัวบ่งชี้ที่ 1.2 ครู/ผู้ดูแลเด็กมีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรีทางการศึกษา
- ตัวบ่งชี้ที่ 1.3 มีความมุ่งมั่นพัฒนาตนเอง แสวงหาความรู้ เทคนิควิธีการสอนใหม่ๆ
- ตัวบ่งชี้ที่ 1.4 มีจำนวนครู/ผู้ดูแลเด็กและบุคลากรสนับสนุนเพียงพอ
- ตัวบ่งชี้ที่ 1.5 มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน

มาตรฐานที่ 2 ครู/ผู้ดูแลเด็กมีความสามารถในการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้ อย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ จำนวน 4 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

ตัวบ่งชี้ที่ 2.1 มีความรู้ ความเข้าใจหลักการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย

ตัวบ่งชี้ที่ 2.2 ครู/ผู้ดูแลเด็กมีความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ตัวบ่งชี้ที่ 2.3 ครู/ผู้ดูแลเด็กมีความสามารถในการผลิตสื่อและใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองและผู้เรียน

ตัวบ่งชี้ที่ 2.4 มีการประเมินพัฒนาการที่สอดคล้องกับสภาพจริง เหมาะสมตามวัย มาตรฐานที่ 3 หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีคุณธรรมจริยธรรม มีภาวะผู้นำและมีความสามารถในการบริหารจัดการ ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ จำนวน 4 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

ตัวบ่งชี้ที่ 3.1 มีคุณธรรม จริยธรรม และปฏิบัติตามจรรยาวิชาชีพการบริหารการศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 3.2 มีความคิดริเริ่ม มีวิสัยทัศน์ และเป็นผู้นำทางวิชาการ

ตัวบ่งชี้ที่ 3.3 หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความสามารถในการบริหารงานวิชาการ และการจัดการ

ตัวบ่งชี้ที่ 3.4 หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล ผู้เกี่ยวข้องพึงพอใจ

มาตรฐานที่ 4 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีจำนวนผู้เรียนและอายุตามเกณฑ์ ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ จำนวน 2 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

ตัวบ่งชี้ที่ 4.1 มีอัตราส่วนจำนวนผู้เรียนต่อห้องเรียนตามเกณฑ์ที่กำหนด

ตัวบ่งชี้ที่ 4.2 ผู้เรียนมีเกณฑ์อายุตามมาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

มาตรฐานที่ 5 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีทรัพยากร และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ จำนวน 4 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

ตัวบ่งชี้ที่ 5.1 มีอาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องเรียน ลานกิจกรรม สนามเด็กเล่น วัสดุ ครุภัณฑ์ เพียงพอ

ตัวบ่งชี้ที่ 5.2 มีการสนับสนุนงบประมาณและทรัพยากรเพื่อการจัดการศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 5.3 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีสื่อ เทคโนโลยี สารสนเทศ และนวัตกรรมที่เหมาะสมต่อการจัดการศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 5.4 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีสภาพแวดล้อม พื้นที่สีเขียว และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการจัดการศึกษา

มาตรฐานที่ 6 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดองค์กร โครงสร้าง ระบบการบริหารและพัฒนาองค์กรอย่างเป็นระบบและครบวงจร ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ จำนวน 3 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

ตัวบ่งชี้ที่ 6.1 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดองค์กร โครงสร้าง และระบบการบริหารงานที่เหมาะสม

ตัวบ่งชี้ที่ 6.2 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศอย่างครอบคลุม และทันต่อการใช้งาน

ตัวบ่งชี้ที่ 6.3 พัฒนาครู/ผู้ดูแลเด็กและบุคลากรอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง
 มาตรฐานที่ 7 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดการศึกษาโดยใช้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นฐาน
 ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ จำนวน 5 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

ตัวบ่งชี้ที่ 7.1 กระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 7.2 มีการบริหารเชิงกลยุทธ์และใช้หลักการมีส่วนร่วม

ตัวบ่งชี้ที่ 7.3 มีคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กร่วมพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ตัวบ่งชี้ที่ 7.4 บริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงานและเป้าหมายชัดเจน

ตัวบ่งชี้ที่ 7.5 การตรวจสอบและถ่วงดุลในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

มาตรฐานที่ 8 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดทำหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ที่เน้น
 ผู้เรียนเป็นสำคัญ ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ จำนวน 8 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

ตัวบ่งชี้ที่ 8.1 หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยเหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น

ตัวบ่งชี้ที่ 8.2 การจัดกิจกรรมอย่างหลากหลายตามความสนใจของผู้เรียน

ตัวบ่งชี้ที่ 8.3 ส่งเสริมให้ครู/ผู้ดูแลเด็ก จัดทำแผนการจัดประสบการณ์ที่เน้นผู้เรียน

เป็นสำคัญ

ตัวบ่งชี้ที่ 8.4 ส่งเสริมพัฒนานวัตกรรมการจัดประสบการณ์การเรียนรู้และสื่อการ
 เรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้

ตัวบ่งชี้ที่ 8.5 มีแหล่งเรียนรู้และนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดประสบการณ์

ตัวบ่งชี้ที่ 8.6 ส่งเสริมการศึกษา/วิจัยเพื่อพัฒนาการจัดประสบการณ์ ติดตามผลและ

ใช้ผลเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ

ตัวบ่งชี้ที่ 8.7 การบันทึก การรายงานผลและการส่งต่อข้อมูลของผู้เรียนอย่างเป็น

ระบบ

ตัวบ่งชี้ที่ 8.8 การนิเทศการจัดประสบการณ์การเรียนรู้และนำผลไปปรับปรุงอย่าง

สม่ำเสมอ

มาตรฐานที่ 9 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดโครงการ/กิจกรรมส่งเสริมคุณภาพผู้เรียน
 อย่างหลากหลาย ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ จำนวน 7 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

ตัวบ่งชี้ที่ 9.1 จัดทำและพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

ตัวบ่งชี้ที่ 9.2 จัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการทางสมอง ตอบสนองความสนใจและ

ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน

ตัวบ่งชี้ที่ 9.3 จัดกิจกรรมส่งเสริมและตอบสนองความสามารถพิเศษและความถนัด

ของผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ

ตัวบ่งชี้ที่ 9.4 จัดกิจกรรมส่งเสริมค่านิยมที่ดีงาม

ตัวบ่งชี้ที่ 9.5 จัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถด้านดนตรี ศิลปะและการเคลื่อนไหว

ตัวบ่งชี้ที่ 9.6 จัดกิจกรรมสืบสานวัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาไทยอย่าง

สร้างสรรค์

ตัวบ่งชี้ที่ 9.7 จัดกิจกรรมส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรง

เป็นประมุข

มาตรฐานที่ 10 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดสภาพแวดล้อมและการบริการที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ จำนวน 5 ตัวบ่งชี้ ดังนี้
ตัวบ่งชี้ที่ 10.1 จัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ มีอาคารสถานที่เหมาะสม

ตัวบ่งชี้ที่ 10.2 มีการส่งเสริมสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยของผู้เรียน

ตัวบ่งชี้ที่ 10.3 ให้บริการเทคโนโลยีสารสนเทศทุกรูปแบบที่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองและการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม

ตัวบ่งชี้ที่ 10.4 จัดห้องเรียน ห้องพิเศษ พื้นที่สีเขียว สนามเด็กเล่น และสิ่งอำนวยความสะดวกเพียงพอให้อยู่ในสภาพใ้การใช้การได้ดี

ตัวบ่งชี้ที่ 10.5 มีและใช้แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นทั้งในและนอกศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

มาตรฐานที่ 11 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความร่วมมือระหว่างบ้าน องค์กรทางศาสนา สถาบันการศึกษา องค์กรภาครัฐและเอกชนเพื่อพัฒนาวิธีการเรียนรู้ในชุมชน ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ จำนวน 2 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

ตัวบ่งชี้ที่ 11.1 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นแหล่งเรียนรู้และบริการชุมชน

ตัวบ่งชี้ที่ 11.2 มีการจัดกิจกรรมและเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

มาตรฐานที่ 12 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดระบบประกันคุณภาพภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างต่อเนื่องตามระบบวงจรคุณภาพ PDCA ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ จำนวน 5 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

ตัวบ่งชี้ที่ 12.1 จัดระบบบริหารและสารสนเทศของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ตัวบ่งชี้ที่ 12.2 จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยเน้นจุดเด่นที่สะท้อนถึงความเป็นอัตลักษณ์ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ตัวบ่งชี้ที่ 12.3 ดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 12.4 ประเมินคุณภาพการศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 12.5 จัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีเสนอหน่วยงานต้นสังกัดและสาธารณชน

มาตรฐานที่ 13 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์

ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ที่อิงตามคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ได้แก่ มีความขยัน มีความประหยัด มีความซื่อสัตย์และกตัญญู มีวินัย มีความสุภาพ มีความสะอาด และมีน้ำใจ โดยประกอบด้วยตัวบ่งชี้ จำนวน 9 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

ตัวบ่งชี้ที่ 13.1 มีความขยัน

ผู้เรียนมีความตั้งใจ สม่่าเสมอ อดทน รู้จักการรอคอยจนผลสำเร็จ

ตัวบ่งชี้ที่ 13.2 มีความประหยัด

ผู้เรียนเห็นคุณค่าของทุกสิ่งเก็บออมถนอมใช้อย่างพอเพียง

ตัวบ่งชี้ที่ 13.3 มีความซื่อสัตย์และกตัญญู

ผู้เรียนไม่พูดปด ไม่นำสิ่งของของผู้อื่นมาเป็นของตน และแสดงออกถึงความกตัญญู

ตัวบ่งชี้ที่ 13.4 มีวินัย

ผู้เรียนปฏิบัติตามข้อตกลงเบื้องต้นและมีความรับผิดชอบ

ตัวบ่งชี้ที่ 13.5 มีความสุภาพ

ผู้เรียนมีมารยาท สัมมาคารวะ อ่อนน้อม

ตัวบ่งชี้ที่ 13.6 มีความสะอาด

ผู้เรียนมีสุขนิสัยที่ดีในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน

ตัวบ่งชี้ที่ 13.7 มีความสามัคคี

ผู้เรียนให้ความร่วมมือและปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้

ตัวบ่งชี้ที่ 13.8 มีน้ำใจ

ผู้เรียนมีเมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เสียสละ มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น

ตัวบ่งชี้ที่ 13.9 มีวัฒนธรรมและความเป็นไทย

ผู้เรียนปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่น ความเป็นไทย และหลักศาสนาที่นับถือ

มาตรฐานที่ 14 ผู้เรียนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อมร่วมกับ

ผู้ปกครองและชุมชน

ผู้เรียนมีความตระหนัก เห็นคุณค่าของสิ่งแวดล้อม บอกผลกระทบต่อตนเองและสังคม จากการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อม ไม่ทำลายสภาพแวดล้อมในห้องเรียน และในโรงเรียน รักษาความสะอาดบริเวณโรงเรียน และรักษาสาธารณสมบัติ โดยประกอบด้วยตัวบ่งชี้ จำนวน 2 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

ตัวบ่งชี้ที่ 14.1 ตระหนัก รู้คุณค่าของสิ่งแวดล้อม

ผู้เรียนเห็นคุณค่าของสิ่งแวดล้อม สนใจธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม สนใจธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมรอบตัว บอกประโยชน์ของสิ่งแวดล้อม ดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมได้เหมาะสมกับวัย

ตัวบ่งชี้ที่ 14.2 มีส่วนร่วมพัฒนากิจกรรม/โครงการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทั้งในและนอกศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและท้องถิ่น

มาตรฐานที่ 15 ผู้เรียนมีทักษะในการปฏิบัติกิจกรรม สามารถปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติต่ออาชีพสุจริต

ผู้เรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น สร้างผลงาน แสดงออกถึงความภาคภูมิใจในตนเอง และผู้อื่นรวมทั้งมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต โดยประกอบด้วยตัวบ่งชี้ จำนวน 4 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

ตัวบ่งชี้ที่ 15.1 สนใจและปฏิบัติกิจกรรม

สนใจและปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองและชักชวนผู้อื่นปฏิบัติตาม

ตัวบ่งชี้ที่ 15.2 ปฏิบัติกิจกรรมสำเร็จและภูมิใจในผลงาน

ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมหรือสร้างผลงานสำเร็จและแสดงออกถึงความภูมิใจในตนเองและผู้อื่น

ตัวบ่งชี้ที่ 15.3 เล่นและปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้

ผู้เรียนเล่นและปฏิบัติกิจกรรมร่วมกัน เป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดี

ตัวบ่งชี้ที่ 15.4 มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต

ผู้เรียนสามารถบอกอาชีพที่สุจริตและไม่สุจริตได้

มาตรฐานที่ 16 ผู้เรียนมีทักษะ ด้านการคิด การใช้ภาษา การสังเกต การจำแนก การเปรียบเทียบ และแก้ปัญหาได้เหมาะสมกับวัย

ผู้เรียนสามารถอธิบายลักษณะ จำแนกประเภท จัดหมวดหมู่ และบอกความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ ตัดสินใจและแก้ปัญหาเกี่ยวกับการเล่นหรือการทำกิจกรรมได้เหมาะสมตามวัย สามารถถ่ายทอดความคิดตามจินตนาการของตนเองได้ที่มีรายละเอียด แปลกใหม่และหลากหลายตามความคิดของตนเอง โดยประกอบด้วยตัวบ่งชี้ จำนวน 3 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

ตัวบ่งชี้ที่ 16.1 สามารถบอกความเกี่ยวข้องของกับสิ่งต่างๆ ที่เกิดจากการเรียนรู้

ผู้เรียนบอกลักษณะ จำแนกประเภท จัดหมวดหมู่ และบอกความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ

ตัวบ่งชี้ที่ 16.2 แก้ปัญหาได้เหมาะสมกับวัย

ผู้เรียนตัดสินใจและแก้ปัญหาเกี่ยวกับการเล่นหรือการทำกิจกรรมได้เหมาะสมตามวัย

ตัวบ่งชี้ที่ 16.3 มีจินตนาการ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

ผู้เรียนถ่ายทอดความคิดตามจินตนาการของตนเองได้ที่มีรายละเอียด แปลกใหม่ และหลากหลายตามความคิดของตนเอง

มาตรฐานที่ 17 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย/แผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้

ผู้เรียนเคลื่อนไหวร่างกายโดยใช้กล้ามเนื้อใหญ่ กล้ามเนื้อเล็กอย่างประสานสัมพันธ์กันสมวัยสามารถปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ใช้ประสาทสัมผัสทั้ง ๕ ได้แก่ การมองเห็น การได้ยิน การดมกลิ่น การชิมรส กาสัมผัส บอก/เล่าความต้องการ ความรู้สึกของตนเองและถ่ายทอดเรื่องราวให้ผู้อื่นรับรู้และเข้าใจได้เหมาะสมกับวัย โดยประกอบด้วยตัวบ่งชี้ จำนวน 4 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

ตัวบ่งชี้ที่ 17.1 มีทักษะในการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ กล้ามเนื้อเล็ก

ผู้เรียนเคลื่อนไหวร่างกายและปฏิบัติกิจวัตรประจำวันและประสาทสัมพันธ์กันของกล้ามเนื้อใหญ่ กล้ามเนื้อเล็กเหมาะสมกับวัย

ตัวบ่งชี้ที่ 17.2 มีทักษะในการใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5

ผู้เรียนใช้ประสาทสัมผัสทั้ง ๕ ได้แก่ การมองเห็น การได้ยิน การดมกลิ่น การชิมรส การสัมผัสเหมาะสมกับวัย

ตัวบ่งชี้ที่ 17.3 มีทักษะในการสื่อสารที่เหมาะสมกับวัย

ผู้เรียนบอก/เล่าความต้องการ ความรู้สึกของตนเองและถ่ายทอดเรื่องราวให้ผู้อื่นรับรู้และเข้าใจได้เหมาะสมกับวัย

ตัวบ่งชี้ที่ 17.4 มีทักษะในการสังเกตและสำรวจ

ผู้เรียนบอกลักษณะ คุณสมบัติ สิ่งทีเรียนรู้จากการสังเกต สำรวจสิ่งแวดล้อมทั้งภายในภายนอกศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้เหมาะสมตามวัย

ตัวชี้วัดที่ 17.5 มีทักษะในเรื่องมิติสัมพันธ์ สามารถเชื่อมโยงความรู้และทักษะต่างๆ

ผู้เรียนบอก อธิบาย เปรียบเทียบสื่อความหมายของความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ
เกี่ยวกับรูปทรง ขนาด ตำแหน่ง และระยะทาง

ตัวชี้วัดที่ 17.6 มีความรู้ในเรื่องตนเอง บุคคลที่เกี่ยวข้อง ธรรมชาติและสิ่งต่างๆ
รอบตัว

ผู้เรียนมีความรู้ในเรื่องตนเอง รู้จักบุคคลและสถานที่และมีความรู้เกี่ยวกับธรรมชาติและ
สิ่งต่างๆ รอบตัว

มาตรฐานที่ 18 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และ
พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

ผู้เรียนมีความสนใจใฝ่รู้ รักการอ่าน และรู้จักตั้งคำถาม และมีความกระตือรือร้นใน
การเรียนรู้สิ่งต่างๆ รอบตัวและสนุกกับการเรียนรู้ โดยประกอบด้วยตัวบ่งชี้ จำนวน 2 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

ตัวบ่งชี้ที่ 18.1 มีความสนใจใฝ่รู้ รักการอ่าน และรู้จักตั้งคำถาม

ผู้เรียนมีความสนใจใฝ่รู้ รักการอ่าน และรู้จักตั้งคำถาม

ตัวบ่งชี้ที่ 18.2 มีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้สิ่งต่างๆ รอบตัวและสนุกกับการ
เรียนรู้

ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้สิ่งต่างๆ รอบตัวและสนุกกับการเรียนรู้ ทำ
กิจกรรมด้วยความสนใจและมีความสุข และแสดงความชื่นชอบต่อธรรมชาติ

มาตรฐานที่ 19 ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกายและจิตใจที่ดี

ผู้เรียนมีสุขนิสัยในการดูแลสุขภาพและป้องกันตนเองไม่ให้เกิดอุบัติเหตุ มีน้ำหนัก
ส่วนสูง สุขภาพอนามัย และพัฒนาการทางด้านร่างกายตามวัย มีความมั่นใจ กล้าแสดงออกอย่าง
เหมาะสมกับวัย และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อน ครู และผู้อื่น โดยประกอบด้วยตัวบ่งชี้ จำนวน 4
ตัวบ่งชี้ ดังนี้

ตัวบ่งชี้ที่ 19.1 มีสุขนิสัยในการดูแลสุขภาพและป้องกันตนเองไม่ให้เกิดอุบัติเหตุ

ผู้เรียนมีพฤติกรรมการอนามัยที่ดี รู้จักเลือกรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ รู้จัก
ระมัดระวังตนเองไม่เกิดอันตราย และมีสุขภาพกายและจิตใจที่ดี

ตัวบ่งชี้ที่ 19.2 มีน้ำหนัก ส่วนสูง สุขภาพอนามัย และพัฒนาการทางด้านร่างกาย
ตามวัย

ผู้เรียนมีน้ำหนัก ส่วนสูงตามเกณฑ์มาตรฐาน มีสุขภาพดี มีพัฒนาการด้านร่างกาย
ตามวัยและมีสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์

ตัวบ่งชี้ที่ 19.3 มีความมั่นใจ กล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมกับวัย

ผู้เรียนมีความมั่นใจ และกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมตามวัย และแสดงความชื่นชม
ความสามารถของผู้อื่น

ตัวบ่งชี้ที่ 19.4 มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อน ครู และผู้อื่น

ผู้เรียนยิ้มแย้มแจ่มใส และแสดงออกทางอารมณ์ได้อย่างเหมาะสมตามวัย สามารถ
เล่นและปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น

มาตรฐานที่ 20 ผู้เรียนมีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และการ
เคลื่อนไหว

ผู้เรียนมีความสนใจและร่วมกิจกรรมด้านศิลปะ สนใจและร่วมกิจกรรมด้านดนตรี และการเคลื่อนไหว และสนใจและร่วมกิจกรรมการออกกำลังกาย โดยประกอบด้วยตัวบ่งชี้ จำนวน 3 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

ตัวบ่งชี้ที่ 20.1 สนใจและร่วมกิจกรรมด้านศิลปะ

ผู้เรียนมีความสนใจธรรมชาติ และสิ่งสวยงามต่างๆ สนใจและชื่นชมในการทำงานศิลปะ และเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปะ

ตัวบ่งชี้ที่ 20.2 สนใจและร่วมกิจกรรมด้านดนตรี และการเคลื่อนไหว

ผู้เรียนสนใจและมีความสุขกับเพลง ดนตรี และการเคลื่อนไหว สามารถเคลื่อนไหวได้ตามเพลงและจังหวะ

ตัวบ่งชี้ที่ 20.3 สนใจและร่วมกิจกรรมการออกกำลังกาย

ผู้เรียนสนใจและเข้าร่วมกิจกรรมเกมการเล่นและการออกกำลังกาย มีการสร้างข้อตกลงวิธีการเล่นใหม่ๆ ได้ตามวัย

มาตรฐานที่ 21 ผู้เรียนปฏิบัติตนตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน และสังคม

ผู้เรียนมีความเคารพและเทิดทูนสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ สามารถปรับตัวเข้ากับสังคมได้อย่างเหมาะสมตามวัย รู้จักท้องถิ่นของตน โดยประกอบด้วยตัวบ่งชี้ จำนวน 3 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

ตัวบ่งชี้ที่ 21.1 เคารพและเทิดทูนสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

ผู้เรียนสามารถแสดงออกถึงความรัก ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ สามารถเข้าร่วมกิจกรรมในวันสำคัญต่างๆ และเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมความเป็นเอกลักษณ์ของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

ตัวบ่งชี้ที่ 21.2 สามารถปรับตัวเข้ากับสังคมได้อย่างเหมาะสมตามวัย

ผู้เรียนสามารถเล่นและปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น และมีส่วนร่วมในกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตย

ตัวบ่งชี้ที่ 21.3 รู้จักท้องถิ่นของตน

ผู้เรียนสามารถบอกข้อมูลเบื้องต้นของท้องถิ่น และบอกถึงความสำคัญของท้องถิ่น

มาตรฐานที่ 22 หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครู ผู้ดูแลเด็ก และผู้เรียนมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของผู้ปกครอง และชุมชน ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ จำนวน 2 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

ตัวบ่งชี้ที่ 22.1 ผู้ปกครองและชุมชนมีความพึงพอใจคุณภาพผู้เรียน

ตัวบ่งชี้ที่ 22.2 ผู้ปกครองและชุมชนมีความพึงพอใจในความประพฤติ การปฏิบัติตนให้คำปรึกษาแนะนำ ช่วยเหลือด้านอื่นๆ ของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก/ครู/ผู้ดูแลเด็ก

มาตรฐานที่ 23 ผู้ปกครองให้การยอมรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและมีส่วนร่วมสนับสนุนในการพัฒนาการศึกษา ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ จำนวน 2 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

ตัวบ่งชี้ที่ 23.1 ผู้ปกครองและชุมชนให้การยอมรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ตัวบ่งชี้ที่ 23.2 ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมสนับสนุนในการจัดและพัฒนาการศึกษา

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่าการกำหนดคุณภาพผู้เรียนระดับปฐมวัยนั้น จึงควรยึดพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 5 ด้าน คือ พัฒนาการด้านร่างกาย พัฒนาการด้านอารมณ์-จิตใจ พัฒนาการด้านสังคม พัฒนาการด้านสติปัญญา และพัฒนาการด้านคุณธรรมจริยธรรม

1.5 ความพึงพอใจ

1.5.1 ความหมายของความพึงพอใจ

ความพึงพอใจ ตรงกับภาษาอังกฤษว่า “Satisfaction” โดยมีผู้ให้ความหมายของคำว่า “ความพึงพอใจ” ไว้หลายประการประมวลได้ ดังนี้

พัสเตอร์ หิริญญการ (2554) ได้กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นนามธรรม เป็นความรู้สึกที่ดี เป็นความรู้สึกของบุคคลในทางบวก เป็นพฤติกรรมทางด้านอารมณ์ของมนุษย์ที่เกิดขึ้นมาจากภายในจิตใจของบุคคล ได้แก่ ความชอบ ความสบายใจ ความสุขใจต่อการที่ได้รับสิ่งที่ต้องการ ความถูกต้องในสภาวะแวดล้อมด้านต่างๆ กันไปในแต่ละสถานการณ์

วิดาร์ตัน เจริญรูป (2558) ได้กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ระดับความคิดเห็นความพอใจและทัศนคติที่บุคคลมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อันเนื่องมาจากสิ่งเร้าและแรงจูงใจที่ตอบสนองความต้องการของตนตามที่คาดหวังกับสิ่งที่ได้รับจริงในสถานการณ์ ซึ่งสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามปัจจัยแวดล้อมและสถานการณ์ที่เกิดขึ้น

ราตรี อิงมัน (2556) ได้กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกของบุคคลในทางบวก ความชอบ ความสบายใจ ความสุขใจต่อสภาพแวดล้อมในด้านต่างๆ หรือความรู้สึกที่พอใจต่อสิ่งที่ทำให้เกิดความชอบ ความสบายใจ และเป็นความรู้สึกที่บรรลุถึงความต้องการ

เสาวภาคย์ ปฐมพฤษษ์ (2558) ได้กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกหรือทัศนคติที่เป็นไปตามความคาดหวัง หรือมากกว่าที่คาดหวัง ซึ่งเกิดขึ้นเมื่อได้รับสิ่งที่ต้องการหรือบรรลุเป้าหมาย หากความต้องการหรือจุดหมายนั้นไม่ได้รับการตอบสนอง ความพึงพอใจจะลดลงหรือไม่เกิดขึ้น

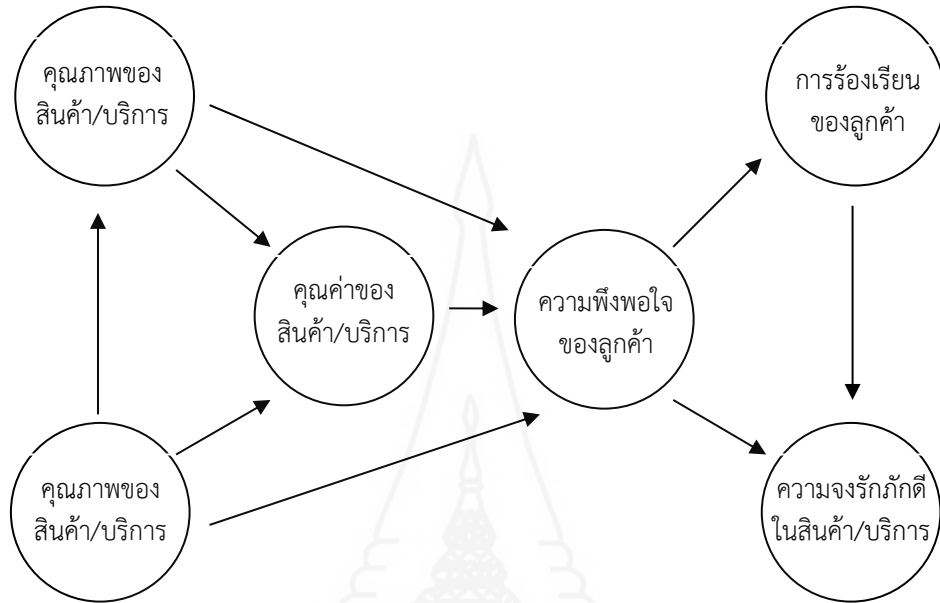
แสงดาว เชื้อนนไชย (2557) ได้กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นการแสดงออกทางพฤติกรรมที่เป็นนามธรรม เป็นความรู้สึกภายในจิตใจของมนุษย์ที่ไม่เหมือนกัน ขึ้นอยู่กับความคาดหวังกับสิ่งหนึ่งสิ่งใดและความสมดุลระหว่างความต้องการกับการได้รับการตอบสนอง

จากที่กล่าวมาข้างต้นพอสรุปได้ว่า ความพึงพอใจเป็นระดับความรู้สึกหรือความชอบที่บุคคลมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่เกิดขึ้นซึ่งเป็นไปตามความต้องการหรือความคาดหวังของตน

1.5.2 ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความพึงพอใจ

ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานความต้องการของมนุษย์ โดยจะเกิดขึ้นเมื่อตนได้รับผลสำเร็จตามสิ่งที่ต้องการและบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ ความพึงพอใจเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ช่วยให้งานสำเร็จ โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าเป็นงานที่เกี่ยวกับการให้บริการทำให้ผู้รับบริการเกิดความพึงพอใจได้นั้นย่อมแสดงให้เห็นว่าการดำเนินงานของหน่วยงานหรือองค์กรนั้นมีคุณภาพและเป็นไปตามความต้องการของผู้รับบริการ ซึ่งความพึงพอใจที่ได้ก็จะนำไปใช้ในการปรับปรุงการดำเนินงานขององค์กรให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น ความพึงพอใจของผู้รับบริการนั้นเกิดขึ้นได้จาก 3 ปัจจัยตามแบบจำลอง The American Customer Satisfaction Index Model (ACSI) ที่คิดค้นขึ้นโดยมหาวิทยาลัย Michigan ประเทศสหรัฐอเมริกา ได้แก่

1. คุณภาพของสินค้า/บริการที่ลูกค้าได้รับ
2. ความคาดหวังของลูกค้า
3. คุณค่าของสินค้า/บริการที่ลูกค้าได้รับ

ภาพที่ 2.3 ACSI Model

ที่มา: นกมล ร่มโพธิ์ (2554, น. 7)

1.5.3 การวัดความพึงพอใจ

ความพึงพอใจเกิดจากการประเมินความแตกต่างระหว่างสิ่งที่คาดหวังกับสิ่งที่ได้รับจริงในสถานการณ์หนึ่ง ซึ่งสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลาตามปัจจัยแวดล้อมและสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ผ่านการแสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกในทางบวกของบุคคลต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดเป็นความรู้สึก ชอบสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ผันแปรได้ตามปัจจัยที่ไม่เกี่ยวข้องกับความคาดหวังของบุคคลในแต่ละ สถานการณ์นอกจากนี้ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกที่แสดงออกมาในระดับมากน้อยได้ขึ้นอยู่กับความแตกต่างของการประเมินสิ่งที่ได้รับจริงกับสิ่งที่คาดหวังไว้ ดังนั้นความพึงพอใจจะเกิดขึ้นหรือไม่ย่อมขึ้นอยู่กับ การให้บริการของหน่วยงานหรือองค์กรประกอบกับระดับความรู้สึกของผู้มารับบริการ ในมิติด้านต่างๆของแต่ละบุคคล ซึ่งการวัดระดับความพึงพอใจ สามารถกระทำได้หลายวิธีต่อไปนี้

1. การใช้แบบสอบถาม ซึ่งเป็นวิธีที่นิยมใช้กันอย่างแพร่หลาย โดยการขอความร่วมมือจากกลุ่มบุคคลที่ต้องการวัด แสดงความคิดเห็นลงในแบบฟอร์มที่ได้กำหนดไว้
2. การสัมภาษณ์ เป็นวิธีการที่ต้องอาศัยเทคนิคและความชำนาญพิเศษของผู้สัมภาษณ์ที่เพื่อที่จะจูงใจให้ผู้ตอบคำถามตอบตามข้อเท็จจริง
3. การสังเกต เป็นการสังเกตพฤติกรรมทั้งก่อนการรับบริการ ขณะรับบริการ และหลังการรับบริการ การวัดโดยวิธีนี้จะต้องกระทำอย่างจริงจังและมีแบบแผนที่แน่นอน จะเห็นได้

ว่าการวัดความพึงพอใจต่อการให้บริการนั้นสามารถกระทำได้หลายวิธี ขึ้นอยู่กับความสะดวก เหมาะสม ตลอดจนจุดมุ่งหมายของการวัดด้วย จึงจะส่งผลให้การวัดนั้นมีประสิทธิภาพและน่าเชื่อถือได้

2. การบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสบ้าย้อย จังหวัดสงขลา

2.1 ข้อมูลทั่วไป

2.1.1 ที่ตั้ง

เทศบาลตำบลท่าพระยา เป็นหน่วยงานบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ หมู่ที่ 1 ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสบ้าย้อย จังหวัดสงขลา มีพื้นที่รับผิดชอบ 58.93 ตารางกิโลเมตร ตั้งอยู่ตอนเหนือของพื้นที่อำเภอสบ้าย้อย มีพื้นที่ทั้งหมด 41,012 ไร่ ประกอบด้วย พื้นที่ถือครอง 39,435 ไร่ พื้นที่ทำการเกษตร 34,124 ไร่ พื้นที่สำหรับที่อยู่อาศัย ประมาณ 1,597 ไร่ พื้นที่สาธารณประโยชน์ประมาณ 2,100 ไร่ และพื้นที่อื่นๆ อยู่ห่างจากตัวจังหวัดสงขลา ระยะทาง 105 กิโลเมตร ห่างจากอำเภอสบ้าย้อย 500 เมตร มีอาณาเขตติดต่อดังนี้

ทิศเหนือ ติดตำบลลำไพล อำเภอกงหรา จังหวัดสงขลา

ทิศใต้ ติดตำบลทุ่งพอ อำเภอสบ้าย้อย จังหวัดสงขลา

ทิศตะวันตก ติดตำบลคูหา อำเภอสบ้าย้อย จังหวัดสงขลา

ทิศตะวันออก ติดตำบลเปียน อำเภอสบ้าย้อย จังหวัดสงขลา

2.1.2 การประกอบอาชีพและรายได้ของประชากร

ประชาชนในเขตตำบลสะบ้าย้อย มีการประกอบอาชีพที่หลากหลาย ดังนี้

- 1) เกษตรกรรม ประมาณ 85 %
- 2) ค้าขาย ประมาณ 5 %
- 3) รับราชการ ประมาณ 5 %
- 4) อื่นๆ ประมาณ 5 %

ซึ่งอาชีพหลักทางการเกษตรจะเป็นการทำสวนยางพาราเป็นอาชีพหลัก รองลงมาคือการทำสวนผลไม้และการรับจ้างกรีดยาง

2.1.3 สถานศึกษา

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก่อนวัยเรียน จำนวน 3 แห่ง ได้แก่

- 1) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเพ็งยา หมู่ที่ 1 บ้านสะบ้าย้อย
- 2) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านบ่อคุย หมู่ที่ 1 บ้านสะบ้าย้อย
- 3) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านยาเระ หมู่ที่ 1 บ้านสะบ้าย้อย

2.1.4 ภารกิจด้านการศึกษา

กองการศึกษา เทศบาลตำบลท่าพระยา มีภารกิจด้านการจัดการศึกษาซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการจัดระบบบริการสาธารณะให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น ดังนี้

- 1) การจัดการศึกษาปฐมวัย
- 2) การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

- 3) การจัดการส่งเสริมกีฬา นันทนาการและกิจกรรมเด็กและเยาวชน
 - 4) การจัดการด้านศาสนา วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น
- เทศบาลตำบลท่าพระยา มีสถานศึกษาในสังกัด ได้แก่ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ซึ่งมีจำนวน 3 ศูนย์ ดังนี้

1. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเพ็งยา

ตั้งอยู่ในพื้นที่หมู่ที่ 1 ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา
จัดการศึกษาระดับปฐมวัย ช่วงอายุ 3-5 ปี มีจำนวน 5 ห้องเรียน บุคลากรทางการศึกษา จำนวน 5 คน บุคลากรทุกคนจบการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาการศึกษาปฐมวัย ประกอบด้วย ข้าราชการครู อันดับ ค.ศ.1 จำนวน 3 คน อับดับ ครูผู้ช่วย จำนวน 1 คน และพนักงานจ้างตามภารกิจตำแหน่ง ผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็ก จำนวน 1 คน มีนักเรียนทั้งสิ้น จำนวน 100 คน

2. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านป่อคุย

ตั้งอยู่ในพื้นที่หมู่ที่ 1 ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา
จัดการศึกษาระดับปฐมวัย ช่วงอายุ 3-5 ปี มีจำนวน 3 ห้องเรียน บุคลากรทางการศึกษา จำนวน 3 คน บุคลากรทุกคนจบการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาการศึกษาปฐมวัย ประกอบด้วย ข้าราชการครู อันดับ ค.ศ.1 จำนวน 2 คน และพนักงานจ้างตามภารกิจตำแหน่ง ผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็ก จำนวน 1 คน มีนักเรียนทั้งสิ้น จำนวน 62 คน

3. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านยาเริะ

ตั้งอยู่ในพื้นที่หมู่ที่ 1 ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา
จัดการศึกษาระดับปฐมวัย ช่วงอายุ 3- 5 ปี มีจำนวน 2 ห้องเรียน บุคลากรทางการศึกษา จำนวน 2 คน บุคลากรทุกคนจบการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาการศึกษาปฐมวัย ประกอบด้วย ข้าราชการครู อันดับ ค.ศ.1 จำนวน 1 คน และพนักงานจ้างตามภารกิจตำแหน่ง ผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็ก จำนวน 1 คน มีนักเรียนทั้งสิ้น จำนวน 35 คน

2.2 นโยบายคณะผู้บริหารเทศบาลตำบลท่าพระยา

คณะผู้บริหารเทศบาลตำบลท่าพระยา มีนโยบายในการพัฒนาท้องถิ่น ดังนี้

2.1.1 นโยบายส่งเสริมพัฒนาการศึกษาในเขตเทศบาล ทั้งในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียน

2.1.2 นโยบายส่งเสริมกิจกรรมกีฬา พัฒนาการกีฬาโดยใช้กีฬาเป็นตัวเชื่อมความสัมพันธ์ของคนภายในชุมชน หน่วยงานภายในตำบล และอำเภอ

2.1.3 นโยบายด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้ได้มาตรฐานที่เหมาะสมทั่วถึง

2.1.4 นโยบายส่งเสริมและทำนุบำรุงกิจกรรมทางสังคม ศาสนา วัฒนธรรมของชุมชนให้ดำรงอยู่คู่กับชีวิตประจำวัน

2.1.5 นโยบายพัฒนาอาชีพราษฎรในพื้นที่ให้มีความมั่นคงยิ่งขึ้นในด้านการเกษตร การพัฒนาอุตสาหกรรมในครัวเรือนและกลุ่มต่างๆ

2.1.6 นโยบายรักษาสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบ

2.1.7 นโยบายการมีส่วนร่วมของประชาชนเกี่ยวกับแผนงานโครงการ ตลอดจนการพัฒนาความเป็นอยู่ โดยรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการพัฒนาท้องถิ่น

2.1.8 นโยบายส่งเสริมพัฒนาระบบสาธารณสุขปโภค กิจกรรมด้านสุขอนามัยและพัฒนาชีวิตราษฎร

2.1.9 นโยบายส่งเสริมพัฒนาการบริหารการจัดการบ้านเมืองและการปกครอง

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กาญจนา เบ้าทอง (2555) ได้ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อพัฒนาการของเด็กอนุบาลในโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม พบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองอยู่ในระดับมาก จำนวน 2 ด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย และด้านสติปัญญา ในระดับปานกลาง จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านอารมณ์และสังคม ด้านสุขนิสัยและพลานามัย และด้านภาษา

กุลทรี พิภุณท์ (2551) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 พบว่า คุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 โดยภาพรวมและรายมาตรฐานอยู่ในระดับมาก

ขวัญใจ สุตรัก (2553) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยการบริหารที่มีผลประสิทธิผลการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดปทุมธานี พบว่า ภาพรวมและรายด้านของปัจจัยการบริหารระดับการปฏิบัติอยู่ระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ปัจจัยการบริหารด้านโครงสร้าง ปัจจัยการบริหารด้านทักษะ ความรู้ ความสามารถและปัจจัยการบริหารด้านรูปแบบการบริหาร และปัจจัยการบริหารด้านค่านิยมร่วม สำหรับภาพรวมและรายด้านของประสิทธิผลการดำเนินงานอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านวิชาการกิจกรรมตามหลักสูตร ด้านบุคลากรและการบริหาร และด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย และสำหรับความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับประสิทธิผลการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับที่สูง

จิตตพันธ์ เจียมสุขน (2558) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารหลักสูตร การศึกษาปฐมวัยกับพัฒนาการเด็กในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า โดยภาพรวมและรายด้าน การบริหารหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย และพัฒนาการเด็ก อยู่ในระดับมาก ภาพรวมของความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยกับพัฒนาการเด็กในเขตกรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ณัฐญา พลเสน และคณะ (2553) พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสุพรรณบุรี มีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยภาพรวมและรายด้าน ทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านบุคลากรและการบริหารจัดการ ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม และด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากชุมชน

ทวีพงศ์ หล่มวงษ์ (2551) ได้ศึกษาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ส่งผลต่อคุณภาพนักเรียนตามเกณฑ์มาตรฐานด้านผู้เรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 พบว่า คุณภาพนักเรียนตามเกณฑ์มาตรฐานด้านผู้เรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

ธวัชชัย สีมานพ (2558) ได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลพนานิคม อำเภอนิคมพัฒนา จังหวัดระยอง พบว่า ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลพนานิคม อำเภอนิคมพัฒนา จังหวัดระยอง โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย และด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

นราพัฒน์ ภูตะธาตุ (2558) ได้ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการให้บริการทางการศึกษาของโรงเรียนในศูนย์พัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษานางแดดวังชมภู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 1 พบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการให้บริการทางการศึกษาของโรงเรียนในศูนย์พัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษานางแดดวังชมภู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับระดับความพึงพอใจจากมากไปน้อย ได้แก่ กระบวนการจัดการศึกษา ผู้บริหารโรงเรียนและครู สิ่งอำนวยความสะดวก คุณภาพการจัดการเรียนการสอน และการประชาสัมพันธ์ และเมื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อการให้บริการทางการศึกษาของผู้ปกครองที่แตกต่างกันตามวุฒิการศึกษาและประเภทของโรงเรียน พบว่า ความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน

ปวีตา มีเปี่ยมสุข (2556) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อมาตรฐานคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม พบว่า มาตรฐานคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อยในสามลำดับแรก ได้แก่ ด้านสุขนิสัยสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี ด้านสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา และด้านคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ และความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อมาตรฐานคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐมทุกปัจจัย มีความสัมพันธ์ทางบวกกับมาตรฐานคุณภาพผู้เรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

พระครูปลัดธีรวัฒน์ (2554) ได้ศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อการเรียนการสอนโรงเรียนสตรีวัดระฆัง เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้ปกครองมีความคิดเห็นต่อคุณภาพนักเรียนโรงเรียนสตรีวัดระฆัง เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

พระมหาอาจารย์พงษ์ คำตัน (2554) ได้ศึกษาการปฏิบัติตนด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตจังหวัดนครปฐม พบว่า การปฏิบัติตนด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตจังหวัดนครปฐม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

พัฒน์ดาว วสุนธรานาฉัตร (2558) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการดำเนินงานวิชาการกับประสิทธิผลการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานเอกชน จังหวัด

นนทบุรี พบว่า การดำเนินงานวิชาการมีความสัมพันธ์ในระดับมากกับประสิทธิผลการดำเนินงาน วิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเอกชน จังหวัดนนทบุรี

มณฑาทิพย์ ฤทธิมงคล (2553) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในการ ปฏิบัติงานของครูกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี พบว่า ภาพรวม และรายด้านทุกด้านความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจาก ค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ได้แก่ ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ ด้านการเลื่อนตำแหน่ง ด้านผู้ร่วมงาน ด้านการ นิเทศ และด้านค่าจ้าง ส่วนภาพรวมและรายด้านของประสิทธิผลของโรงเรียน อยู่ในระดับมาก โดยมี ค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านความสามารถในการบรรลุเป้าหมาย ด้านการปรับตัวของโรงเรียน ด้านการทำงานเป็นทีม และด้านการบูรณาการในการทำงาน และความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจ ในการปฏิบัติงานของครูกับประสิทธิผลของโรงเรียน พบว่ามีความสัมพันธ์กันทางบวก

รณภภัทร กตตน์วงศกร (2557) ได้ศึกษาผลการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบางจาก (โกมลประเสริฐอุทิศ) สำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร พบว่า ผลการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบางจาก (โกมลประเสริฐ อุทิศ) สำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับดี

ราตรี อิงมัน (2556) ได้ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษา ปฐมวัยของโรงเรียนพันธะวัฒนา กรุงเทพมหานคร พบว่า ภาพรวมและรายด้านทุกด้านมีระดับความ พึงพอใจอยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ การจัดการเรียนการสอน การบริการ นักเรียน การให้ข่าวสารข้อมูลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม เมื่อจำแนกความพึงพอใจตามเพศ อายุ ภูมิการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน มีความแตกต่างกัน

วรรณวดี เนียมสกุล (2557) ได้ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่พาบุตรหลาน มารับบริการที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเด็กบานชื่น วิทยาลัยพยาบาลราชชนนีอุตรดิตถ์ พบว่า ภาพรวมผู้ปกครองมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ส่วนรายด้านนั้นผู้ปกครองมีความพึงพอใจอยู่ใน ระดับที่แตกต่างกัน ด้านที่มีความพึงพอใจในระดับมาก คือ ด้านการจัดการศึกษาและกิจกรรม หลักสูตร ด้านบุคลากรและการบริหารงาน และด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงจากมากไปหาน้อยตามลำดับ ส่วนด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองความพึงพอใจ อยู่ในระดับปานกลาง

วันเพ็ญ เหมือนจันทร์ (2552) ได้ศึกษาความคิดเห็นต่อการบริหารและคุณภาพด้าน ผู้เรียนของบุคลากรและผู้ปกครอง โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร (ปฐมวัยและประถมศึกษา) พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพด้าน ผู้เรียน โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก

วិจารย์ณ์ เจริญรูป (2558) ได้ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงาน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้าน ผู้ปกครองมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยตามลำดับดังนี้ ด้าน บุคลากร ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านส่งเสริมความเชื่อข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาค

ส่วน และด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร และเมื่อจำแนกความพึงพอใจตามอายุวุฒิการศึกษา และอาชีพ ไม่แตกต่างกัน

วิยะดา ธนสารมงคลกุล (2552) ได้ศึกษาการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนประทุมมนุสรณ์ พบว่า การพัฒนาการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนประทุมมนุสรณ์ โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก

สกุณา ชนะศึก (2556) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์ ในภาพรวมและด้านบุคลากรและบริหารจัดการอยู่ในระดับมาก

สัณญา กองสังข์ (2558) ได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาปฐมวัย ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลวังบาล อำเภอลำดวน จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยภาพรวมและรายด้านทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับจากมากไปน้อยดังนี้ ด้านบุคลากรและการบริหารจัดการ ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร และด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากชุมชน

สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดตรัง (2555) ได้ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการให้บริการด้านการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดตรัง พบว่า ความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาโทที่มีต่อการให้บริการด้านการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดตรัง มีความพึงพอใจในภาพรวมและรายด้านทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านบริการวิชาการ ด้านห้องสมุดอัตโนมัติ ด้านระบบสื่อการเรียนการสอน และด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม

อังคณา มาศเมฆ (2557) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการกับคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนเทศบาล กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 5 พบว่า การบริหารงานวิชาการกับคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนเทศบาล กลุ่มการศึกษาที่ 5 มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

Zhou Xiaoyan (2556) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตจีนวิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยบูรพา พบว่า ความพึงพอใจในแต่ละด้านกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตจีน วิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยบูรพา มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

บุฟอร์ด (Buford. 1997, p. 5688A) ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ทักษะของผู้ปกครองที่มีต่อการเรียนการสอนระดับอนุบาล พบว่า เด็กก่อนวัยเรียนจำเป็นต้องเริ่มพัฒนาโปรแกรมการเรียนตั้งแต่อนุบาล การสอนในชั้นอนุบาลควรเป็นการพัฒนาทางอารมณ์ จิตวิทยาเด็ก และพัฒนาการทางด้านร่างกายตามลำดับ นอกจากนี้ควรจัดกิจกรรมที่ช่วยให้เด็กมีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองให้มาก

การวิจัยนี้ได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปเป็นกรอบแนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพผู้เรียน 9 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ ด้านจิตสำนึกในการอนุรักษ์ และพัฒนาสิ่งแวดล้อมร่วมกับผู้ปกครองและชุมชน ด้านทักษะในการปฏิบัติกิจกรรม สามารถปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต ด้านทักษะด้านการคิด การใช้ภาษา การสังเกต การจำแนก การเปรียบเทียบ และแก้ปัญหาได้เหมาะสมกับวัย ด้านความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย/แผนจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ด้านทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ด้านสุขนิสัย สุขภาพและจิตใจที่ดี ด้านสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว ด้านปฏิบัติตนตามระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน และสังคม และในส่วนของมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย “ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพของผู้เรียนกับความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา” เป็นการวิจัยสหสัมพันธ์ ดำเนินการวิจัยโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยผู้วิจัยได้กำหนด ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากร ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ในปีการศึกษา 2558 จำนวน 197 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา จำนวน 131 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยจำแนกตามศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และทำการสุ่มอย่างง่ายโดยการจับฉลาก (Simple Random Sampling) จำนวนกลุ่มตัวอย่างปรากฏ ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 จำนวนผู้ปกครองนักเรียนแยกตามศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ชื่อศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	ประชากร	ขนาดกลุ่มตัวอย่าง
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเพ็งยา	100	67
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านป่อคุย	62	41
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านยาเระ	35	23
รวม	197	131

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้นจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาเป็นกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสอบถาม โดยแบ่งเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยถามเกี่ยวกับเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ ซึ่งเป็นลักษณะแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (check list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพของผู้เรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา จำนวน 9 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ ด้านจิตสำนึกในการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อมร่วมกับผู้ปกครองและชุมชน ด้านทักษะในการปฏิบัติกิจกรรม สามารถปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นและมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต ด้านทักษะด้านการคิด การใช้ภาษา การสังเกต การจำแนก การเปรียบเทียบ และแก้ปัญหาได้เหมาะสมกับวัย ด้านความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย/แผนจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ด้านทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ด้านสุขนิสัย สุขภาพ และจิตใจที่ดี ด้านสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว และด้านปฏิบัติตนตามระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน และสังคม ซึ่งเป็นลักษณะแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ โดยได้กำหนดน้ำหนักคะแนนตามแนวคิดของลิเคิร์ท (บุญชม ศรีสะอาด, 2543) คือ

5	หมายถึง	มีระดับคุณภาพมากที่สุด
4	หมายถึง	มีระดับคุณภาพมาก
3	หมายถึง	มีระดับคุณภาพปานกลาง
2	หมายถึง	มีระดับคุณภาพน้อย
1	หมายถึง	มีระดับคุณภาพน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร และด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน โดยได้กำหนดน้ำหนักคะแนนตามแนวคิดของลิเคิร์ท (บุญชม ศรีสะอาด, 2543) คือ

5	หมายถึง	มีระดับความพึงพอใจมากที่สุด
4	หมายถึง	มีระดับความพึงพอใจมาก
3	หมายถึง	มีระดับความพึงพอใจปานกลาง
2	หมายถึง	มีระดับความพึงพอใจน้อย
1	หมายถึง	มีระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด

2.1 การสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินงานตามขั้นตอน ดังนี้

2.1.1 ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวัดประสงค์และกรอบแนวคิดในการวิจัย

2.1.2 วิเคราะห์รวบรวมเนื้อหาแนวคิดทั้งหมดมาสร้างแบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพผู้เรียนกับความพึงพอใจต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา

2.1.3 เสนอร่างแบบสอบถามที่สร้างขึ้นต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาการศึกษา ค้นคว้าอิสระเพื่อตรวจสอบปรับปรุงแก้ไข

2.2 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

2.2.1 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและความเหมาะสม โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณา ถ้าข้อคำถามใดมีค่า IOC มากกว่าหรือเท่ากับ 0.50 แสดงว่าข้อคำถามนั้นมีความสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะที่กำหนดไว้ ซึ่งจากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ข้อคำถามในแบบสอบถามมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67-1.00

2.2.2 นำแบบสอบถามไปหาคุณภาพโดยทดลองใช้ตรวจสอบค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้กลุ่มตัวอย่างในการทดลอง คือ ผู้ปกครองเด็กเล็กศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ที่ไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 30 คน

2.2.3 นำแบบสอบถามที่ได้ทดลองใช้มาหาค่าความเที่ยง (Reliability) ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha Coefficient) ซึ่งพบว่าค่าความเที่ยงของแบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพของผู้เรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.94 และแบบสอบถามตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.95

2.2.4 นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์แล้วไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือคือ แบบสอบถามไปดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.1 ขออนุญาตเก็บข้อมูลจากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ถึงนายกเทศมนตรีตำบลท่าพระยา อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา เพื่อขออนุญาตให้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2 ประสานหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา จำนวน 3 ศูนย์ เพื่อขอความร่วมมือในการแจกแบบสอบถามให้กับผู้ปกครองเด็กเล็กศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวนทั้งสิ้น

131 ฉบับ ดังนี้ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเพ็งยา จำนวน 67 ฉบับ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านบ่อคุย จำนวน 41 ฉบับ และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านยาเระ จำนวน 23 ฉบับ โดยได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 131 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามรายละเอียด ดังนี้

4.1 แบบสอบถามตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

4.2 แบบสอบถามตอนที่ 2 และตอนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพผู้เรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพของผู้เรียนกับความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ดังนี้

การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้เกณฑ์สำหรับแปลผล ดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตนะ, 2544)

ค่าเฉลี่ย 4.50–5.00 หมายถึง มีระดับคุณภาพ/ความพึงพอใจมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50–4.49 หมายถึง มีระดับคุณภาพ/ความพึงพอใจมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 2.50–3.49 หมายถึง มีระดับคุณภาพ/ความพึงพอใจมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 1.50–2.49 หมายถึง มีระดับคุณภาพ/ความพึงพอใจมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 1.00–1.49 หมายถึง มีระดับคุณภาพ/ความพึงพอใจมากที่สุด

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพของผู้เรียนกับความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพของผู้เรียนกับความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา โดยแบบสอบถามการวิจัย มี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์คุณภาพของผู้เรียน

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพของผู้เรียนกับความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏผลดังรายละเอียด ซึ่งได้นำเสนอตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ ดังแสดงในตารางที่ 4.1

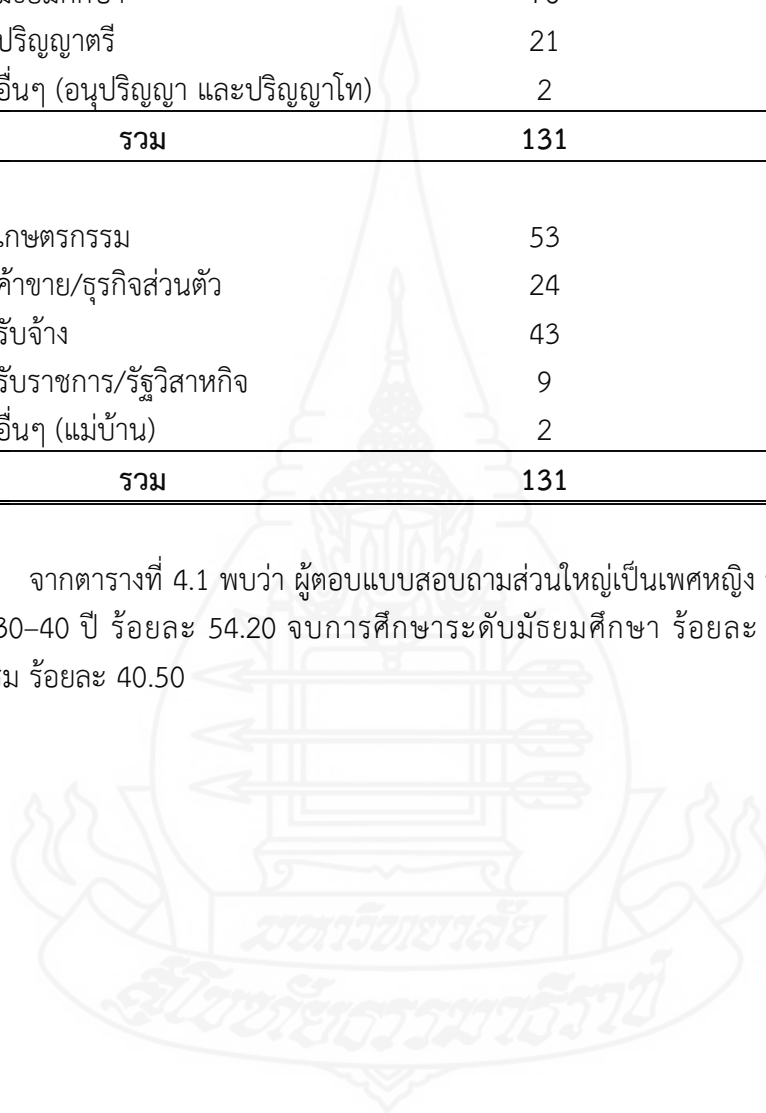
ตารางที่ 4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	41	31.30
หญิง	90	68.70
รวม	131	100.00
2. อายุ		
ต่ำกว่า 30 ปี	37	28.20
30-40 ปี	71	54.20
40 ปีขึ้นไป	23	17.60
รวม	131	100.00

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
3. ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	32	24.43
มัธยมศึกษา	76	58.01
ปริญญาตรี	21	16.03
อื่นๆ (อนุปริญญา และปริญญาโท)	2	1.53
รวม	131	100.00
4. อาชีพ		
เกษตรกร	53	40.50
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	24	18.30
รับจ้าง	43	32.80
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	9	6.90
อื่นๆ (แม่บ้าน)	2	1.50
รวม	131	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 68.70 มีอายุระหว่าง 30-40 ปี ร้อยละ 54.20 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ร้อยละ 58.01 และมีอาชีพเกษตรกร ร้อยละ 40.50

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลคุณภาพของผู้เรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพผู้เรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ปรากฏผลดังรายละเอียด ในตารางที่ 4.2-4.11

ตารางที่ 4.2 คุณภาพผู้เรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา รวมทั้ง 9 ด้าน จำแนกเป็นรายด้าน

คุณภาพผู้เรียน	\bar{x}	SD	แปลผล
1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์	3.72	0.44	มีคุณภาพมาก
2. ด้านจิตสำนึกในการอนุรักษ์ และพัฒนาสิ่งแวดล้อมร่วมกับผู้ปกครองและชุมชน	3.65	0.51	มีคุณภาพมาก
3. ด้านทักษะในการปฏิบัติกิจกรรม สามารถปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต	3.60	0.52	มีคุณภาพมาก
4. ด้านทักษะด้านการคิด การใช้ภาษา การสังเกต การจำแนก การเปรียบเทียบ และแก้ปัญหาได้เหมาะสมกับวัย	3.57	0.56	มีคุณภาพมาก
5. ด้านความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย/แผนจัดประสบการณ์การเรียนรู้	3.66	0.50	มีคุณภาพมาก
6. ด้านทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง	3.66	0.49	มีคุณภาพมาก
7. ด้านสุขนิสัย สุขภาพและจิตใจที่ดี	3.79	0.50	มีคุณภาพมาก
8. ด้านสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว	3.81	0.54	มีคุณภาพมาก
9. ด้านปฏิบัติตนตามระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน และสังคม	3.74	0.50	มีคุณภาพมาก
รวม	3.70	0.42	มีคุณภาพมาก

จากตารางที่ 4.2 พบว่า คุณภาพผู้เรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ในภาพรวมและรายด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.70$, $SD=0.42$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงตามลำดับดังนี้ ด้านสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว ($\bar{x}=3.81$, $SD=0.54$) ด้านสุขนิสัย สุขภาพ

และจิตใจที่ดี ($\bar{x}=3.79$, $SD=0.50$) ด้านปฏิบัติตนตามระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน และสังคม ($\bar{x}=3.74$, $SD=0.50$) ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ ($\bar{x}=3.72$, $SD=0.44$) ด้านความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย/แผนจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ($\bar{x}=3.66$, $SD=0.50$) ด้านทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ($\bar{x}=3.66$, $SD=0.49$) ด้านจิตสำนึกในการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อมร่วมกับผู้ปกครองและชุมชน ($\bar{x}=3.65$, $SD=0.51$) ด้านทักษะในการปฏิบัติกิจกรรม สามารถปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต ($\bar{x}=3.60$, $SD=0.52$) และด้านทักษะด้านการคิด การใช้ภาษา การสังเกต การจำแนก การเปรียบเทียบ และแก้ปัญหาได้เหมาะสมกับวัย ($\bar{x}=3.57$, $SD=0.56$)

ตารางที่ 4.3 คุณภาพผู้เรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ จำแนกเป็นรายชื่อ

ข้อ คำถาม	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์	\bar{x}	SD	แปลผล
1.	ผู้เรียนมีความตั้งใจ สม่่าเสมอ อดทน รู้จักการรอคอย จนผลสำเร็จ	3.77	0.64	มีคุณภาพมาก
2.	ผู้เรียนรับประทานอาหาร ดื่มนมและน้ำไม่เหลือทิ้ง	3.77	0.67	มีคุณภาพมาก
3.	ผู้เรียนเห็นคุณค่าที่ไม่ทิ้งหรือทำลายสิ่งของเครื่องใช้	3.71	0.64	มีคุณภาพมาก
4.	ผู้เรียนรู้จักใช้สิ่งของเครื่องใช้ น้ำ ไฟ อย่างประหยัดและปลอดภัย	3.53	0.72	มีคุณภาพมาก
5.	ผู้เรียนบอกได้ว่าสิ่งใดเป็นของตนและสิ่งใดเป็นของผู้อื่น	3.67	0.63	มีคุณภาพมาก
6.	ผู้เรียนไม่พูดปด/ยอมรับผิดเมื่อทำความผิด	3.63	0.64	มีคุณภาพมาก
7.	ผู้เรียนรัก เคารพ พ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู และผู้มีพระคุณ แสดงออกได้อย่างเหมาะสม	3.85	0.61	มีคุณภาพมาก
8.	ผู้เรียนจัดเก็บของใช้/ของเล่นเข้าที่	3.75	0.73	มีคุณภาพมาก
9.	ผู้เรียนเข้าแถว/รอคอยตามลำดับก่อนหลัง	3.74	0.69	มีคุณภาพมาก
10.	ผู้เรียนมีมารยาท สัมมาคารวะ อ่อนน้อม	3.71	0.66	มีคุณภาพมาก
11.	ผู้เรียนสามารถเล่นและปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้	3.79	0.64	มีคุณภาพมาก
12.	ผู้เรียนรู้จักแบ่งปันของเล่น/สิ่งของแก่เพื่อนและผู้อื่น	3.66	0.72	มีคุณภาพมาก
13.	ผู้เรียนรู้จักให้ความช่วยเหลือผู้อื่นอย่างเหมาะสมตามวัย	3.69	0.66	มีคุณภาพมาก
14.	ผู้เรียนปฏิบัติตนตามวัฒนธรรมท้องถิ่น ความเป็นไทย และหลักศาสนาที่นับถือ	3.73	0.68	มีคุณภาพมาก
รวม		3.72	0.44	มีคุณภาพมาก

จากตารางที่ 4.3 พบว่า คุณภาพผู้เรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ ในภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.72$, $SD=0.44$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 7 ผู้เรียนรัก เคารพ พ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู และผู้มีพระคุณ แสดงออกได้อย่างเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{x}=3.85$, $SD=0.61$) และข้อ 4 ผู้เรียนรู้จักใช้สิ่งของเครื่องใช้ น้ำ ไฟ อย่างประหยัดและปลอดภัย มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{x}=3.53$, $SD=0.72$)

ตารางที่ 4.4 คุณภาพผู้เรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ด้านจิตสำนึกในการอนุรักษ์ และพัฒนาสิ่งแวดล้อม ร่วมกับผู้ปกครองและชุมชน จำแนกเป็นรายข้อ

ข้อ คำถาม	ด้านจิตสำนึกในการอนุรักษ์ และพัฒนาสิ่งแวดล้อม ร่วมกับผู้ปกครองและชุมชน	\bar{x}	SD	แปลผล
1.	ผู้เรียนเห็นคุณค่าของสิ่งแวดล้อม	3.65	0.70	มีคุณภาพมาก
2.	ผู้เรียนบอกสิ่งที่เกิดขึ้นรอบตัวเองได้	3.75	0.60	มีคุณภาพมาก
3.	ผู้เรียนไม่ทำลายสภาพแวดล้อม	3.55	0.68	มีคุณภาพมาก
4.	ผู้เรียนช่วยรักษาความสะอาดบริเวณศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและรักษาสาธารณสมบัติ	3.63	0.62	มีคุณภาพมาก
รวม		3.65	0.51	มีคุณภาพมาก

จากตารางที่ 4.4 พบว่า คุณภาพผู้เรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ด้านจิตสำนึกในการอนุรักษ์ และพัฒนาสิ่งแวดล้อมร่วมกับผู้ปกครองและชุมชน ในภาพรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.65$, $SD=0.51$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 2 ผู้เรียนบอกสิ่งที่เกิดขึ้นรอบตัวเองได้ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{x}=3.75$, $SD=0.60$) และข้อ 3 ผู้เรียนไม่ทำลายสภาพแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{x}=3.55$, $SD=0.68$)

ตารางที่ 4.5 คุณภาพผู้เรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ด้านทักษะในการปฏิบัติกิจกรรม สามารถปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต จำแนกเป็นรายชื่อ

ข้อ คำถาม	ด้านทักษะในการปฏิบัติกิจกรรม สามารถปฏิบัติ กิจกรรมร่วมกับผู้อื่น และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ สุจริต	\bar{x}	SD	แปลผล
1.	ผู้เรียนสนใจและปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองและ ชักชวนผู้อื่นปฏิบัติตาม	3.60	0.66	มีคุณภาพมาก
2.	ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมหรือสร้างผลงานสำเร็จและ แสดงออกถึงความภูมิใจตนเองและผู้อื่น	3.62	0.65	มีคุณภาพมาก
3.	ผู้เรียนมีความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี	3.65	0.64	มีคุณภาพมาก
4.	ผู้เรียนสามารถบอกอาชีพที่สุจริตและไม่สุจริตได้	3.51	0.71	มีคุณภาพมาก
รวม		3.60	0.52	มีคุณภาพมาก

จากตารางที่ 4.5 พบว่า คุณภาพผู้เรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ด้านทักษะในการปฏิบัติกิจกรรม สามารถปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต ในภาพรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.60$, $SD=0.52$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า ข้อ 3 ผู้เรียนมีความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{x}=3.65$, $SD=0.64$) และข้อ 4 ผู้เรียนสามารถบอกอาชีพที่สุจริตและไม่สุจริตได้ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{x}=3.51$, $SD=0.71$)

ตารางที่ 4.6 คุณภาพผู้เรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ด้านทักษะด้านการคิด การใช้ภาษา การสังเกต การจำแนก การเปรียบเทียบ และแก้ปัญหาได้เหมาะสมกับวัย จำแนกเป็นรายชื่อ

ข้อ คำถาม	ด้านทักษะด้านการคิด การใช้ภาษา การสังเกต	\bar{x}	SD	แปลผล
	การจำแนก การเปรียบเทียบ และแก้ปัญหาได้เหมาะสมกับวัย			
1.	ผู้เรียนสามารถบอกลักษณะ จำแนกประเภท จัดหมวดหมู่และบอกความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ	3.56	0.69	มีคุณภาพมาก
2.	ผู้เรียนตัดสินใจและแก้ปัญหาเกี่ยวกับการเล่นหรือ การทำกิจกรรมได้เหมาะสมกับวัย	3.58	0.70	มีคุณภาพมาก
3.	ผู้เรียนสามารถถ่ายทอดความคิดสร้างสรรค์ผ่านการ ทำงานศิลปะ เล่าเรื่อง เล่นเกม ภาษา	3.62	0.63	มีคุณภาพมาก
4.	ผู้เรียนสามารถทดลองวิธีการใหม่ๆ ในการทำสิ่งต่างๆ	3.53	0.72	มีคุณภาพมาก
	รวม	3.57	0.56	มีคุณภาพมาก

จากตารางที่ 4.6 พบว่า คุณภาพผู้เรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ด้านทักษะด้านการคิด การใช้ภาษา การสังเกต การจำแนก การเปรียบเทียบ และแก้ปัญหาได้เหมาะสมกับวัย ในภาพรวมและรายชื่อ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.57$, $SD=0.56$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า ข้อ 3 ผู้เรียนสามารถ ถ่ายทอดความคิดสร้างสรรค์ผ่านการ ทำงานศิลปะ เล่าเรื่อง เล่นเกม ภาษา มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{x}=3.62$, $SD=0.63$) และข้อ 4 ผู้เรียนสามารถทดลองวิธีการใหม่ๆ ในการทำสิ่งต่างๆ มีค่าเฉลี่ยน้อย ที่สุด ($\bar{x}=3.53$, $SD=0.72$)

ตารางที่ 4.7 คุณภาพผู้เรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ด้านความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย/แผนจัดประสบการณ์การเรียนรู้ จำแนกเป็นรายข้อ

ข้อ คำถาม	ด้านความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร การศึกษาปฐมวัย/แผนจัดประสบการณ์การเรียนรู้	\bar{x}	SD	แปลผล
1.	ผู้เรียนเคลื่อนไหวร่างกายและปฏิบัติกิจวัตรประจำวันและประสาทสัมผัสกันของกล้ามเนื้อใหญ่ กล้ามเนื้อเล็กเหมาะสมกับวัยเรียนสามารถบอกลักษณะ จำแนกประเภท จัดหมวดหมู่และบอกความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ	3.67	0.64	มีคุณภาพมาก
2.	ผู้เรียนใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 ได้แก่ การมองเห็น การได้ยิน การดมกลิ่น การชิมรส การสัมผัสเหมาะสมกับวัย	3.69	0.68	มีคุณภาพมาก
3.	ผู้เรียนบอก/เล่าความต้องการ ความรู้สึกของตนเอง และถ่ายทอดเรื่องราวให้ผู้อื่นรับรู้และเข้าใจได้เหมาะสมกับวัย	3.69	0.67	มีคุณภาพมาก
4.	ผู้เรียนบอกลักษณะ คุณสมบัติ สิ่งที่เรียนรู้จากการเล่น สำรวจสิ่งแวดล้อมทั้งภายใน และภายนอก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้เหมาะสมตามวัย	3.67	0.64	มีคุณภาพมาก
5.	ผู้เรียนสามารถบอก อธิบาย เปรียบเทียบสื่อความหมายของความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ เกี่ยวกับรูปทรง ขนาด ตำแหน่งและระยะทาง	3.53	0.69	มีคุณภาพมาก
6.	ผู้เรียนมีความรู้ในเรื่องตนเอง รู้จักบุคคลและสถานที่ และมีความรู้เกี่ยวกับธรรมชาติและสิ่งต่างๆ รอบตัว	3.70	0.64	มีคุณภาพมาก
รวม		3.66	0.50	มีคุณภาพมาก

จากตารางที่ 4.7 พบว่า คุณภาพผู้เรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ด้านความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย/แผนจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ในภาพรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.66$, $SD=0.50$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 6 ผู้เรียนมีความรู้ในเรื่องตนเอง รู้จักบุคคลและสถานที่และมีความรู้เกี่ยวกับธรรมชาติและสิ่งต่างๆ รอบตัว มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{x}=3.70$, $SD=0.64$) ข้อ 5 ผู้เรียนสามารถบอก อธิบาย เปรียบเทียบสื่อความหมายของความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ เกี่ยวกับรูปทรง ขนาด ตำแหน่งและระยะทาง มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{x}=3.53$, $SD=0.69$)

ตารางที่ 4.8 คุณภาพผู้เรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ด้านทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง จำแนกเป็นรายชื่อ

ข้อ คำถาม	ด้านทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รัก การเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง	\bar{x}	SD	แปลผล
1.	ผู้เรียนรู้จักตั้งคำถามในสิ่งที่สงสัยหรือสนใจเพื่อนำไปสู่การค้นหาคำตอบได้	3.56	0.65	มีคุณภาพมาก
2.	ผู้เรียนใช้เวลาว่างในการอ่านหนังสือจากภาพ	3.57	0.66	มีคุณภาพมาก
3.	ผู้เรียนมีทักษะในการสื่อสารสมวัย	3.68	0.60	มีคุณภาพมาก
4.	ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้สิ่งต่างๆ รอบตัวและสนุกกับการเรียนรู้	3.83	0.58	มีคุณภาพมาก
รวม		3.66	0.49	มีคุณภาพมาก

จากตารางที่ 4.8 พบว่า คุณภาพผู้เรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ด้านทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ในภาพรวมและรายชื่อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.66$, $SD=0.49$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า ข้อ 4 ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้สิ่งต่างๆ รอบตัวและสนุกกับการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{x}=3.83$, $SD=0.58$) ข้อ 1 ผู้เรียนรู้จักตั้งคำถามในสิ่งที่สงสัยหรือสนใจเพื่อนำไปสู่การค้นหาคำตอบได้ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{x}=3.56$, $SD=0.65$)

ตารางที่ 4.9 คุณภาพผู้เรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ด้านสุขนิสัย สุขภาพและจิตใจที่ดี จำแนกเป็นรายชื่อ

ข้อ คำถาม	ด้านสุขนิสัย สุขภาพและจิตใจที่ดี	\bar{x}	SD	แปลผล
1.	ผู้เรียนรู้จักเลือกรับประทานอาหารที่มีประโยชน์	3.76	0.72	มีคุณภาพมาก
2.	ผู้เรียนรู้จักระมัดระวังตนเองไม่ให้เกิดอันตราย	3.67	0.76	มีคุณภาพมาก
3.	ผู้เรียนมีน้ำหนักร่างกาย ส่วนสูง ตามเกณฑ์มาตรฐาน	3.83	0.67	มีคุณภาพมาก
4.	ผู้เรียนมีสุขภาพดี	3.86	0.70	มีคุณภาพมาก
5.	ผู้เรียนมีความมั่นใจกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมตามวัย	3.67	0.66	มีคุณภาพมาก
6.	ผู้เรียนยิ้มแย้มแจ่มใส และแสดงออกทางอารมณ์ได้อย่างเหมาะสมตามวัย	3.94	0.64	มีคุณภาพมาก
รวม		3.79	0.50	มีคุณภาพมาก

จากตารางที่ 4.9 พบว่า คุณภาพผู้เรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ด้านสุขนิสัย สุขภาพและจิตใจที่ดี ในภาพรวมและรายชื่อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.79$, $SD = 0.50$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อพบว่า ข้อ 6 ผู้เรียนยิ้มแย้มแจ่มใส และแสดงออกทางอารมณ์ได้อย่างเหมาะสมตามวัย มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{x} = 3.94$, $SD = 0.64$) ข้อ 2 ผู้เรียนรู้จักระมัดระวังตนเองไม่ให้เกิดอันตราย และข้อ 5 ผู้เรียนมีความมั่นใจ กล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมตามวัย มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{x} = 3.67$, $SD = 0.76$) และ ($\bar{x} = 3.67$, $SD = 0.66$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.10 คุณภาพผู้เรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ด้านสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว จำแนกเป็นรายชื่อ

ข้อ คำถาม	ด้านสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว	\bar{x}	SD	แปลผล
1.	ผู้เรียนสนใจและร่วมกิจกรรมด้านศิลปะ	3.69	0.71	มีคุณภาพมาก
2.	ผู้เรียนสนใจและมีความสุขกับเพลง ดนตรีและการ เคลื่อนไหว	3.89	0.68	มีคุณภาพมาก
3.	ผู้เรียนสามารถเคลื่อนไหวได้ตามเพลงและจังหวะ	3.83	0.71	มีคุณภาพมาก
4.	ผู้เรียนสนใจและเข้าร่วมกิจกรรมเกมการเล่นและ การออกกำลังกาย	3.84	0.59	มีคุณภาพมาก
รวม		3.81	0.54	มีคุณภาพมาก

จากตารางที่ 4.10 พบว่า คุณภาพผู้เรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ด้านสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว ในภาพรวมและรายชื่อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.81$, $SD=0.54$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า ข้อ 2 ผู้เรียนสนใจและมีความสุขกับเพลง ดนตรีและการเคลื่อนไหว มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{x}=3.89$, $SD=0.68$) ข้อ 1 ผู้เรียนสนใจและร่วมกิจกรรมด้านศิลปะ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{x}=3.69$, $SD=0.71$)

ตารางที่ 4.11 คุณภาพผู้เรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ด้านปฏิบัติตนตามระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน และสังคม จำแนกเป็นรายข้อ

ข้อ คำถาม	ด้านปฏิบัติตนตามระบบประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เป็นสมาชิกที่ดี ของครอบครัว ชุมชน และสังคม	\bar{x}	SD	แปลผล
1.	ผู้เรียนสามารถแสดงออกถึงความรักชาติ ศาสนาพระมหากษัตริย์	3.71	0.64	มีคุณภาพมาก
2.	ผู้เรียนสามารถเข้าร่วมกิจกรรมในวันสำคัญต่างๆ	3.77	0.64	มีคุณภาพมาก
3.	ผู้เรียนสามารถปรับตัวเข้ากับสังคมได้อย่างเหมาะสมตามวัย	3.78	0.65	มีคุณภาพมาก
4.	ผู้เรียนสามารถบอกข้อมูลเบื้องต้นของท้องถิ่นได้	3.69	0.67	มีคุณภาพมาก
รวม		3.74	0.50	มีคุณภาพมาก

จากตารางที่ 4.11 พบว่า คุณภาพผู้เรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ด้านปฏิบัติตนตามระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน และสังคม ในภาพรวมและรายข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.74$, $SD = 0.50$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 3 ผู้เรียนสามารถปรับตัวเข้ากับสังคมได้อย่างเหมาะสมตามวัย มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{x} = 3.78$, $SD = 0.65$) ข้อ 4 ผู้เรียนสามารถบอกข้อมูลเบื้องต้นของท้องถิ่นได้ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{x} = 3.69$, $SD = 0.67$)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงาน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอ สะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา

ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ปรากฏผลดังรายละเอียดในตารางที่ 4.12-4.17

ตารางที่ 4.12 ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา รวมทั้ง 5 ด้าน จำแนกเป็นรายด้าน

ความพึงพอใจของผู้ปกครอง	\bar{x}	SD	แปลผล
1. ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	3.77	0.44	พึงพอใจมาก
2. ด้านบุคลากร	3.87	0.49	พึงพอใจมาก
3. ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย	3.79	0.57	พึงพอใจมาก
4. ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร	3.80	0.52	พึงพอใจมาก
5. ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน	3.77	0.48	พึงพอใจมาก
รวม	3.80	0.43	พึงพอใจมาก

จากตารางที่ 4.12 พบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ในภาพรวมและรายด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.80$, $SD=0.43$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านบุคลากร ($\bar{x}=3.87$, $SD=0.49$) ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ($\bar{x}=3.80$, $SD=0.52$) ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ($\bar{x}=3.79$, $SD=0.57$) ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน ($\bar{x}=3.77$, $SD=0.48$) และด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ($\bar{x}=3.77$, $SD=0.44$)

ตารางที่ 4.13 ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำแนกเป็นรายข้อ

ข้อ คำถาม	ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	\bar{x}	SD	แปลผล
1.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดทำเวทีประชาคมก่อนเมื่อมีการจัดตั้งยุบเลิก และย้าย/รวมศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	3.78	0.70	พึงพอใจมาก
2.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามโครงสร้างของคณะกรรมการฯ	3.67	0.64	พึงพอใจมาก
3.	คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีส่วนร่วมในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	3.63	0.77	พึงพอใจมาก
4.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดอาหารกลางวัน อาหารเสริม (นม) เพียงพอกับความต้องการของเด็ก	3.98	0.68	พึงพอใจมาก
5.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการประชาสัมพันธ์หรือเผยแพร่ข่าวสารอย่างทั่วถึง	3.66	0.72	พึงพอใจมาก
6.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเปิด-ปิด ภาคเรียนเหมาะสมกับความต้องการของชุมชน	3.93	0.60	พึงพอใจมาก
7.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเปิด-ปิด ภาคเรียนเหมาะสมกับความต้องการของชุมชน	3.84	0.67	พึงพอใจมาก
8.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีสื่อการเรียนการสอนและนวัตกรรมที่ดี	3.68	0.69	พึงพอใจมาก
9.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีงบประมาณเพียงพอในการส่งเสริมสนับสนุนให้เด็กได้รับบริการที่ดี	3.80	0.61	พึงพอใจมาก
รวม		3.77	0.44	พึงพอใจมาก

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในภาพรวมและรายข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.77$, $SD=0.44$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 4 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดอาหารกลางวัน อาหารเสริม (นม) เพียงพอกับความต้องการของเด็ก มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{x}=3.98$, $SD=0.68$) และข้อ 3 คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีส่วนร่วมในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{x}=3.63$, $SD=0.77$)

ตารางที่ 4.14 ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ด้านบุคลากร จำแนกเป็นรายชื่อ

ข้อ คำถาม	ด้านบุคลากร	\bar{x}	SD	แปลผล
1.	ครูผู้ดูแลเด็กมีความรู้และทักษะในการส่งเสริมพัฒนาเด็ก	3.75	0.66	พึงพอใจมาก
2.	ครูผู้ดูแลเด็กประพฤติปฏิบัติตนเหมาะสมกับอาชีพครู	3.86	0.68	พึงพอใจมาก
3.	ผู้ประกอบการมีการประกอบอาหารที่ถูกต้อง สุขลักษณะตามหลักโภชนาการ	3.82	0.71	พึงพอใจมาก
4.	ครูผู้ดูแลเด็กมีความขยัน อดทน เต็มใจปฏิบัติงาน	3.82	0.71	พึงพอใจมาก
5.	ครูผู้ดูแลเด็กมีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ เช่น เข้า รับการอบรมหรือศึกษาต่อ	3.88	0.64	พึงพอใจมาก
6.	ครูผู้ดูแลเด็กมีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ปกครองเด็ก เล็ก	3.89	0.64	พึงพอใจมาก
7.	ครูผู้ดูแลเด็กมีกริยานุ่มนวล พูดจาไพเราะ	4.05	0.60	พึงพอใจมาก
รวม		3.87	0.49	พึงพอใจมาก

จากตารางที่ 4.14 พบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ด้านบุคลากรในภาพรวมและรายชื่อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.87$, $SD=0.49$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 7 ครูผู้ดูแลเด็กมีกริยานุ่มนวล พูดจาไพเราะ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{x}=4.05$, $SD=0.60$) และข้อ 1 ครูผู้ดูแลเด็กมีความรู้และทักษะในการส่งเสริมพัฒนาเด็ก มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{x}=3.75$, $SD=0.66$)

ตารางที่ 4.15 ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย จำแนกเป็นรายชื่อ

ข้อ คำถาม	ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย	\bar{x}	SD	แปลผล
1.	อาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความปลอดภัย	3.86	0.66	พึงพอใจมาก
2.	อาคารสถานที่ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความสะอาด ร่มรื่น เหมาะสมกับการเรียนรู้ของเด็ก	3.92	0.73	พึงพอใจมาก
3.	สถานที่รับประทานอาหารมีความสะอาดเหมาะสม	3.75	0.80	พึงพอใจมาก
4.	อาคาร ห้องเรียน และบริเวณภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีอากาศถ่ายเทสะดวก	3.87	0.81	พึงพอใจมาก
5.	ภายในอาคาร ห้องเรียน มีแสงสว่างเพียงพอ	3.79	0.82	พึงพอใจมาก
6.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีมาตรการป้องกันภัยที่อาจจะเกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม เช่น การติดตั้งถังดับเพลิง การติดตั้งกล้องวงจรปิด	3.65	0.84	พึงพอใจมาก
7.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีเครื่องเล่นกลางแจ้งที่ปลอดภัยกับเด็ก	3.80	0.82	พึงพอใจมาก
8.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีพื้นที่ใช้สอยของเด็กกว้างเพียงพอต่อการปฏิบัติกิจกรรมของเด็ก	3.69	0.79	พึงพอใจมาก
รวม		3.79	0.57	พึงพอใจมาก

จากตารางที่ 4.15 พบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ในภาพรวมและรายชื่อ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.79$, $SD=0.57$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า ข้อ 2 อาคารสถานที่ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความสะอาด ร่มรื่น เหมาะสมกับการเรียนรู้ของเด็ก มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{x}=3.92$, $SD=0.73$) และข้อ 6 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีมาตรการป้องกันภัยที่อาจจะเกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม เช่น การติดตั้งถังดับเพลิง การติดตั้งกล้องวงจรปิด มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{x}=3.65$, $SD=0.84$)

ตารางที่ 4.16 ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร จำแนกเป็นรายชื่อ

ข้อ คำถาม	ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร	\bar{x}	SD	แปลผล
1.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการใช้สื่อการเรียนที่เหมาะสมและเพียงพอ	3.71	0.72	พึงพอใจมาก
2.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดประสบการณ์ให้กับเด็ก	3.60	0.68	พึงพอใจมาก
3.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสามารถส่งเสริมให้เด็กมีร่างกายเจริญเติบโตเหมาะสมกับวัย	3.83	0.63	พึงพอใจมาก
4.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดกิจกรรมให้เด็กสามารถปฏิบัติกิจวัตรประจำวันให้เหมาะสมกับวัย	3.85	0.71	พึงพอใจมาก
5.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดกิจกรรมนอกเหนือจากกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตร	3.75	0.69	พึงพอใจมาก
6.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสามารถส่งเสริมให้เด็กอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข	3.85	0.71	พึงพอใจมาก
7.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสามารถส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการทางสติปัญญาที่ดี	3.85	0.66	พึงพอใจมาก
8.	เด็กมีความสุข และสนุกที่ได้ไปเรียน	3.93	0.75	พึงพอใจมาก
9.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กส่งเสริมในเด็กมีคุณธรรมและจริยธรรม	3.80	0.71	พึงพอใจมาก
รวม		3.80	0.52	พึงพอใจมาก

จากตารางที่ 4.16 พบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ในภาพรวมและรายชื่อ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.80$, $SD=0.52$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า ข้อ 8 เด็กมีความสุข และสนุกที่ได้ไปเรียน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{x}=3.93$, $SD=0.75$) และข้อ 2 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดประสบการณ์ให้กับเด็ก มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{x}=3.60$, $SD=0.68$)

ตารางที่ 4.17 ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน จำแนกเป็นรายชื่อ

ข้อ คำถาม	ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน	\bar{x}	SD	แปลผล
1.	ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	3.71	0.72	พึงพอใจมาก
2.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นแหล่งเรียนรู้และบริการชุมชน	3.60	0.68	พึงพอใจมาก
3.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีกิจกรรมนำเด็กไปแหล่งเรียนรู้ในชุมชน	3.83	0.63	พึงพอใจมาก
4.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการประชุมผู้ปกครองทุกภาคเรียน	3.85	0.71	พึงพอใจมาก
5.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน	3.75	0.69	พึงพอใจมาก
6.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเชิญเจ้าหน้าที่สาธารณสุขมาให้บริการตรวจสุขภาพเด็ก	3.85	0.71	พึงพอใจมาก
7.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเชิญผู้ปกครองหรือประชาชนชาวบ้านมาเป็นวิทยากรให้ความรู้แก่เด็ก	3.85	0.66	พึงพอใจมาก
รวม		3.77	0.48	พึงพอใจมาก

จากตารางที่ 4.17 พบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน ในภาพรวมและรายชื่อ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.77$, $SD=0.48$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า ข้อ 4 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการประชุมผู้ปกครองทุกภาคเรียน ข้อ 6 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเชิญเจ้าหน้าที่สาธารณสุขมาให้บริการตรวจสุขภาพเด็ก และข้อ 7 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเชิญผู้ปกครองหรือประชาชนชาวบ้านมาเป็นวิทยากรให้ความรู้แก่เด็ก มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{x}=3.85$, $SD=0.71$) ($\bar{x}=3.85$, $SD=0.71$) และ ($\bar{x}=3.85$, $SD=0.66$) ตามลำดับ และข้อ 2 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นแหล่งเรียนรู้และบริการชุมชน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{x}=3.60$, $SD=0.68$)

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพของผู้เรียนกับความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา

การวิเคราะห์ส่วนนี้ เป็นการทดสอบสมมุติฐานว่าคุณภาพของผู้เรียนกับความพึงพอใจในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลาของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กันอย่างไรบ้าง โดยการนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายโดยใช้สูตรของเพียร์สัน ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ ดังนี้

ผลรวม = ผลรวมคุณภาพของผู้เรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ทั้ง 9 ด้าน

X1 = ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

X2 = ด้านบุคลากร

X3 = ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย

X4 = ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร

X5 = ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน

ผลรวม = ผลรวมพึงพอใจในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของผู้ปกครอง ทั้ง 5 ด้าน

Y1 = ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์

Y2 = ด้านจิตสำนึกในการอนุรักษ์ และพัฒนาสิ่งแวดล้อมร่วมกับผู้ปกครองและชุมชน

Y3 = ด้านทักษะในการปฏิบัติกิจกรรม สามารถปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น และมีเจต

คติที่ดีต่ออาชีพสุจริต

Y4 = ด้านทักษะด้านการคิด การใช้ภาษา การสังเกต การจำแนก การเปรียบเทียบ

และแก้ปัญหาได้เหมาะสมกับวัย

Y5 = ด้านความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย/แผนจัด

ประสบการณ์การเรียนรู้

Y6 = ด้านทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่าง

ต่อเนื่อง

Y7 = ด้านสุขนิสัย สุขภาพและจิตใจที่ดี

Y8 = ด้านสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว

Y9 = ด้านปฏิบัติตนตามระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขเป็น

สมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน และสังคม

ผลการทดสอบสมมุติฐานหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายโดยใช้สูตรของเพียร์สัน ได้ดังตารางที่ 4.18 และ 4.19

ตารางที่ 4.18 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพของผู้เรียนกับความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
สังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา

	X1	X2	X3	X4	X5	Xรวม	Y1	Y2	Y3	Y4	Y5	Y6	Y7	Y8	Y9	Yรวม
X1	1															
X2	0.748**	1														
X3	0.573**	0.580**	1													
X4	0.658**	0.718**	0.765**	1												
X5	0.610**	0.644**	0.661**	0.812*	1											
Xรวม	0.819**	0.846**	0.842**	0.927**	0.859**	1										
Y1	0.536**	0.549**	0.608**	0.689**	0.696**	0.717**	1									
Y2	0.527**	0.482**	0.481**	0.597**	0.647**	0.633**	0.775**	1								
Y3	0.515**	0.528**	0.475**	0.609**	0.629**	0.638**	0.661**	0.722**	1							
Y4	0.499**	0.486**	0.507**	0.615**	0.601**	0.630**	0.676**	0.790**	0.734**	1						
Y5	0.601**	0.605**	0.514**	0.655**	0.639**	0.697**	0.735**	0.719**	0.667**	0.746**	1					
Y6	0.431**	0.491**	0.409**	0.579**	0.563**	0.572**	0.688**	0.679**	0.647**	0.729**	0.794*	1				
Y7	0.362**	0.435**	0.532**	0.609**	0.548**	0.583**	0.729**	0.621**	0.559**	0.545**	0.569**	0.565**	1			
Y8	0.432**	0.558**	0.467**	0.566**	0.501**	0.586**	0.690**	0.522**	0.554**	0.528**	0.580**	0.572**	0.770**	1		
Y9	0.535**	0.552**	0.430**	0.598**	0.573**	0.621**	0.678**	0.599**	0.564**	0.594**	0.665**	0.661**	0.652*	0.632**	1	
Yรวม	0.590**	0.622**	0.608**	0.742**	0.728**	0.764**	0.923**	0.853**	0.794**	0.824**	0.859**	0.825**	0.813**	0.780**	0.793**	1

** มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.005

จากตารางที่ 4.18 พบว่า ในภาพรวมความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพของผู้เรียนกับความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา มีความสัมพันธ์กันในเชิงบวก ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแต่ละด้านมีความสัมพันธ์กันในเชิงบวก ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตรและด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน มีความสัมพันธ์กันมากที่สุด ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพของผู้เรียนในแต่ละด้านมีความสัมพันธ์ในเชิงบวก ด้านความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย/แผนจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และด้านทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องมีความสัมพันธ์กันมากที่สุด

ตารางที่ 4.19 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพของผู้เรียนกับความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา

	X1	X2	X3	X4	X5	ผลรวมด้าน
Y1	0.536**	0.549**	0.608**	0.689**	0.696**	0.717**
Y2	0.527**	0.482**	0.481**	0.597**	0.647**	0.633**
Y3	0.515**	0.528**	0.475**	0.609**	0.629**	0.638**
Y4	0.499**	0.486**	0.507**	0.615**	0.601**	0.630**
Y5	0.601**	0.605**	0.514**	0.655**	0.639**	0.697**
Y6	0.431**	0.491**	0.409**	0.579**	0.563**	0.572**
Y7	0.362**	0.435**	0.532**	0.609**	0.548**	0.583**
Y8	0.432**	0.558**	0.467**	0.566**	0.501**	0.586**
Y9	0.535**	0.552**	0.430**	0.598**	0.573**	0.621**
ผลรวมด้าน	0.590**	0.622**	0.608**	0.742**	0.728**	0.764**

** มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.005

จากตารางที่ 4.19 พบว่า ในภาพรวมความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพของผู้เรียนกับความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญ ($r=.764$) และเมื่อพิจารณาความพึงพอใจต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของผู้ปกครอง ทั้ง 5 ด้าน และคุณภาพของผู้เรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ทั้ง 9 ด้าน พบว่า ด้านที่มีความสัมพันธ์กันมากที่สุด ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน กับด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ ($r=.696$) และด้านที่มีความสัมพันธ์กันน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับด้านสุขนิสัย สุขภาพและจิตใจที่ดี ($r=.362$)

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพของผู้เรียนกับความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ได้สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.1.1 เพื่อศึกษาคุณภาพของผู้เรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสบ้าย้อย จังหวัดสงขลา

1.1.2 เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสบ้าย้อย จังหวัดสงขลา

1.1.3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพของผู้เรียนกับความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสบ้าย้อย จังหวัดสงขลา

1.2 สมมุติฐานการวิจัย

ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพของผู้เรียนกับความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสบ้าย้อย จังหวัดสงขลา มีความสัมพันธ์ทางบวก

1.3 วิธีดำเนินการวิจัย

1.3.1 ประชากร ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา อำเภอสบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ในปีการศึกษา 2558 จำนวน 197 คน

1.3.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา อำเภอสบ้าย้อย จังหวัดสงขลา จำนวน 131 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอแกน (Krejcie and Morgan) และทำการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยจำแนกตามศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

1.3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเพื่อการศึกษาครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 4 ข้อ ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพของผู้เรียนของ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา มีลักษณะเป็นแบบประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 50 ข้อ โดยมีข้อคำถามเกี่ยวกับคุณภาพของผู้เรียน ทั้ง 9 ด้าน คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ ด้านจิตสำนึกในการอนุรักษ์ และพัฒนาสิ่งแวดล้อมร่วมกับ ผู้ปกครองและชุมชน ด้านทักษะในการปฏิบัติกิจกรรม สามารถปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต ด้านทักษะด้านการคิด การใช้ภาษา การสังเกต การจำแนก การเปรียบเทียบ และแก้ปัญหาได้เหมาะสมกับวัย ด้านความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย/แผน จัดประสบการณ์การเรียนรู้ ด้านทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และพัฒนา ตนเองอย่างต่อเนื่อง ด้านสุขนิสัย สุขภาพและจิตใจที่ดี ด้านสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว และด้านปฏิบัติตนตามระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็น ประมุข เป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน และสังคม

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานศูนย์ พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา มีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 40 ข้อ โดยมีข้อคำถามเกี่ยวกับความพึงพอใจต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร และด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุน จากทุกภาคส่วน

เครื่องมือที่ใช้ได้รับการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิ ได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67–1.00 ตรวจสอบเครื่องมือแล้ว ได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพของผู้เรียน ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เท่ากับ 0.94 และค่าความเที่ยงของแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจ ของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เท่ากับ 0.95 แล้วนำแบบสอบถามที่ผ่านการ ทดลองใช้แล้วไปใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

1.3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัย ดำเนินการขอหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลจาก สำนัก บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ถึงผู้บริหารเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสบ้าย้อย จังหวัดสงขลา โดยติดต่อประสานงานกับครูผู้ดูแลเด็กศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัด เทศบาลตำบลท่าพระยาเพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และได้รับแบบสอบถามกลับคืน จำนวน 131 ฉบับ คิดเป็น ร้อยละ 100 นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์แล้วนำไป วิเคราะห์ข้อมูล

1.3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปดังนี้

1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (percent)

2) คุณภาพของผู้เรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสบ้าย้อย จังหวัดสงขลา วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD)

3) ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

4) ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพของผู้เรียนกับความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา วิเคราะห์โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (r)

1.4 ผลการวิจัย พบว่า

1.4.1 ผลการวิเคราะห์คุณภาพของผู้เรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา พบว่า ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับดังนี้ ด้านสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว ด้านสุขนิสัย สุขภาพและจิตใจที่ดี ด้านปฏิบัติตนตามระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน และสังคม ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ ด้านความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย/แผนจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ด้านทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ด้านจิตสำนึกในการอนุรักษ์ และพัฒนาสิ่งแวดล้อมร่วมกับผู้ปกครองและชุมชน ด้านทักษะในการปฏิบัติกิจกรรม สามารถปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต และด้านทักษะด้านการคิด การใช้ภาษา การสังเกต การจำแนก การเปรียบเทียบ และแก้ปัญหาได้เหมาะสมกับวัย

1.4.2 คุณภาพผู้เรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ ในภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ ผู้เรียนรัก เคารพ พ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู และผู้มีพระคุณ แสดงออกได้อย่างเหมาะสม และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้เรียนรู้จักใช้สิ่งของเครื่องใช้ น้ำ ไฟ อย่างประหยัดและปลอดภัย

1.4.3 คุณภาพผู้เรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ด้านจิตสำนึกในการอนุรักษ์ และพัฒนาสิ่งแวดล้อมร่วมกับผู้ปกครองและชุมชน ในภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ ผู้เรียนบอกสิ่งที่เกิดขึ้นรอบตัวเองได้ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้เรียนไม่ทำลายสภาพแวดล้อม

1.4.4 คุณภาพผู้เรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ด้านทักษะในการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต ในภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ ผู้เรียนมีความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้เรียนสามารถบอกอาชีพที่สุจริตและไม่สุจริตได้

1.4.5 คุณภาพผู้เรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ด้านทักษะด้านการคิด การใช้ภาษา การสังเกต การจำแนก การเปรียบเทียบ และแก้ปัญหาได้เหมาะสมกับวัย ในภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับ

มาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้เรียนสามารถถ่ายทอดความคิดสร้างสรรค์ผ่านการทำงาน ศิลปะ เล่าเรื่อง เล่นเกม ภาษา และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ผู้เรียนสามารถทดลองวิธีการใหม่ๆ ในการทำสิ่งต่างๆ

1.4.6 คุณภาพผู้เรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ด้านความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร การศึกษาปฐมวัย/แผนจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ในภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มี และค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้เรียนมีความรู้ในเรื่องตนเอง รู้จักบุคคลและสถานที่และมีความรู้ เกี่ยวกับธรรมชาติและสิ่งต่างๆ รอบตัว และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้เรียนสามารถบอก อธิบาย เปรียบเทียบสื่อความหมายของความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ เกี่ยวกับรูปร่าง ขนาด ตำแหน่งและ ระยะทาง

1.4.7 คุณภาพผู้เรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ด้านทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ในภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มี ค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้สิ่งต่างๆ รอบตัวและสนุกกับการเรียนรู้ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้เรียนรู้จักตั้งคำถามในสิ่งที่สงสัยหรือสนใจเพื่อนำไปสู่การค้นหาคำตอบได้

1.4.8 คุณภาพผู้เรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ด้านสุขนิสัย สุขภาพและจิตใจที่ดี ในภาพรวม และรายข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้เรียนยิ้มแย้มแจ่มใส และแสดงออก ทางอารมณ์ได้อย่างเหมาะสมตามวัย และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้เรียนรู้จักระมัดระวังตนเอง ไม่ให้เกิดอันตราย และผู้เรียนมีความมั่นใจ กล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมตามวัย

1.4.9 คุณภาพผู้เรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ด้านสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว ในภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้เรียนสนใจและมีความสุขกับเพลง ดนตรี และการเคลื่อนไหว และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้เรียน สนใจและร่วมกิจกรรมด้านศิลปะ

1.4.10 คุณภาพผู้เรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ด้านปฏิบัติตนตามระบบประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน และสังคม ในภาพรวมและ รายข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้เรียนสามารถปรับตัวเข้ากับสังคมได้อย่าง เหมาะสมตามวัย และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้เรียนสามารถบอกข้อมูลเบื้องต้นของท้องถิ่นได้

1.4.11 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานศูนย์ พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา พบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบล ท่าพระ ยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ในภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับดังนี้ ด้านบุคลากร ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ด้านอาคารสถานที่

สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน และด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

1.4.12 ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดอาหารกลางวัน อาหารเสริม (นม) เพียงพอกับความต้องการของเด็ก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีส่วนร่วมในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

1.4.13 ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ด้านบุคลากร ในภาพรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีและค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ครูผู้ดูแลเด็กมีกิริยานุ่มนวล พูดจาไพเราะ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ครูผู้ดูแลเด็กมีความรู้และทักษะในการส่งเสริมพัฒนาเด็ก

1.4.14 ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ด้านอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ในภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ อาคารสถานที่ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความสะอาด ร่มรื่น เหมาะสมกับการเรียนรู้ของเด็ก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีมาตรการป้องกันภัยที่อาจเกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม เช่น การติดตั้งถังดับเพลิง การติดตั้งกล้องวงจรปิด

1.4.15 ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ในภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ เด็กมีความสุข และสนุกที่ได้ไปเรียน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดประสบการณ์ให้กับเด็ก

1.4.16 ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน ในภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการประชุมผู้ปกครองทุกภาคเรียน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเชิญเจ้าหน้าที่สาธารณสุขมาให้บริการตรวจสุขภาพเด็ก และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเชิญผู้ปกครองหรือปราชญ์ชาวบ้านมาเป็นวิทยากรให้ความรู้แก่เด็ก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นแหล่งเรียนรู้และบริการชุมชน

1.4.17 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพของผู้เรียนกับความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ทุกตัวแปร มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.005 ทุกคู่ และความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพของผู้เรียนกับความพึงพอใจของผู้ปกครอง ต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลท่าพระยา อำเภอสะบ้าย้อย

จังหวัดสงขลา มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพของผู้เรียน ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ทั้ง 9 ด้าน กับความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็ก เล็ก ทั้ง 5 ด้าน ทุกด้านมีความสัมพันธ์กันในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.005 สำหรับ ด้านที่มีความสัมพันธ์กันกันสูงสุด คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ กับด้านการมี ส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน และด้านที่มีความสัมพันธ์กันต่ำสุด คือ ด้านสุขนิสัย สุขภาพและจิตใจที่ดี กับด้านการบริหารจัดการจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.005 ซึ่งเป็นไปตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 และสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพของ ผู้เรียนกับความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบล ท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา มีความสัมพันธ์กันทางทางบวก

2. อภิปรายผล

ข้อค้นพบจากการวิจัยมีการอภิปรายผลดังต่อไปนี้

2.1 คุณภาพของผู้เรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบล สะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา มีคุณภาพอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่า ครูผู้ดูแลเด็ก ได้ปฏิบัติงานโดยยึดถือมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มาตรฐานการศึกษา (ขั้นพื้นฐาน) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นแนวทางใน พัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ได้มาตรฐาน มีคุณภาพ ส่งผลให้เด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความสุขดี พัฒนาการสมวัยทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญา เต็มที่เป็น ทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพต่อไป อีกทั้งการจัดการเรียนการสอนโดยใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยมา ปรับใช้ให้เข้ากับบริบทและวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่น จึงทำให้คุณภาพของผู้เรียนเป็นไปตาม คุณลักษณะที่พึงประสงค์และเป็นไปตามความต้องการของผู้ปกครอง ซึ่งสอดคล้องกับคู่มือมาตรฐาน ศูนย์เด็กเล็กของกรมอนามัย (2556: 1) ที่กล่าวว่า ศูนย์เด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มี กระบวนการจัดบริการที่ได้มาตรฐาน 6 ด้าน คือ ด้านการเจริญเติบโต อนามัยในช่องปากและการจัด อาหารถูกหลักสุขาภิบาล ด้านพัฒนาการและการเรียนรู้ตามช่วงวัย ด้านการจัดสภาพแวดล้อมภายใน และภายนอก ด้านการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ ด้านบุคลากรมีสุขภาพร่างกายและจิตใจที่ดีมี ความรู้ในการเลี้ยงดูเด็ก และด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชน ท้องถิ่นและหน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปวีดา มีเปี่ยมสุข (2556: 95) พบว่า มาตรฐานคุณภาพ ผู้เรียนของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อยในสามลำดับแรก ได้แก่ ด้านสุขนิสัยสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี ด้านสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา และด้านคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์

2.2 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผลการวิจัยพบว่า คุณภาพผู้เรียนของศูนย์พัฒนาเด็ก เล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่า ศูนย์พัฒนา เด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยาตั้งอยู่ในชุมชนที่มีทั้งไทยพุทธและไทยมุสลิม การจัด

ประสบการณ์การเรียนรู้ต่างๆ จะมีการสอดแทรกหลักธรรมคำสอนของศาสนาที่ตนนับถือ มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมศาสนาประเพณีและวัฒนธรรม อาทิ กิจกรรมวันแม่ กิจกรรมแหล่งใต้ ไหว้สวย กิจกรรมแห่เทียนพรรษา เป็นต้น ซึ่งหากเด็กสามารถปฏิบัติตามหลักคำสอนของศาสนาตนเองได้ก็ย่อมจะเป็นที่มีคุณธรรมและจริยธรรมได้ เนื่องจากศาสนาทุกศาสนาก็สอนให้ทุกคนเป็นดี และกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้ง 6 กิจกรรม ก็มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เช่น รู้จักประหยัดอดออม มีระเบียบวินัย เห็นคุณค่าของสิ่งของต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) ซึ่งมุ่งเน้นในการพัฒนา “คน” ให้มีคุณภาพ มีความรู้มีคุณธรรม ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลก การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพเป็นเรื่องจำเป็นที่รัฐจะต้องดำเนินการ โดยจะต้องให้การศึกษามีคุณภาพแก่ประชาชนเพื่อทำให้ศักยภาพมีอยู่ในตัวคนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ ทำให้เป็นคนที่มีจักคิดวิเคราะห์ รู้จักแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักเรียนรู้ด้วยตนเองและสามารถปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว มีจริยธรรม คุณธรรม รู้จักพึ่งตนเองและสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาอาจารย์พงษ์ คำตัน (2554: 93) ได้ศึกษาการปฏิบัติตนด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตจังหวัดนครปฐม พบว่า การปฏิบัติตนด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตจังหวัดนครปฐม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2.3 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผลการวิจัยพบว่า คุณภาพผู้เรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ด้านจิตสำนึกในการอนุรักษ์ และพัฒนาสิ่งแวดล้อมร่วมกับผู้ปกครองและชุมชน อยู่ในระดับมาก ครูผู้ดูแลเด็กมีการจัดกิจกรรมนำนักเรียนออกไปแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ในชุมชน ได้เห็นสภาพแวดล้อมในชุมชน ปลุกฝังให้เด็กมีความรักและเห็นคุณค่าของสิ่งแวดล้อม มีกิจกรรมส่งเสริมการดูแลสุขภาพความสะอาด ดูแลธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กุลชรี พิกุลแกม (2551: 104) ได้ศึกษาคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 พบว่า คุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 โดยภาพรวมและรายมาตรฐานอยู่ในระดับมาก

2.4 คุณภาพผู้เรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ด้านทักษะในการปฏิบัติกิจกรรม สามารถปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นและมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต อยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่า การเรียนรู้ของเด็กในวัยนี้จะเรียนรู้ผ่านการเล่น ครูผู้ดูแลเด็กจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เล่นเป็นกลุ่มให้ผู้เรียนแต่ละคนได้ฝึกการเป็นผู้นำและผู้ตาม มีการแสดงคำชมเชยเมื่อเด็กทำผลงานสำเร็จ ทำให้เด็กมีความภาคภูมิใจ และมีความมั่นใจในการทำสิ่งที่ถูกต้อง จัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ทราบถึงอาชีพต่างๆ มีการยกตัวอย่างให้ผู้เรียนได้เห็นเกี่ยวกับอาชีพที่สุจริตและอาชีพที่ไม่สุจริต ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รณนภัทร กตตน์วงศกร (2557: 88) ได้ศึกษาผลการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบางจาก (โกมลประเสริฐอุทิศ) สำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร พบว่า ผลการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบางจาก (โกมลประเสริฐอุทิศ) สำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับดี

2.5 คุณภาพผู้เรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบล สะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ด้านทักษะด้านการคิด การใช้ภาษา การสังเกต การจำแนก การเปรียบเทียบ และแก้ปัญหาได้เหมาะสมกับวัย อยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่า ครูผู้ดูแลเด็กจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะด้านการคิด ตัดสินใจหาวิธีการ แก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นด้วยตนเอง มีกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนฝึกสังเกต ทดลอง เช่น กิจกรรมบ้าน นักวิทยาศาสตร์น้อย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิยะดา ธนสารมงคลกุล (2552: 57) ได้ศึกษาการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนประทุมนุสรณ์ พบว่า การพัฒนาการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนประทุมนุสรณ์ โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก

2.6 คุณภาพผู้เรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบล สะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ด้านความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรการศึกษา ปฐมวัย/แผนจัดประสบการณ์การเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่า ครูผู้ดูแลเด็กจัด ประสบการณ์การเรียนรู้โดยยึดมาตรฐานการศึกษาเป็นเป้าหมายหลัก อีกทั้งหลักสูตรการศึกษาที่ใช้ สามารถนำมาบูรณาการเข้ากับบริบทของท้องถิ่น จึงสามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้ได้เหมาะสม กับศักยภาพของผู้เรียนแต่ละคน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระครูปลัดธีรวัฒน์ (2554: 80) ได้ ศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อการเรียนการสอนโรงเรียนสตรีวัดระฆัง เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้ปกครองมีความคิดเห็นต่อคุณภาพนักเรียนโรงเรียนสตรีวัดระฆัง เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2.7 คุณภาพผู้เรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบล สะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ด้านทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการ เรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง อยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่า ครูผู้ดูแลเด็กเปิดโอกาสให้ นักเรียนได้คิด และเรียนรู้การแก้ไขปัญหาต่างๆ ด้วยตนเอง มีการจัดมุมหนังสือภายในห้องเรียน จัดกิจกรรมเล่านิทานเพื่อสร้างเสริมจินตนาการให้กับนักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ วันเพ็ญ เหมือนจันทร์ (2552: 108-109) ได้ศึกษาความคิดเห็นต่อการบริหารและคุณภาพด้านผู้เรียนของ บุคลากรและผู้ปกครอง โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร (ปฐมวัยและประถมศึกษา) พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพด้านผู้เรียน โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก

2.8 คุณภาพผู้เรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบล สะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ด้านสุขนิสัย สุขภาพและจิตใจที่ดี อยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่า กระบวนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้มีลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง มีการทำกิจกรรมเป็นกลุ่ม ทำให้ผู้เรียนมีความสุขกับการเรียนรู้ มีกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ออกกำลังกาย ทั้งกลางแจ้งและในร่ม เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงบทบาทผู้นำและผู้ตาม ทำให้ผู้เรียนมีความมั่นใจ กล้าแสดงออก จัดอาหารกลางวัน และอาหารเสริม (นม) ให้กับเด็กถูกหลักโภชนา นอกจากนี้ศูนย์ พัฒนาเด็กเล็กตั้งอยู่ใกล้กับสถานพยาบาลจึงมีความสะดวกในเชิญเจ้าหน้าที่มาให้บริการด้านสุขภาพ กับผู้เรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ จิตตนันท์ เจียมสุขชน (2558: 128) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ ระหว่างการบริหารหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยกับพัฒนาการเด็กในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า

การส่งเสริมพัฒนาการเด็กในสถานรับเลี้ยงเด็กเขตกรุงเทพมหานคร มีการปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2.9 คุณภาพผู้เรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบล สะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ด้านสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว อยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่า วัยเด็กเป็นวัยที่ชอบเสียงเพลง ดนตรี ชอบ การเคลื่อนไหว ซึ่งกิจกรรมด้านศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว ทำให้ผู้เรียนได้รับความสนุกสนาน นอกจากนี้ยังสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีความสมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญา สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทวีพงศ์ หล่มวงษ์ (2551: 92) ได้ศึกษาระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนที่ส่งผลต่อคุณภาพนักเรียนตามเกณฑ์มาตรฐานด้านผู้เรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครปฐม เขต 2 พบว่า คุณภาพนักเรียนตามเกณฑ์มาตรฐานด้านผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครปฐม เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2.10 คุณภาพผู้เรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบล สะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ด้านปฏิบัติตนตามระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน และสังคม อยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมและแสดงออกถึงความความรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ เช่น การเคารพธงชาติช่วงเช้าก่อนเริ่มกิจกรรมการเรียนรู้ จัดกิจกรรม วันสำคัญต่างๆ เช่น วันพ่อแห่งชาติ วันแม่แห่งชาติ และนำผู้เรียนออกไปเรียนรู้แหล่งเรียนรู้ต่างๆ ที่มี อยู่ในชุมชนท้องถิ่นของตนเอง สอดคล้องกับ แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้น พื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา (2554: 4-5) กล่าวว่า คุณภาพผู้เรียนที่สังคม ต้องการ ได้ระบุไว้อย่างชัดเจนในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 มาตรา 7 ที่ว่า “ในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมือง การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริม สิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ รวมทั้ง ส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้อัน เป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง”

2.11 ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาล ตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา มีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าผู้ปกครองให้การยอมรับและไว้วางใจในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าศูนย์พัฒนาเด็ก เล็กดำเนินงานโดยยึดมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของกรมส่งเสริมการปกครอง ท้องถิ่นเป็นแนวทางในการพัฒนาเตรียมความพร้อมให้กับเด็กปฐมวัย เพื่อให้การจัดการศึกษาระดับ ปฐมวัยได้มาตรฐานและมีคุณภาพตามความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น สอดคล้องกับกรมส่งเสริม การปกครองท้องถิ่น (2553: 1-2) ที่กล่าวว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องรับผิดชอบภารกิจ ดำเนินการจัดการศึกษาให้ได้คุณภาพและมาตรฐาน เพื่อให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในความรับผิดชอบของ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นสถานศึกษาแห่งแรกที่มีคุณภาพและมาตรฐาน สามารถให้บริการตอบสนองชุมชนด้านการจัดการศึกษาแก่เด็กปฐมวัย อายุ 2-5 ขวบ อย่างทั่วถึงและเป็นทรัพยากรที่มีคุณภาพตามอำนาจหน้าที่และเจตนารมณ์ของรัฐบาล นโยบายของคณะผู้บริหารเทศบาลตำบลท่าพระยา ที่ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาเป็นอย่างมากดังวิสัยทัศน์ขององค์กร “องค์กรเลิศทางการศึกษา พร้อมพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน บริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ภายใต้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” และสามารถดำเนินงานตามแผนงานต่างๆ ที่วางไว้เกี่ยวกับงานด้านการศึกษาได้อย่างเป็นรูปธรรม จึงสร้างความพึงพอใจให้กับผู้ปกครองได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของธวัชชัย สีม่าพล (2558: 87) พบว่า ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลพนานิคม อำเภอนิคมพัฒนา จังหวัดระยอง โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย และด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิจารณ์ เจริญรูป (2558: บทคัดย่อ) พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี มีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านบุคลากร ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน และด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สัญญา กองสังข์ (2558: 24) พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลวังบาล อำเภอหล่มเก่า จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยภาพรวมและรายด้านทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านบุคลากรและการบริหารจัดการ ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร และด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากชุมชน

2.12 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีส่วนของครูผู้ดูแลเด็กที่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน การเปิดปิดภาคเรียนมีเป็นไปตามความต้องการของชุมชน มีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารต่างๆ ได้อย่างทั่วถึง ได้รับการจัดสรรงบประมาณ ในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างเพียงพอ มีสื่อการเรียนการสอนที่เพียงพอและเหมาะสมกับวัยของเด็ก อีกทั้งยังให้ความสำคัญกับสุขภาพอนามัยและโภชนาการของเด็ก โดยมีการบริการอาหารกลางวันและอาหารเสริม (นม) เพียงพอกับความต้องการของเด็ก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุกญา ชนะศึก (2556: 86) ได้ทำงานวิจัยเรื่องการศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์ ในภาพรวมและด้านบุคลากรและบริหารจัดการอยู่ในระดับมาก

2.13 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านบุคลากร อยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่า บุคลากรทางการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความรู้ความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับ

เด็ก เนื่องจากครูผู้ดูแลเด็กทุกคนจบการศึกษาเอกปฐมวัยซึ่งตรงกับงานที่ปฏิบัติ ครูผู้ดูแลเด็กปฏิบัติงานด้วยความตั้งใจและมีความรับผิดชอบต่อน้ำที่ ดูแลเด็กได้อย่างทั่วถึงตามสัดส่วนแนวทางที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกำหนด อีกทั้งเป็นคนที่มีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ปกครองและชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นราพัฒน์ ภูธธาตุ (2558: 148) พบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการให้บริการทางการศึกษาของโรงเรียนในศูนย์พัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษานางแดดวังชมภูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิเขต 1 ทั้งภาพรวมและรายด้าน ทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านกระบวนการจัดการศึกษา ด้านผู้บริหารโรงเรียนและครู ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านคุณภาพของการจัดการเรียนการสอน และด้านการประชาสัมพันธ์

2.14 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย อยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีอาคารที่มีความมั่นคงปลอดภัย อากาศถ่ายเทได้สะดวก มีสถานที่รับประทานอาหารที่เหมาะสม สถานที่และสิ่งแวดล้อมมีความสะอาดร่มรื่นเอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก เครื่องเล่นสนามมีความปลอดภัยมั่นคงแข็งแรงและเพียงพอต่อเด็ก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐญา พลเสน และคณะ (2553: 165) พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสุพรรณบุรี มีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยภาพรวมและรายด้าน ทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านบุคลากรและการบริหารจัดการ ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม และด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากชุมชน

2.15 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร อยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่า ครูผู้ดูแลเด็กจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับเด็กได้เหมาะสมตามวัยช่วยส่งเสริมพัฒนาการ ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญา ได้เต็มตามศักยภาพของเด็กแต่ละคน อีกทั้งมีการจัดประสบการณ์ที่เหมาะสมกับบริบทของท้องถิ่น นอกจากการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในชั้นเรียนแล้ว ยังมีการเสริมสร้างประสบการณ์นอกชั้นเรียนให้กับเด็กด้วยสาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดตรัง (2555: 66-67) พบว่า ความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาโทที่มีต่อการให้บริการด้านการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดตรัง มีความพึงพอใจในภาพรวมและรายด้านทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านบริการวิชาการ ด้านห้องสมุดอัตโนมัติ ด้านระบบสื่อการเรียนการสอน และด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม

2.16 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน อยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตั้งอยู่ในพื้นที่ชุมชน จึงทำให้การติดต่อประสานงานหรือการให้ความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ จากผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานต่างๆ มีความสะดวก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการประชุมผู้ปกครองทุกภาคเรียนเพื่อเป็นการรับฟังและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน อีกทั้งครูผู้ดูแลเด็กส่วนใหญ่เป็นคนในพื้นที่ที่มีความใกล้ชิดและเข้าใจวิถีชีวิตของชุมชนเป็นอย่างดีทำให้การช่วยเหลือหรือสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ เป็นไปได้ด้วยดี ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

สามารถใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนเพื่อเสริมสร้างประสบการณ์ให้กับเด็ก เป็นการสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธวัชชัย สีมานพ (2558: 87-88) พบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลพนานิคม อำเภอ นิคมพัฒนา จังหวัดระยอง โดยภาพรวมและรายด้าน ทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน และ ด้านการส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย

2.14 ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพของผู้เรียนกับความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอ สะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา พบว่าในภาพรวมมีความสัมพันธ์กันในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ดำเนินการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยโดยยึดมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นแนวทาง โดยการดำเนินงานให้เป็นไปตามมาตรฐานด้านต่างๆ นั้นเป็นปัจจัยที่เอื้อต่อการเรียนรู้และส่งเสริมพัฒนาการด้านต่างๆ ของนักเรียนให้เหมาะสมตามวัยเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา (ขั้นพื้นฐาน) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ตั้งไว้ อีกทั้งยังเป็นไปตามความคาดหวังและความต้องการของผู้ปกครองนักเรียน ทำให้ผู้ปกครองเกิดความมั่นใจและไว้วางใจในการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เนื่องจากเป้าหมายสำคัญของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กคือคาดหวังให้บุตรหลานของตนเป็นเด็กดีมีพัฒนาการเหมาะสมตามวัย ซึ่งแสดงให้เห็นว่าคุณภาพของผู้เรียนที่เกิดขึ้นมีส่วนสนับสนุนให้ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปวีตา มีเปี่ยมสมบูรณ์ (2555: 96) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อมาตรฐานคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อมาตรฐานคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษานครปฐม ปัจจัยแต่ละด้าน มีความสัมพันธ์กับมาตรฐานคุณภาพผู้เรียนทุกปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครู ปัจจัยด้านนักเรียน ปัจจัยด้านผู้ปกครอง ปัจจัยด้านทรัพยากร ปัจจัยด้านอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก และปัจจัยด้านชุมชน โดยทุกปัจจัยมีความสัมพันธ์กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ จิตตนันท์ เจียมสุขน (2558: 127) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่าง การบริหารหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยกับพัฒนาการเด็กในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า การบริหารหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยกับพัฒนาการเด็กในเขตกรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 สอดคล้องกับงานวิจัยของ พัฒนดาว วสุนธราธนาฉัตร (2558: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการดำเนินงานวิชาการกับประสิทธิผลการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเอกชน จังหวัดนนทบุรี ผลการศึกษาวิจัยพบว่า การดำเนินงานวิชาการมีความสัมพันธ์ในระดับมากกับประสิทธิผลการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเอกชน จังหวัดนนทบุรี สอดคล้องกับงานวิจัยของ อังคณา มาศเมฆ (2557: 103) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการกับคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนเทศบาล กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 5 ผลการศึกษาวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการกับคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนเทศบาล

กลุ่มการศึกษาที่ 5 มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Zhou Xiaoyan (2556: 43) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่าง ความพึงพอใจและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตจีนวิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยบูรพา ผลการ ศึกษาวิจัยพบว่า ความพึงพอใจในแต่ละด้านกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตจีน วิทยาลัย นานาชาติ มหาวิทยาลัยบูรพา มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

3.1.1 จากผลการวิจัย พบว่า คุณภาพผู้เรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาล ตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ด้านคุณธรรม จริยธรรม และ ค่านิยมที่พึงประสงค์ รายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้เรียนรู้จักใช้สิ่งของเครื่องใช้ น้ำ ไฟ อย่าง ประหยัดและปลอดภัย ดังนั้น ครูผู้ดูแลเด็กและผู้ปกครองต้องฝึกให้เด็กรู้จักการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ อย่างประหยัด ให้เด็กได้เรียนรู้ถึงประโยชน์ของทรัพยากรเหล่านี้

3.1.2 คุณภาพผู้เรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ด้านจิตสำนึกในการอนุรักษ์ และพัฒนา สิ่งแวดล้อมร่วมกับผู้ปกครองและชุมชน รายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้เรียนไม่ทำลาย สภาพแวดล้อม ดังนั้น ครูผู้ดูแลเด็กต้องจัดประสบการณ์การเรียนรู้และนำเด็กไปเรียนรู้สภาพแวดล้อม ในชุมชน ให้เด็กได้เห็นถึงประโยชน์ของการมีสภาพแวดล้อมที่ดี และโทษของการที่สภาพแวดล้อมถูก ทำลาย

3.1.3 คุณภาพผู้เรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ด้านทักษะในการปฏิบัติกิจกรรม สามารถปฏิบัติ กิจกรรมร่วมกับผู้อื่นและมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต รายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้เรียนสามารถ บอกอาชีพที่สุจริตและไม่สุจริตได้ ดังนั้น ครูผู้ดูแลเด็กและผู้ปกครองต้องให้เด็กได้เรียนรู้ถึงอาชีพที่ สุจริตและไม่สุจริตจากสถานการณ์หรือเหตุการณ์ต่างๆ ที่พบเจอในชีวิตประจำวัน นอกเหนือจากการ จัดประสบการณ์ในชั้นเรียน

3.1.4 คุณภาพผู้เรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ด้านทักษะด้านการคิด การใช้ภาษา การสังเกต การจำแนก การเปรียบเทียบ และแก้ปัญหาได้เหมาะสมกับวัย รายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้เรียนสามารถทดลองวิธีการใหม่ๆ ในการทำสิ่งต่างๆ ดังนั้น ครูผู้ดูแลเด็กและผู้ปกครองต้องเปิด โอกาสให้เด็กได้คิด ได้สังเกต เรียนรู้และลงมือทำสิ่งต่างๆ ด้วยตนเอง เพื่อให้เกิดการลองผิดลองถูก แต่ที่ต้องอยู่ในการควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิด

3.1.5 คุณภาพผู้เรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ด้านความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร การศึกษาปฐมวัย/แผนจัดประสบการณ์การเรียนรู้ รายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้เรียนสามารถ บอก อธิบาย เปรียบเทียบ สื่อความหมายของความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ เกี่ยวกับรูปทรง ขนาด

ตำแหน่ง และระยะทาง ดังนั้น ครูผู้ดูแลเด็กต้องจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เด็กได้เกิดทักษะต่างๆ โดยนำสิ่งต่างๆ รอบตัวเด็กมาเป็นสื่อในการเรียนรู้เพื่อให้เด็กได้เกิดการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น

3.1.6 คุณภาพผู้เรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ด้านทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง
รักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง รายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้เรียนรู้จักตั้งคำถาม ในสิ่งที่สงสัยหรือสนใจเพื่อนำไปสู่การค้นหาคำตอบได้ ดังนั้น ครูผู้ดูแลเด็กและผู้ปกครองต้องคอย กระตุ้นให้เด็กมีความอยากรู้อยากเห็น เปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงความคิดเห็น และให้เขาลองลงมือ ค้นหาคำตอบด้วยตนเอง เด็กจะเกิดทักษะการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง

3.1.7 คุณภาพผู้เรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ด้านสุขนิสัย สุขภาพและจิตใจที่ดี รายชื่อที่มี ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้เรียนรู้จักระมัดระวังตนเองไม่ให้เกิดอันตราย และผู้เรียนมีความมั่นใจ กล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมตามวัย ดังนั้น ครูผู้ดูแลเด็กต้องฝึกให้เด็กได้เป็นผู้นำ เปิดโอกาสให้เด็ก ได้ตัดสินใจด้วยตนเอง ส่งเสริมกิจกรรมการแสดงออกต่อสาธารณะชน นอกจากครูผู้ดูแลเด็กแล้ว ผู้ปกครองก็มีส่วนสำคัญเช่นกันในการส่งเสริมสนับสนุนให้บุตรหลานได้มีกิจกรรมการแสดงออกต่างๆ

3.1.8 คุณภาพผู้เรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ด้านสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว รายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้เรียนสนใจและร่วมกิจกรรมด้านศิลปะ ดังนั้น ครูผู้ดูแลเด็กและผู้ปกครองต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กได้ร่วมในกิจกรรมด้านศิลปะ นอกจากการจัดประสบการณ์ในห้องเรียนแล้วควรให้เด็กได้ร่วมงานศิลปะที่หน่วยงานอื่นๆ จัดบ่อยๆ เพื่อให้เด็กเกิดความรักด้านศิลปะ

3.1.9 คุณภาพผู้เรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ด้านปฏิบัติตนตามระบบประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน และสังคม รายชื่อที่มี ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้เรียนสามารถบอกข้อมูลเบื้องต้นของท้องถิ่นได้ ดังนั้น ครูผู้ดูแลเด็กและ ผู้ปกครองต้องร่วมกันจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยนำเด็กออกไปเรียนรู้สภาพท้องถิ่นและพบเจอ ผู้นำหรือบุคคลสำคัญในท้องถิ่นจะทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ได้ดีกว่าเรียนในห้องเรียน

3.1.10 ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัด เทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ด้านการบริหารจัดการ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก รายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีส่วนร่วมในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ดังนั้น ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต้องให้ความสำคัญกับ คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้เข้ามามีบทบาทและส่วนร่วมในการดำเนินงานศูนย์พัฒนา เด็กเล็กในด้านต่างๆ

3.1.11 ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัด เทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ด้านบุคลากร รายชื่อที่มี ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ครูผู้ดูแลเด็กมีความรู้และทักษะในการส่งเสริมพัฒนาเด็ก ดังนั้น ผู้บริหารต้อง

ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพครูผู้ดูแลเด็กโดยการส่งฝึกอบรมหรือให้โอกาสในการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นเพื่อนำความรู้ที่ได้รับมาพัฒนางานในหน้าที่ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

3.1.12 ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย รายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีมาตรการป้องกันภัยที่อาจจะเกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม เช่น การติดตั้งถังดับเพลิง การติดตั้งกล้องวงจรปิด ดังนั้น ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจะต้องเพิ่มมาตรการในการป้องกันภัยหรืออุบัติเหตุต่างๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นกับเด็ก และถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด

3.1.13 ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร รายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดประสบการณ์ให้กับเด็ก ดังนั้น ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต้องมีการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นโดยนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดประสบการณ์เรียนรู้ให้กับเด็ก

3.1.14 ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน รายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นแหล่งเรียนรู้และบริการชุมชน ดังนั้น เทศบาลและหน่วยงานทุกภาคส่วนต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นแหล่งเรียนรู้และบริการให้แก่ชุมชน เพื่อให้ชุมชนรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการศึกษา

3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาค้างต่อไป

3.2.1 ควรศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารหลักสูตรการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา

3.2.2 ควรศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กาญจนา เป้าทอง. (2555). ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อพัฒนาการของเด็กอนุบาลในโรงเรียน
สาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม. *วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*, 7(1), 276-283.
- กุลฑรี พิกุลแกม. (2551). การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพมหานคร.
- ขวัญใจ สุตรีก. (2553). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์
พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดปทุมธานี. (วิทยานิพนธ์ปริญญา
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี,
ปทุมธานี.
- คณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ. (2554). *แผนพัฒนาเด็กและเยาวชน
แห่งชาติ พ.ศ.2555-2559*. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- จิตตนันท์ เจียมสุขชน. (2558). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยกับ
พัฒนาการเด็กในเขตกรุงเทพมหานคร. *วิจัยและพัฒนา วไลยอลงกรณ์ในพระบรม
ราชูปถัมภ์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี*, 10(2), 121-129.
- จินตนา พัฒนพงศ์ธร และประภาภรณ์ จังพานิช. (2556). *คู่มือมาตรฐานศูนย์เด็กเล็ก*. นนทบุรี:
สำนักงานส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย.
- ชูศรี วงศ์รัตนะ. (2544). *การวิจัยเพื่อการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: ทิพย์ลิเคชั่น.
- _____. (2545). *เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย*. (พิมพ์ครั้งที่ 12). กรุงเทพฯ:
เทพเนรมิตการพิมพ์.
- ณัฐญา พลเสน และคณะ. (2553). ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาปฐมวัย ในศูนย์
พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดสุพรรณบุรี. *บัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์*, 8 (1), 159-170.
- ทวีพงศ์ หล่มวงษ์. (2551). ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ส่งผลต่อคุณภาพนักเรียนตามเกณฑ์
มาตรฐานด้านผู้เรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2
(วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยมหาศิลปากร,
กรุงเทพมหานคร.
- ธวัชชัย สีม้าพล. (2558). ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
ตำบลพนานิคม อำเภอนิคมน้ำจืด จังหวัดระยอง (งานนิพนธ์ปริญญา
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- นภดล รมโพธิ์. (2554). *การวัดความพึงพอใจลูกค้าและความพึงพอใจพนักงาน*. กรุงเทพฯ:
คณะบุคคลอิมเมจิเน็ริง.

- นราพัฒน์ ภูตธาดา. (2558). ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการให้บริการทางการศึกษาของโรงเรียน
ในศูนย์พัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษานางแตดวงชมภู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาศัยภูมิ เขต 1. *ศึกษาศาสตร์ มสธ*, 8(1), 144-153.
- บังอร เทพเทียน และปิยฉัตร ตระกูลวงษ์. (2550). การดูแลเด็กปฐมวัยของประเทศไทย. *สาธารณสุข
และการพัฒนา* 2550, 5(3), 117-128.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2543). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 6) กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ประวีตา มีเปี่ยมสมบูรณ์. (2555). ปัจจัยที่ส่งผลต่อมาตรฐานคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม. *การบริหาร
การศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา*, 7 (1), 91-102.
- พัฒนดาว วสุนทรธนาฉัตร. (2558). ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการดำเนินงานวิชาการกับ
ประสิทธิผลการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเอกชน จังหวัดนนทบุรี.
ศึกษาศาสตร์ มสธ, 8(2), 200-216.
- พัสดร์ หิรัญญการ. (2554). *ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยววงศ์พระ
ปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม* (การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพมหานคร.
- พระครูปลัดธีรวัฒน์ (2554). *ความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการเรียนการสอนโรงเรียนสตรี
วัดระฆัง เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร* (วิทยานิพนธ์ปริญญา
พุทธศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย,
พระนครศรีอยุธยา.
- พระครูปลัดนิยม ฐิตคุโณ. (2558). *ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัย
เครือข่ายกลุ่ม โรงเรียนปู่เจ้าสมิงพราย อ.เขาพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ.
(วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยราชภัฏราชวิทยาลัย
กรุงเทพฯ.*
- พระมหาจริยพงษ์ คำตัน. (2554). *การปฏิบัติตนด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์
ของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตจังหวัดนครปฐม* (วิทยานิพนธ์ปริญญา
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยมหาศิลปากร, กรุงเทพฯ.
- _____. (ม.ป.ป.). *พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2543*. สืบค้นจาก <http://www.atsc.doae.go.th/wp-content/uploads/2016/11/1.2542.pdf>.
- _____. (ม.ป.ป.). *พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ.2496*. แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 13 พ.ศ.2553.
สืบค้นจาก <http://www.local.moi.go.th/2009/pdf/p.passaban2496.pdf>.
- มนชาติพิทย์ ฤทธิมงคล. (2553). *ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูกับ
ประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี*. (วิทยานิพนธ์
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์,
ฉะเชิงเทรา.

- รมณภัทร กตตน์วงศ์กร. (2557). การศึกษาผลการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบางจาก (โกลนประเสริฐอุทิศ) สำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร (สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- ราตรี อิงมัน. (2556). ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัย ของโรงเรียนพันธะวัฒนา กรุงเทพมหานคร (วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550. สืบค้นจาก <http://www.mua.go.th/users/he-commission/doc/law/Constitution2550.pdf>
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2560. สืบค้นจาก <http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2560/A/040/1.PDF>
- วรรณวดี เนียมสกุล. (2557). การศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองที่พาบุตรมารับบริการที่ศูนย์พัฒนาบ้านเด็กบานชื่น วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรดิตถ์. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรดิตถ์, 6(1), 63-76.
- วันเพ็ญ เหมือนจันทร์. (2552). ความคิดเห็นต่อการบริหารและคุณภาพด้านผู้เรียนของบุคลากรและผู้ปกครองโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร (ปฐมวัยและประถมศึกษา). (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ.
- วิดารัตน์ เจริญรูป. (2558). ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, จันทบุรี.
- วิยะดา ธนสารมงคลกุล. (2552). การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนประทุมมนุสรณ์ (การค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, กรุงเทพฯ.
- สกศ. เคาะ 7 ยุทธศาสตร์พัฒนาปฐมวัย. (2560, 16 มกราคม). สยามรัฐออนไลน์. สืบค้นจาก <http://www.siamrath.co.th/n/7916>
- สกุณา ชนะศึก. (2556). ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลวังบาล อำเภอหล่มเก่า จังหวัดเพชรบูรณ์. *อาหารและยา*, 22-26.
- สัญญา กองสังข์. (2558). ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาปฐมวัย ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดสุพรรณบุรี. *บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์*, 8(1), 159-170.
- สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดตรัง (2555). ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการให้บริการด้านการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดตรัง. มหาวิทยาลัยวิทยาลัยรามคำแหง, ตรัง.

- สุดาพรรณ พิรมบุรณ์ (2543). *การศึกษาระดับและเปรียบเทียบความพึงพอใจของเด็กที่มีต่อการบริการของสถานสงเคราะห์เด็กใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้* (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยทักษิณ, สงขลา.
- สุวรรณ พินตานนท์. (ม.ป.ป.). *กฎหมาย ระเบียบ และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวกับกับจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ: เอ็ดดูมีเดียพับลิชชิง.
- สุวรรณ พินตานนท์. (2556). *การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ: เอ็ดดูมีเดียพับลิชชิง.
- เสรี ลาขโรจน์. (2558). *ประมวลชุดสาระวิชาบริบททางการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 5). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- แสงดาว เชื้อนันไชย. (2557). *ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา เขตอำเภอเวียงมอก อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง* (การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยเนชั่น, ลำปาง.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (ม.ป.ป.). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564)*. สืบค้นจาก <http://www.nesdb.go.th/download/plan12.pdf>.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2550). *นโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับปฐมวัย (0-5 ปี) ระยะยาว (พ.ศ.2550-2559)*. กรุงเทพฯ: สำนักมาตรฐานการศึกษาและการพัฒนาการเรียนรู้.
- _____. (2556). *การดูแลและการศึกษาเด็กปฐมวัย*. สืบค้นจาก <http://www.onec.go.th/index.php/book/BookView/1233>
- _____. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิก.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2554). *แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- สำนักประสานและพัฒนากิจการศึกษาท้องถิ่น, กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (ม.ป.ป.). *แผนพัฒนาการศึกษาท้องถิ่นระยะ 3 ปี (พ.ศ.2558-2560)*. สืบค้นจาก http://www.dla.go.th/upload/ebook/column/2015/6/5909_8189.pdf
- _____. (ม.ป.ป.). *มาตรฐานการศึกษา (ขั้นพื้นฐาน) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ: กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น.
- _____. (2553). *มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปี 2553*. กรุงเทพฯ: กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น.
- สำนักปลัดเทศบาล. (2558). *แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับเทศบาลตำบลท่าพระยา (พ.ศ.2558-2562)*. สงขลา: เทศบาลตำบลท่าพระยา.
- สำนักยุทธศาสตร์สุขภาพจิต, กรมสุขภาพจิต. (ม.ป.ป.). *แผนยุทธศาสตร์กรมสุขภาพจิตในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564)*. สืบค้นจาก http://www.dmh.go.th/ebook/files/aw_2560-2564_ok.pdf

- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2547). *คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 (สำหรับเด็ก 3-5 ปี)*. กรุงเทพฯ: คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2549). *คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 (สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี)*. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส ผู้สูงอายุ. (2555). *มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแห่งชาติ. (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- เสาวภาคย์ ปฐมพฤษกรณ์. (2558). *ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการบริหารงานของโรงเรียนในอำเภอเขาสมิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด. (งานนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์)*. มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- อังคณา มาศเมฆ. (2557). *การบริหารงานวิชาการกับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนเทศบาล กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 5. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์)*. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, กรุงเทพฯ.
- Zhou Xiaoyan. (2557). *ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตจีนวิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยบูรพา. การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา, 8(1), 34-36.*
- Buford, Juanita Faye. (1997, March). Parents perceptions of early Childness. *Dissertation abstracts International, 9(37), 5688-A.*

ภาคผนวก

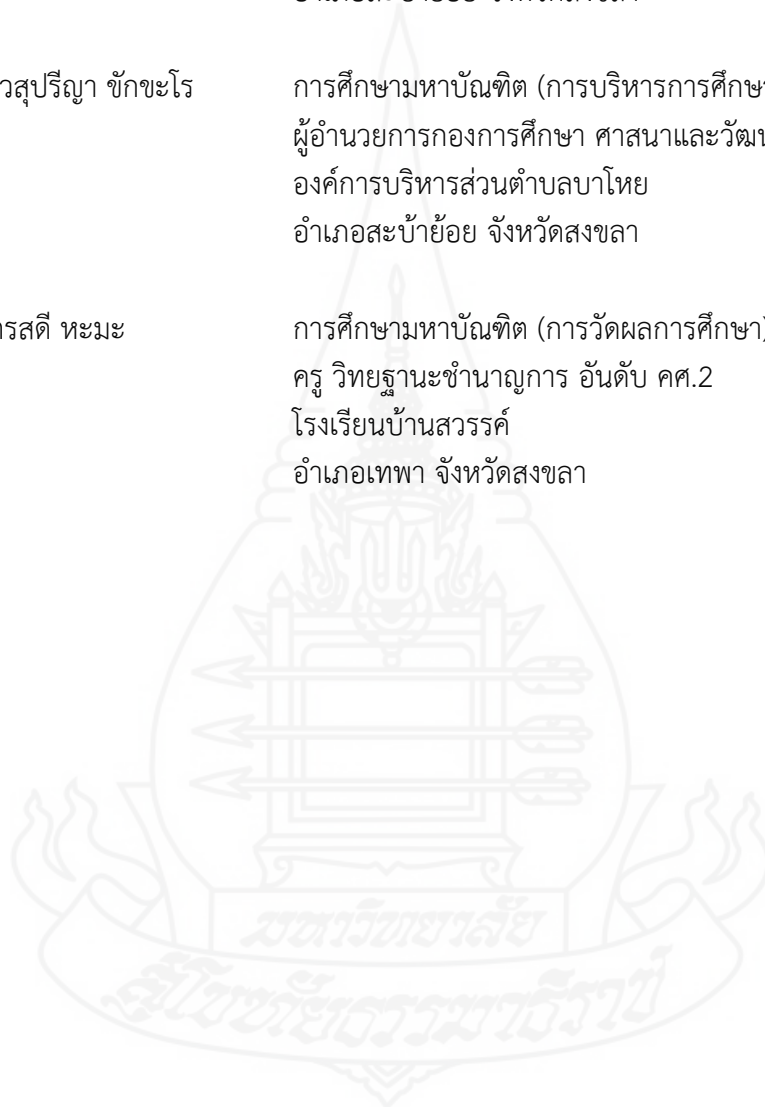
ภาคผนวก ก

ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ (แบบสอบถาม)

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ

1. นายประทีป เนาวรัตน์ การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา)
ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านคูหา
วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ อันดับ คศ.3
อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา
2. นางสาวสุปรียา ชักชะโร การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา)
ผู้อำนวยการกองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ระดับต้น
องค์การบริหารส่วนตำบลบาโหย
อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา
3. นางบุตรีสดี หะมะ การศึกษามหาบัณฑิต (การวัดผลการศึกษา)
ครู วิทยฐานะชำนาญการ อันดับ คศ.2
โรงเรียนบ้านสวรรค์
อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา

ภาคผนวก ข
คุณภาพเครื่องมือ

คุณภาพเครื่องมือ

1. ค่าความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถาม โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับประเด็นหลักของเนื้อหา (IOC)

ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับประเด็นหลักของเนื้อหาของแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 คุณภาพของผู้เรียน

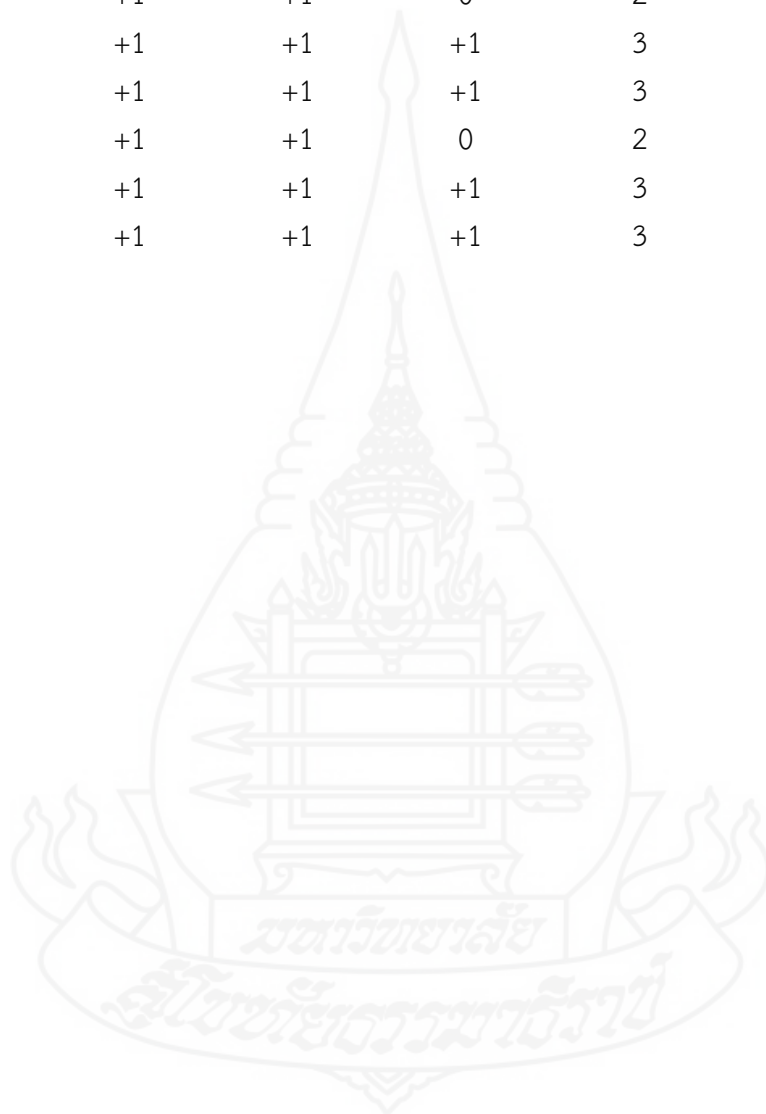
ข้อที่	คะแนนการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ				ค่า IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม	
1	+1	+1	+1	3	1
2	+1	+1	+1	3	1
3	+1	+1	+1	3	1
4	+1	+1	+1	3	1
5	+1	+1	+1	3	1
6	+1	+1	+1	3	1
7	+1	+1	+1	3	1
8	0	+1	+1	2	0.67
9	+1	+1	+1	3	1
10	+1	+1	+1	3	1
11	+1	+1	+1	3	1
12	+1	+1	+1	3	1
13	+1	+1	+1	3	1
14	+1	+1	+1	3	1
15	+1	+1	+1	3	1
16	+1	+1	+1	3	1
17	+1	+1	+1	3	1
18	+1	+1	+1	3	1
19	+1	+1	0	2	0.67
20	+1	+1	+1	3	1
21	+1	+1	+1	3	1
22	+1	+1	+1	3	1
23	+1	+1	+1	3	1
24	+1	+1	+1	3	1
25	+1	+1	+1	3	1

ข้อที่	คะแนนการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ				ค่า IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม	
26	0	+1	+1	2	0.67
27	+1	+1	+1	3	1
28	+1	+1	+1	3	1
29	+1	+1	+1	3	1
30	+1	+1	+1	3	1
31	+1	+1	0	2	0.67
32	+1	+1	+1	3	1
33	+1	+1	+1	3	1
34	0	+1	+1	2	0.67
35	+1	+1	+1	3	1
36	+1	+1	+1	3	1
37	+1	+1	+1	3	1
38	+1	+1	+1	3	1
39	+1	+1	+1	3	1
40	+1	+1	+1	3	1
41	+1	+1	+1	3	1
42	+1	+1	0	2	0.67
43	+1	+1	0	2	0.67
44	+1	+1	+1	3	1
45	+1	+1	+1	3	1
46	+1	+1	+1	3	1
47	+1	+1	+1	3	1
48	+1	+1	+1	3	1
49	+1	+1	+1	3	1
50	+1	+1	+1	3	1

ตอนที่ 3 ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา

ข้อที่	คะแนนการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ				ค่า IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม	
1	+1	+1	+1	3	1
2	+1	+1	+1	3	1
3	+1	+1	+1	3	1
4	+1	+1	0	2	0.67
5	+1	+1	+1	3	1
6	+1	+1	+1	3	1
7	+1	+1	+1	3	1
8	+1	+1	+1	3	1
9	+1	+1	+1	3	1
10	+1	+1	+1	3	1
11	+1	+1	+1	3	1
12	+1	+1	+1	3	1
13	+1	+1	+1	3	1
14	+1	+1	+1	3	1
15	+1	+1	+1	3	1
16	+1	+1	0	2	0.67
17	+1	+1	+1	3	1
18	+1	+1	+1	3	1
19	+1	+1	+1	3	1
20	+1	+1	+1	3	1
21	+1	+1	+1	3	1
22	+1	+1	+1	3	1
23	+1	+1	+1	3	1
24	+1	+1	0	2	0.67
25	+1	+1	0	2	0.67
26	+1	+1	+1	3	1
27	0	+1	+1	2	0.67
28	+1	+1	+1	3	1
29	+1	+1	0	2	0.67
30	+1	+1	0	2	0.67
31	0	+1	+1	2	0.67

ข้อที่	คะแนนการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ				ค่า IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม	
32	0	+1	+1	2	0.67
33	+1	+1	+1	3	1
34	+1	+1	+1	3	1
35	+1	+1	0	2	0.67
36	+1	+1	+1	3	1
37	+1	+1	+1	3	1
38	+1	+1	0	2	0.67
39	+1	+1	+1	3	1
40	+1	+1	+1	3	1

2. ค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถาม

ค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม ได้ผลดังนี้

ตอนที่ 2 คุณภาพของผู้เรียน

Reliability

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.944	50

ตอนที่ 3 ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา

Reliability

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

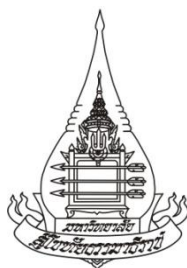
a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.951	40

ภาคผนวก ค
แบบสอบถาม

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพของผู้เรียนกับความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา

ตำบลสะบาย้อย อำเภอสะบาย้อย จังหวัดสงขลา”

“The Relationship Between the Quality of Students and the Satisfaction of Parents on the implementation of Child Development Centers under the Thapraya Subdistrict Municipality in Sabayoi sub-district, Sabayoi district, Songkhla Province.”

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพของผู้เรียนกับความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา ตำบลสะบาย้อย อำเภอสะบาย้อย จังหวัดสงขลา
2. แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา โดยมาตราประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 44 ข้อ ซึ่งประกอบด้วย 5 ด้าน
 - ตอนที่ 3 คุณภาพของผู้เรียน โดยมาตราประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 35 ข้อ
3. การตอบแบบสอบถาม ขอให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องหรือข้อความที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงมากที่สุด เพื่อความสมบูรณ์ของแบบสอบถามของการวิจัย คำตอบของท่านถือว่าเป็นความลับและไม่มีผลกระทบใดๆ ต่อตัวท่าน

ขอขอบคุณท่านในความร่วมมืออย่างดียิ่ง

นางสาวสุไชนลิ๊ะ เหลี่ยมเมื้อะ

นักศึกษาระดับปริญญาโท

คณะศึกษาศาสตร์ แขนงวิชาบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง แต่ละข้อที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ

- ชาย
 หญิง

2. อายุ

- ต่ำกว่า 30 ปี
 30 - 40 ปี
 40 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

- ประถมศึกษา
 มัธยมศึกษา
 ปริญญาตรี
 อื่นๆ (ระบุ).....

4. อาชีพ

- เกษตรกรรม
 ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว
 รับจ้าง
 รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ
 อื่นๆ (ระบุ).....

ตอนที่ 2 คุณภาพผู้เรียน

คำชี้แจง 1. กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

2. ระดับคุณภาพผู้เรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามเกณฑ์ดังนี้

5	หมายถึง	คุณภาพของผู้เรียนอยู่ในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	คุณภาพของผู้เรียนอยู่ในระดับมาก
3	หมายถึง	คุณภาพของผู้เรียนอยู่ในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	คุณภาพของผู้เรียนอยู่ในระดับน้อย
1	หมายถึง	คุณภาพของผู้เรียนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	คุณภาพผู้เรียน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์						
1	ผู้เรียนมีความตั้งใจ สม่่าเสมอ อดทน รู้จักการรอคอยจนผลสำเร็จ					
2	ผู้เรียนรับประทานอาหาร ดื่มนมและน้ำไม่เหลือทิ้ง					
3	ผู้เรียนเห็นคุณค่าที่ไม่ทิ้งหรือทำลายสิ่งของเครื่องใช้					
4	ผู้เรียนรู้จักใช้สิ่งของเครื่องใช้ น้ำ ไฟ อย่างประหยัดและปลอดภัย					
5	ผู้เรียนบอกได้ว่าสิ่งใดเป็นของตนและสิ่งใดเป็นของผู้อื่น					
6	ผู้เรียนไม่พูดปด/ยอมรับเมื่อทำความผิด					
7	ผู้เรียนรัก เคารพ พ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู และผู้มีพระคุณ แสดงออกได้อย่างเหมาะสม					
8	ผู้เรียนจัดเก็บของใช้/ของเล่นเข้าที่					
9	ผู้เรียนเข้าแถว/รอคอยตามลำดับก่อนหลัง					
10	ผู้เรียนมีมารยาท สัมมาคารวะ อ่อนน้อม					
11	ผู้เรียนสามารถเล่นและปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้					
12	ผู้เรียนรู้จักแบ่งปันของเล่น/สิ่งของแก่เพื่อนและผู้อื่น					
13	ผู้เรียนรู้จักให้ความช่วยเหลือผู้อื่นอย่างเหมาะสมตามวัย					
14	ผู้เรียนปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่น ความเป็นไทย และหลักศาสนาที่นับถือ					
ด้านจิตสำนึกในการอนุรักษ์ และพัฒนาสิ่งแวดล้อมร่วมกับผู้ปกครองและชุมชน						
15	ผู้เรียนเห็นคุณค่าของสิ่งแวดล้อม					
16	ผู้เรียนบอกสิ่งที่เกิดขึ้นรอบตัวเองได้					
17	ผู้เรียนไม่ทำลายสภาพแวดล้อม					
18	ผู้เรียนช่วยรักษาความสะอาดบริเวณศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และรักษาสาธารณสุขสมบัติ					
ด้านทักษะในการปฏิบัติกิจกรรม สามารถปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต						
19	ผู้เรียนสนใจและปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองและชักชวนผู้อื่นปฏิบัติตาม					
20	ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมหรือสร้างผลงานสำเร็จและแสดงออกถึงความภูมิใจตนเองและผู้อื่น					
21	ผู้เรียนมีความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี					
22	ผู้เรียนสามารถบอกอาชีพที่สุจริตและไม่สุจริตได้					

ข้อ	คุณภาพผู้เรียน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านทักษะด้านการคิด การใช้ภาษา การสังเกต การจำแนก การเปรียบเทียบ และแก้ปัญหาได้เหมาะสมกับวัย						
23	ผู้เรียนสามารถบอกลักษณะ จำแนกประเภท จัดหมวดหมู่และบอกความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ					
24	ผู้เรียนตัดสินใจและแก้ปัญหาเกี่ยวกับการเล่นหรือการทำกิจกรรมได้เหมาะสมกับวัย					
25	ผู้เรียนสามารถถ่ายทอดความคิดสร้างสรรค์ผ่านการทำงานศิลปะ เล่าเรื่อง เล่นเกม ภาษา					
26	ผู้เรียนสามารถทดลองวิธีการใหม่ๆ ในการทำสิ่งต่างๆ					
ด้านความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย/แผนจัดประสบการณ์การเรียนรู้						
27	ผู้เรียนเคลื่อนไหวร่างกายและปฏิบัติกิจวัตรประจำวันและประสาทสัมผัสกันของกล้ามเนื้อใหญ่ กล้ามเนื้อเล็กเหมาะสมกับวัย					
28	ผู้เรียนใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 ได้แก่ การมองเห็น การได้ยิน การดมกลิ่น การชิมรส การสัมผัสเหมาะสมกับวัย					
29	ผู้เรียนบอก/เล่าความต้องการ ความรู้สึกของตนเองและถ่ายทอดเรื่องราวให้ผู้อื่นรับรู้และเข้าใจได้เหมาะสมกับวัย					
30	ผู้เรียนบอกลักษณะ คุณสมบัติ สิ่งที่เรียนรู้จากการสังเกตสำรวจสิ่งแวดล้อมทั้งภายใน และภายนอกศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้เหมาะสมตามวัย					
31	ผู้เรียนสามารถบอก อธิบาย เปรียบเทียบสื่อความหมายของความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ เกี่ยวกับรูปทรง ขนาด ตำแหน่งและระยะทาง					
32	ผู้เรียนมีความรู้ในเรื่องตนเอง รู้จักบุคคลและสถานที่และมีความรู้เกี่ยวกับธรรมชาติและสิ่งต่างๆ รอบตัว					
ด้านทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง						
33	ผู้เรียนรู้จักตั้งคำถามในสิ่งที่สงสัยหรือสนใจเพื่อนำไปสู่การค้นหาคำตอบได้					
34	ผู้เรียนใช้เวลาว่างในการอ่านหนังสือจากภาพ					
35	ผู้เรียนมีทักษะในการสื่อสารสมวัย					
36	ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้สิ่งต่างๆ รอบตัวและสนุกกับการเรียนรู้					

ข้อ	คุณภาพผู้เรียน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านสุขนิสัย สุภาพและจิตใจที่ดี						
37	ผู้เรียนรู้จักเลือกรับประทานอาหารที่มีประโยชน์					
38	ผู้เรียนรู้จักระมัดระวังตนเองไม่ให้เกิดอันตราย					
39	ผู้เรียนมีน้ำหนักร่างกาย ส่วนสูง ตามเกณฑ์มาตรฐาน					
40	ผู้เรียนมีสุขภาพดี					
41	ผู้เรียนมีความมั่นใจ กล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมตามวัย					
42	ผู้เรียนยิ้มแย้มแจ่มใส และแสดงออกทางอารมณ์ได้อย่างเหมาะสมตามวัย					
ด้านสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว						
43	ผู้เรียนสนใจและร่วมกิจกรรมด้านศิลปะ					
44	ผู้เรียนสนใจและมีความสุขกับเพลง ดนตรีและการเคลื่อนไหว					
45	ผู้เรียนสามารถเคลื่อนไหวได้ตามเพลงและจังหวะ					
46	ผู้เรียนสนใจและเข้าร่วมกิจกรรมเกมการเล่นและการออกกำลังกาย					
ด้านปฏิบัติตนตามระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน และสังคม						
47	ผู้เรียนสามารถแสดงออกถึงความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์					
48	ผู้เรียนสามารถเข้าร่วมกิจกรรมในวันสำคัญต่างๆ					
49	ผู้เรียนสามารถปรับตัวเข้ากับสังคมได้อย่างเหมาะสมตามวัย					
50	ผู้เรียนสามารถบอกข้อมูลเบื้องต้นของท้องถิ่นได้					

ตอนที่ 3 ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบล
ท่าพระยา ตำบลสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา

คำชี้แจง 1. กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่แสดงระดับความพึงพอใจต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

2. ระดับความพึงพอใจต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามเกณฑ์ดังนี้

5	หมายถึง	ความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก
3	หมายถึง	ความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	ความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย
1	หมายถึง	ความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก						
1	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดทำเวทีประชาคมก่อนเมื่อมีการจัดตั้งยุบเลิก และย้าย/รวมศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก					
2	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามโครงสร้างของคณะกรรมการฯ					
3	คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีส่วนร่วมในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก					
4	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดอาหารกลางวัน อาหารเสริม (นม) เพียงพอกับความต้องการของเด็ก					
5	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการประชาสัมพันธ์หรือเผยแพร่ข่าวสารอย่างทั่วถึง					
6	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีจำนวนครูผู้ดูแลเด็กเหมาะสมกับจำนวนเด็ก					
7	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเปิด-ปิด ภาคเรียนเหมาะสมกับความต้องการของชุมชน					
8	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีสื่อการเรียนการสอนและนวัตกรรมที่ดี					
9	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีงบประมาณเพียงพอในการส่งเสริมสนับสนุนให้เด็กได้รับบริการที่ดี					
ด้านบุคลากร						
10	ครูผู้ดูแลเด็กมีความรู้และทักษะในการส่งเสริมพัฒนาเด็ก					
11	ครูผู้ดูแลเด็กประพฤติปฏิบัติตนเหมาะสมกับอาชีพครู					

ข้อ	ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
12	ผู้ประกอบการอาหารมีการประกอบอาหารที่ถูกสุขลักษณะตามหลักโภชนาการ					
13	ครูผู้ดูแลเด็กมีความขยัน อดทน เต็มใจปฏิบัติงาน					
14	ครูผู้ดูแลเด็กมีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ เช่น เข้ารับการอบรมหรือศึกษาต่อ					
15	ครูผู้ดูแลเด็กมีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ปกครองเด็กเล็ก					
16	ครูผู้ดูแลเด็กมีกริยานุมนวล พูดจาไพเราะ					
ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย						
17	อาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความปลอดภัย					
18	อาคารสถานที่ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความสะอาด ร่มรื่น เหมาะสมกับการเรียนรู้ของเด็ก					
19	สถานที่รับประทานอาหารมีความสะอาดเหมาะสม					
20	อาคาร ห้องเรียน และบริเวณภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีอากาศถ่ายเทสะดวก					
21	ภายในอาคาร ห้องเรียน มีแสงสว่างเพียงพอ					
22	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีมาตรการป้องกันภัยที่อาจเกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม เช่น การติดตั้งถังดับเพลิง การติดตั้งกล้องวงจรปิด					
23	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีเครื่องเล่นกลางแจ้งที่ปลอดภัยกับเด็ก					
24	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีพื้นที่ใช้สอยของเด็กกว้างเพียงพอต่อการปฏิบัติกิจกรรมของเด็ก					
ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร						
25	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการใช้สื่อการเรียนที่เหมาะสมและเพียงพอ					
26	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดประสบการณ์ให้กับเด็ก					
27	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสามารถส่งเสริมให้เด็กมีร่างกายเจริญเติบโตเหมาะสมกับวัย					
28	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดกิจกรรมให้เด็กสามารถปฏิบัติกิจวัตรประจำวันให้เหมาะสมกับวัย					

ข้อ	ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าพระยา	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
29	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดกิจกรรมนอกเหนือจากกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตร					
30	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสามารถส่งเสริมให้เด็กอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข					
31	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสามารถส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการทางสติปัญญาที่ดี					
32	เด็กมีความสุข และสนุกที่ได้ไปเรียน					
33	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กส่งเสริมในเด็กมีคุณธรรมและจริยธรรม					
ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน						
34	ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก					
35	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นแหล่งเรียนรู้และบริการชุมชน					
36	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีกิจกรรมนำเด็กไปแหล่งเรียนรู้ในชุมชน					
37	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการประชุมผู้ปกครองทุกภาคเรียน					
38	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน					
39	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเชิญเจ้าหน้าที่สาธารณสุขมาให้บริการตรวจสุขภาพเด็ก					
40	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเชิญผู้ปกครองหรือปราชญ์ชาวบ้านมาเป็นวิทยากรให้ความรู้แก่เด็ก					

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นางสาวสุไหนด๊ะ เหลี่ยมเม้าะ
วัน เดือน ปีเกิด	26 พฤษภาคม 2524
สถานที่เกิด	อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา
ประวัติการศึกษา	วิทยาศาสตร์บัณฑิต (วท.บ.) มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พ.ศ. 2548 ศึกษาศาสตรบัณฑิต (ศษ.บ.) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช พ.ศ. 2554
สถานที่ทำงาน	องค์การบริหารส่วนตำบลสะกอม อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา
ตำแหน่ง	ผู้อำนวยการกองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

